

66886

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Nr. 40 (145)

TORONTO, Ontario, 1952 m. Spalio (October) mėn. 9 d.

Kaina 10¢

The Lights of Homeland
Lithuanian Weekly
Published by the Lithuanian
R.C. Cultural Society
of Canada
Authorized as Second Class
Mail Post Office Department
Ottawa
SAVAITRAŠTIS
Leidžia Kanados Lietuvių
Katalikų Kultūros Draugija
941 Dundas St. W., Toronto

MŪSŲ VILNIUS

1920 m. spalio 7 d. buvo pasirašyta garsioji Suvalkų sutartis, o spalio 9 d. Lenkijos kariuomenė, vedama "maistinko" generolo Želigovskio užėmė Vilnių. 1939 m., kritus Lenkijai, ji okupavusios Sovietų Sąjungos, spalio 10 d. sutartimi Vilnius buvo grąžintas Lietuvai. Netrukus į miestą įžengė Lietuvos kariuomenė, o su ja atėjo ir lietuviškoji administracija. Perėjusi keleto pasikeitimams, ji ir dabar ten tebėra. Tegul ir maskviškai bolševikinė, bet tituliariai lietuviška.

Tai yra datos, kurios šiomis spalio mėnesio dienomis verčia grįžti prie Vilniaus problemos.

Vilnius — Gedimino miestas, kunigaikščių ir krašto amžinoji sostinė, didžiosios praeities liudininkas ir didysis istorinis dokumentas. Nėra kito miesto, kuriame lietuvis turėtų tiek sentimentų, kaip Vilniui. Nėra kito miesto, dėl kurio lietuvis būtų tiek sielojosi ir kovojęs, bet taip pat trumpai jį tesidžiaugęs. Tai tautos opulenti miestas...

Dvidešimties metų vedę politinę kovą dėl Vilniaus, šiandien mes kažkaip apsimame, tarytum jo problemos jau nebūtų. Net mūsų spaudoje retai kada beužtiksi kokią pastabą dėl jo, o iš politikų sferų dar rečiau ką užgirstame. Argi jau tos problemos nebebuvo?

Būkime atviri ir blaivūs. Mes stovime už politinį Rytų Europos pertvarkymą, su tuo siejame savo didžiąsias viltis, o darome tai pačią klaidą kaip lenkai Vakaruose — manome, kad būtina turės įvykti mūsų laukiamieji pasikeitimai, bet ten, kur mums svarbu — manome — turės likti esamoji padėtis. O kur laidas, kad kaip tik šitų mums rūpimųjų klausimų niekas nekels?

Priešingai, mes galime būti visu 100% tikri, kad nepriklausomos Lietuvos rytinių ir pietinių sienų klausimas bus sunkiausiai sprendžiamas. Jei legitimizmo principas buvo iškeltas Napoleono epochos maiščių likviduojant, tai jis bus pagrindas svarstant naują Europos pertvarkymo schemą ir geležinei uždangai kritus. Nėra jokios abejonės, kad svarstymų pradžia bus pirmiausia pietastis 1939 metų Europos žemėlapis. O jame — mes gi žinome — Vilnius apibrėžtas Lenkijos siena. Teisybė, ta siena tik žemėlapiuose aiški, tarptautinėse institucijose ir pasaulio valstybių kancelijose ji ir 1939 m. tebebuvo su klausukais. Bet mes gi dar nežinome, kokio svorio šitie klausukai turės tada pasaulio galiųjų aktyse, nežinome taip pat, kokia vėliava plevėsuos Gedimino kalne ir kokie kariai vaikščios miesto gatvėmis.

Yra dar ir nauja problema pusė. Tai eventuali Gudija, kurios nacionalistų svaichiojimai atsiri-ta beveik iki Vievo ir Žiemarių. Jie juk nei nemirškiodami skelbia Vilnių savo miestu, net savo senąja sostine. O Gudijos šansai stotis ant kojų juk ne taip jau tolimi kad ir nuo ukrainiečių šansų. Nors gūdai ir nėra taip pagėjus, bet jų geografinė padėtis yra jų gera sąjungininkė.

Mums gūdai varžovai, bet ir išsibėgėjimas. Jei ir toliau Vakarinė Gudija likti Lenkijos "globoje", mūsų kovos dėl Vilniaus turėtų būti pakartotos gal dar aštresne forma negu 1919-1922 m. Jei Gudija iškils kaip naujas politinis veiksnys, problema bus paprastesnė, nes Lenkija mums turėtų būti net nebesiekiamas arba siauru ruožu tepasiekiamas.

Tai yra prielaidos, kurios turės nulemti problemas politinė pusė. Bet ar ir jai mes jau pasiruošę? Deja. O reikėtų. Ir labai reikėtų. Mes turime ir čia žinoti

ir, apsvaistinti iš anksto visus galimus veiksnius, turime paruošti savuosius svarius argumentus, numatyti galimybes. Klausimas vienas kartą iškils. Juk ne vien iš formalizmo lenkai šiandien tebedeklamuoja apie Lenkiją su Lvivu ir Vilniumi. Sakytų tą patį ir Varšuvoje, jei nebūtų grąžinto Kremliaus piršto. (O Kremliaus jau nuo pernai metų pradėjo flirtą su dar išlikusiais lenkais Vilniaus krašte). Nema-nykim, kad lems vienas ar kitas girdėtas simpatijų pareiškimas, prisimenant lietuvių pagalbą lenkams bėgliams 1939m. Savo metu atsiradus kaltinimų net dėl anų laikų. Atsiminkim, kad ne be reikšmės yra ir gen. Eisenhowerio pareiškimas, kad lenkams sunkiau bus išlaikyti vakarines dabartines sienas, negu atgauti kaiku-rius prarastas rytines žemes. Su-phantam, kad Eisenhoweris turė-jo padaryti malonų gestą vokie-čiams, kurie vis dar nenori dėtis prie jo sukurtosios Europos ar-rijos, bet tai rodo, kad rytinių sienų pertvarkymų jis nelaiko amžinu. Žinoma, kad 1939 m. Lie-tuvos kariuomenės įgyjimas į Vilnių buvo tylosis palaimintas ir Vašingtono, neįsivaizduojant jo Londonas, bet Churchill Curzo-lio linijai juk ne dėl Lietuvos gy-nybės ir ne dėl Lietuvos jį drėbė lenkams: "Rytinių jūsiu sienų D. Britanijos vyriausybė niekad ne-buvo pripažinusi!"

Vilniaus byla tebėra kompli-kuota ir nebaigta. Nejaugi mes ją pamiršome ir nemanome, kad vieną kartą ji iškils? Nejaugi ta- da lakstysime nežinodami už ko griebtis? Nejaugi mes tegalime svarstyti tik tai, ką bėgamieji dienos reikalai iškeičia, o negali- me numatyti rytdienos?

IŠ LIET. VEIKSNIŲ VEIKLOS

VLIKo posėdis įvyko rugsėjo mėn. 23 ir 24 dd. Reutlingene, Vokd. Tarybos patalpose, jame VT pirm. Zalkauskas išdėstė VT veiklos gaires ir darbo planą.

Kad esančių VLIKo grupių at- stovų legitimacija būtų forma- liai užtikrinta, nutarta prašyti visų VLIKo sudarancijų grupių centrų raštu patvirtinti savo atstovų VLIKo mandatus.

VLIKas, pavadęs naujai su- darytaii Vykdomajai Tarybai at- likti Teisių ir Politinės Komisi- jos darbus, šias komisijas panai- kino. Taip pat panaikintos ir ki- tos komisijos.

Revindikuojamų Sriedžių Tar- nybos pavadinimas pakeistas. Jai duotas naujas pavadinimas: Bendrinis Lietuvos reikalų Tar- nyba. Jos valdytojas yra M. Brakas.

Rugsėjo 22 d. numatytas min. St. Lozoraičio ir VLIKo pirmi- ninko prel. Krupavičiaus pasi- matymas atidėtas, mir. St. Lo- zoraičiui dėl techninių kliūčių negalėjus sutartu laiku atvykti Vokietijon. Pasitarimas įvyks artimiausiu metu. P. St. Lozo- raitis laukiamas VLIKo.

Nutarta papildyti Lietuvos Raudonojo Kryžiaus Vyriausiąją Valdybą dar dviem nariais: dr. V. Karveliene ir T. Sidikiu. Vy- riausioji Valdyba savo šm. rug- sėjo 25 d. posėdyje pasiskirstė pareigomis taip: J. Norkaitis — pirmininkas, dr. V. Karvelienė — vicepirmininkė ir Moterų Sekci- jos vedėja, T. Sidikius — vice- pirmininkas, V. Gailius — narys ir reikalų vedėjas ir M. Brakas — narys.

Užsienio Tarnybos valdytojas dr. P. Karvelis rugsėjo 10-12 d. lankėsi Vokietijos užsienio rei- kalų ministerijoje Bonnoje ir parlamente — Bundestage. Ta- proga URT Valdytojas padarė eilę vizitų parlamentarams ir augštiesiems pareigūnams. Be kitų, URT Valdytoją priėmė ir dr. Schreiberis, Pabėgėlių Ministe-

1939 m. spalio 28 d. Lietuvos kariuomenės dalinys, tik ką atvykęs į Vilnių, žygiuoja nuo Katedros aikštės į Gedimino gatvę.

AR JAU STALINO GULBĖS GIESMĖ?

Komunistų partijos konferencija. — Vergų darbas įrodytas. — Staliniškoji "taika" ir amerikoniškoji "taika".

(Niujorko bendradarbio ALMAUS)

• Josifas Visarionovičius su- šaukė visus savo agentus. Prisi- dengę jiems taip miela pralieto kraujo spalva užplanus žygius "Matuškos Rossijos" garbei, nors ir šauks tegyvuoja "tarybinis patriotizmas"... Ir iki šiol šaukė taip garsiai, jog laisvajame pa- saulyje buvo pradėta išsigasti. Tik kiek apsiginklavus, Vaka- ruose buvo pradėta abejoti ta "proletarų" galybe. Praėjusią sa- vaičę pradėję eiti savo pareigas admirals Kirkas, "Psychologi- cal Strategy Board" direktorius, net persėjo dėl to baubo. "Iš- pūstas burbulas" ir tik mums leiskit kiek apsiginkluoti, tary-

tum tarė. Kiti pradėjo apie rei- kalą eiti vaduoti Raud. armijos "taikingai išvaduojamų", o seką padėti okupuotose kraštuose pastebėjo vis augančią totalinę korupciją ir biurokratizmą. Ma- nevrai Rusijos pašonėje ir "ties- kos kampanija" prieš diktatūrą, visdėlto psiekianti vergų ausis, vertė Pontoirą ką nors daryti. Kaip neseniai pabėgęs rusų poli- tinis komisarų BBC žmonėms pareiškė, "Labiausiai yra baimi- namasi tu nuolatinių objektivių žinių", kurios, kaip sako ir mū- sų žvejai, "plinta vėjo greitu- mu". Viskas tas susidėjo, jog ket- vertas — Dziugašvili, Malenko- vas, Molotovas ir Berija — natū- rai surengti "big show". Vaka- riečiai net krūptelėjo iš susirū- pinimo. Stalinas, girdi, juokis nešneka. Jis 1930 metais išprana- šavęs kolektyvizaciją, 1939 pa- sikvietęs Hitlerį "tarpusavio meilei", o 1946 pradėjęs šaltąjį karą. "Bolševik" praėjusią sa- vaičę paskelbė jo rašinį ir kalbas mano, jog jis turėjęs išpranašau- ti "dvaro show" rezolucijas. Sta- linas samprotavęs jog, "mes jų tai tikrai nepulsim", "kapitalis- tai tarpusavyje dėl rinkų susi- pniaus", o marksizmas leninizmas ir net stalinizmas reikalauja pa- kaitų (vargšai pavertę tie mūsų broliai — jie gaus iš naujo moky- tis tų izmų). Jis lyg davė supras- ti nemanąs, kad jau priėjęs liep- to galą; perspėjo kinečius pasi- tentinti ką gauna ir nebandyti ieškoti paramos iš Vakarų. O va- kariečiai korespondentai Mask- voje kad apsidžiaugė šiuo Josifo pareiškimu ir pasiskubino infor- muoti savąsias sostines, jog Sta- linas niekam nepasakęs, jog jis mano, kad karas greit bus. Girdi, Stalinas nemanąs, jog karas su kapitalistais duotų Rusijai ko- kius naudos.

Gi saviesiems Stalinas vėl nū- piešė gražią utopiją: žmonės tik penktas dienas savaitėje dirbs, nebus skurdo, kepti karveliai ra- dijo bangomis skraidys Krime poilsiaujantiems rusų piliečiams tiesiai į žiotuves... Užliūliuoti augantį piliečių nepasitenkini- mą, MVD pradėdant, jam nesu- darys didesnio rūpesčio, o dėl laisvojo pasaulio amerikiečių spauda šitai mano: "Laisvasis pasaulis nesiduos užliūliuoja- mas, nes jis žino, jog komunisti- nis imperializmas ir baisi sovietų eksploatacija krašte nepakitės, nors kaip sukčiai kalbėtų Stalinas ar mauroti Malenkovas". Esą, ir Kennan išvijamas turis sudary- ti išpūdį, kaip stipri jaučiasi So- vietų Sąjunga. Iš savo pusės te- galime viltis, jog Kennan, sugrį- žęs į "Rusijos Tautų Laisvinimo Komitetą", bus objektyvesnis pa- vergtųjų atžvilgiu. Vietoj page-

rinęs santykius su totalitaristu gauja, jis juos tik dar labiau pa- blogino. Kennan, gal žmonos ru- sės veikiama, bijo Rusijos ko- munistų ir norėtų su juo gyven- ti taikoje, bet gal jis ar jo bosai Vašingtone supras, kad lanksty- masis sovietams yra tik talkinin- kavimas Kremlui, leidžiant ver- gijai pagalba sustiprinti savo ga- lią.

• Artimiausiomis dienomis LZ S-gos Reorganizacinė Komisija priims Centro Valdybos būstinės ir narių skaičiaus balsavimo duo- menis. Amerikoje gyvenantiems lietuviams publicistams bei žur- nalistams Niujorko sekretorius išsiuntinėjo ankieta prašydamas laisvos nuomonės degančiais klausimais, kurias sutraukęs pa- skelbs lietuvių spaudoje ir rei- (Nukelta į 2 psl.)

DARBIEČIŲ SUVAŽIAVIMAS

Britų darbo partijos metiniam skyrų suvaž. radikalios lini- jos Bevano šalininkai išėjo lai- metojais. Į vykdomąjį komitetą, kuriame lig šiol turėjo 4 atsto- vus, jie pastatė 6 kandidatus ir visus pravedė. Tuo tarpu nei- rinktas net Morrisonas, buvęs užsienio r. ministeris, komite- te buvęs 30 m. ir veik 20 m. bu- vęs jo pirmininku. Šitas laimė- jimas Bevano grupės partijos va- dovybės dar neįtardė. Skyrų atstovų suvažiavimas atstovauja maždaug 1 milijoną partijos na- rių. Antrasis partijos pagrindas yra darbo unijos, kurios atsto- vauja apie 5 milijonus narių. Se- kancią dieną unijų atstovų kon- ferencija ir vykdomąjį komitetą rinko 12 atstovų ir išrinko veik- visus ne Bevano grupės šalinin- kus. Be to, dar 5 išrinko partijos moterys ir 1 kooperacijos bei profesionalų organizacijos. Be- vano grupė vykdomajam komi- tete iš 27 balsų turi 6. Atlees vykdomojo komiteto nariu yra be rinkimų, kaip lyderis.

Darbo unijų konferencijoje Bevano grupė buvo labai aštriai puolama. Į priekaištus, kad ame- rikoniškojo imperializmo gene- rolai ruošia trečiąjį karą, buvo atsikiršta, kad tikrasis pavojus yra iš sovietų pusės ir kad de- mokratinis socializmas tegali būti išsaugotas kitaip, kaip tik sąjungoje, su tais, kurie remia demokratiją, o Bevano grupę ka- santis po Š. Atlanto Sąjungos pamatais.

Bevano grupės laimėjimas iš- šaukė reakciją. Jos įtaką partijos skyruose bandys sumažinti dar- bo unijos, tačiau partijos vie- singumui pavojai dar labiau pa- didėjo.

— Londonas. — Darbiečių partijos suvažiavime rezoluci- ja, reikalaujanti sumažinti gink- lavimąsi, atmetta 3.644.000 bal- sais prieš 2.288.000. Tai rodo, kad Bevano grupės įtaka nėra taip maža.

SAVAITĖS ĮVYKIŲ APŽVALGA

Iš Europos pereitos savaitės politinių įvykių minėtina pir- miausia Sovietų Sąjungos komu- nistų partijos konferencija, pe- rėitą sekmadienį atidaryta daly- vaujant pačiam Stalinui Moloto- vi ir Malenkovo kalbomis, grie- žtai puolantiomis JAV, kurios ruošia imperialistinį karą. Visų nusistebėjimui Augščiausiosios Tarybos pirmininkas Švernikas tuo pat metu atvyko į Berlyną, spėjama, atšvesti Rytų Vokietijos "liaudies respublikos" 3 mt. sukaktį. Matyt, varžybose dėl valdžios jis nedalyvaus.

Pereitą penktadienį kilo diplo- matinis Konfliktas tarp Maskvos ir Vašingtono, kai Maskva pa- reiškė, kad JAV ambasadorius Kennan esąs nepageidaujamas asmuo Maskvoje, nes įžeidęs So- vietų Sąjungą. Jis, mat, vykda- mas į JAV diplomatų pasitarimą Londone, Berlyne žurnalistams pareiškė, kad Maskvoje gyvenan- tų tarytum internuotus, panašiai, kaip JAV diplomatai gyvenę Berlyne nacių laikais po Pearl Harbor — būvę galima vaikščio- ti gatvėje, bet nevalia kalbėtis su vokiečiais. Taip esą ir Mask- voje. Taip Kennan į Maskvą ne- begrįžta, tačiau jis neatsaukia- mas, naujas ambasadorius neski- riamas, o ambasada vadovaus patarėjas E. O'Shaughnessy.

D. Britanija pereitą savaitę pergyveno du didelius įvykius: darbo partijos konferencija, iš kurios laimėtojų išėjo visdėlto Atlees (žr. atskirai) ir pirmą ato- minės bombos sprogdimą prie Australijos. Stebėjimų davinį žadama kiek paskelbti po keleto savaitių, kai speciai bus grįžę na- mo. Bandymuose dalyvavo ir Kanados atom. tyrimų komisi- jos pirm. dr. Powney.

JT plenumo Sovietų delegaci- ją vadovaus pats Višinskis, o greta jo bus Gromyko, kuris Vi- šinskui grįžus, greičiausia, liks delegacijos vadu. Sovietai, atro- do, ruošiasi didėlei akcijai po- sėdžių pradžioje, o D. Britanija ir Prancūzija savo užsienį reik. ministerius teprišų tik po JAV prezidento rinkimų.

JAV visas dėmesys sukoncent- ruotas į rinkiminę kampaniją, privedusią prie labai griežtų su- sikirtimų, o kandidatai susipa- vijojo savo tezėse. Kiekvienas kaba daugiau taikydamas prie- klausytojų. Taip ir Eisenhoweris, anksčiau pasisakęs už pavertgų išvadavimą, Illinois valstybėje, kur daugiau izoliacionistų, kalbėjo, kad JAV nėra ko kištis į Aziją, kur azijatai tekarauja, nereikieję kištis ir į Europą. Rei-

kią tik ginklais ir ūkiškai parem- ti demokratijos bei laisvės kovo- tojus. Reikia paruošti pietų korė- jiečius, o amerikiečius iš ten at- šaukti. Tokie pareiškimai, be- abejo, sukėlė reakcijas, bet var- gu ar galima juos laikyti nuosir- džiais. Greičiau tai tik rinkimi- nės meškerėlės.

Egipto diktatorius Naguib, va- žinėdamas po kraštą, skelbia greitas reformas ir kad Britai bus priversti iš Nilo Slėnio pa- sitraukti. Jis sutinkamas entu- ziaistiškai.

Irano byloje D. Britanija ir JAV įteikė plačias notas, kurio- se aiškina, kad rugpjūčio 30 d. Trumano ir Churchillio siūlymai būvę neteisingai suprasti. Iš jų reikia suprasti, kad D. Britanija pripažįsta naftos nacionalizaci- jos faktą, kad nesiekia atgaivin- ti 1933 m. konvenc. užtikrintos padėties — koncesijos, kad pri- pažįsta Irano teisę vystyti savą naftos pramonę, kad nenori siek- ti naftos prekybos monopolio, kad savo siūlymų nelaiko nepa- keičiamais ir pasirengus dėl abi- pusių pretenzijų svarstyti ir ki- tus kelius, pagaliau, kad D. Bri- tanija linkusi derybas pavesti bendrovėms, ne vyriausybėms.

Atseit, D. Britanija Mossadegh reikalavimų nebeį, tebesilaiko savo ankstyvesnių siūlymų pa- grindo, bet deryboms palieka plačias duris.

Korėjoje padėtis nepasikeitė — tebevyksta lokalinės kovos fron- te, bombardavimai iš oro ir ko- munistų belaisvių riaušės. Vienu tokių riaušių metu 53 belaisviai užmušti ir 113 sužeista.

Vienas augštas 8 armijos kari- ninkas, kurio vardas neskelbia- mas, pareiškęs, kad Korėjoje tik- rai esą rusų, tik ne 10.000, kaip buvo manyta, bet 5-6.000. Jie esą instruktoriais, taip pat operuo- ją priešilektuvniais ir kitais mo- derniškais ginklais. Tą patį darą ir vad. kaukazičiai, kurių tarpe esą daug iš satelitų kraštų bei iš Rytų Europos pavergtųjų.

Derybų reikala ruošiamasi perkelti į JT plenumą. JAV siū- lo, kad JT užgirtų paskutini de- legacijos Korėjoje siūlymą ir pareikalautų, kad Peipingas bei Pyogyong jį priimtų iki nusta- tyto laiko, o jei nesutiktų — pra- dėti vykdyti griežtesnį embargo ir paspausti visus JT kraštus pa- siųsti Korėjon savo kariuomenės.

8 armijos vadas gen. Fleet at- šaukiamas. Korėjos vandenys- ne komunistų pakrančių artilje- rijos nukentėjo Kanados naikin- tuvas Iroquois — žuvo 1 karininkas ir 2 kareiviai, 3 sužeisti.

NAUJAS STALINO "MOKSLAS"

Trys dienos prieš partijos su- važiavimą Stalinas paskelbė di- džiuji, 50 psl., straipsnį Maskvos žurnale "Bolševik", pavadintą "Ekonominės socializmo proble- mos TSRS". Tai "tėvo ir mokyto- jo" "moksliškas" nagrinėjimas dabartinės tarptautinės padėties su ateities pranašystėmis. Beabe- jo, tai bus dar vienas naujas ka- tekizmas, kurio turės mokyti vi- si gyventojai už geležinės uždan- gos marksizmo leninizmo kur- suose.

Straipsnis beabejo paruoštas daugybės soviet. ekspertų, su- redaguotas kurio nors teoretiko, gal ekonomisto Vargo, svarsty- tas politbiuro, gal būt, perskaity- tas paties Stalino, kurio vardu jis paskelbtas. Jis suglaudžia vi- sas dabartinės sovietų propagan- dos tezes.

1. Kapitalistiniuose kraštuose esąs neišvengiamas karas, nes nei Vokietija su Japonija nenorin- čios amžinai likti amerikiečių vergais, nei kiti kapitalistiniai kraštai nenorėsia amžinai likti paklusnūs Amerikos supremaci-

jai. Jos — V. Vokietija, D. Bri- tanija, Prancūzija, Italija, kaip ir Japonija — vieną kartą pano- rėsiančios išsivaduoti ir likti ne- priklausomos, kad taip pat ga- lėtų naudotis pelnu. Šito konflik- to rezultatas busias imperializ- mo — marksistiškai tai reiškia augščiausią kapitalizmą išsi- vystymo laipsnį — galas.

Toliau iš to seka, kad po to prasidės pasaulinė "proletariato diktatūra".

2. Kapitalistiniai kraštai karo su Sovietų Sąjunga nepradėsia, nes jie supranta, kad tai reikštų kapitalizmo galą.

3. Pasaulinė komunistų taikos kampanija galinti turėti tik lai- kinų vaisių, nes jos ir nesą tiks- las kapitalizmo pražūtis bei so- cializmo sukūrimas.

4. Vakariečių vykdomoji So- vietų Sąjungos ir jai draugingu komunistinių kraštų ūkinė blo- kada šiuose kraštuose išsiau- kiant spartų pramonės išsivystymą iki tokio taško, kad bus pasiek- ta visišką apsirūpinimo pramo- niniais gaminiais.

TĖVISKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

SAVAITRASTIS

Redaguoja: Kolektyvas. Redaktorius Dr. A. Sapoka

Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija

Published by Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada

Prenumerata Lietuvoje ir JAV metams \$4.00, psm. \$2.50

Kitur: metams \$4.50, psm. \$2.50

Įmokėję nemaužia \$10 laikomi garbės prenumeratoriais

Adreso pokėitimas 25 ct. (smulkiais posto ženklais)

941 Dundas St. W., Toronto, Ont. Canada - Telef.: EM. 3-4265

TURĖJAU AŠ MYLIMĄ

Ji buvo paprastutė, švelni ir miela. Pasipuošusi raudonu rūbėliu su balta vytim ant širdies. Didingai ji atrodė, plevėsuodama bokšte augstai. Rodos, taip paprastai, kasdieniška, bet kiek sukulia prasmingai brangių prisiminimų. Štai, ankstyvą rytą, vos paraudus dangaus pakraščiams, suaidėdavo trimtų garsai, sugausdavo galingi varpai ir, šokant pirmiesiems saulės spinduliams ir tėvikiškes erdves, ir; ramiai kildavo ir bokšto viršūnė, tyliai stebėdama, siuntė pavargusiam švelnią paguodą, o dirbančiam — palaimą.

Ji ramiai budėdavo dienuž: tiek karštuose saulės spinduliuose, tiek šaldančiuose žiemos diegliuose, kaip ir srauniuos lietaus lašuose ar sniego sukūriuose. Kartais, blaškantis žiauriam šiauriui, ji įtėmpus jėgas virbuliuoja ir milžinas tautos sargyboj. Kai saulė, perkeliavus mūsų žemėl, atsiveikindama bėrė paskutiniųjų spindulių pluoštą, vėl pasigirdavo tie patys aidai liūdnu trimtų. Štai jau ietis smagaliai matosi pro augštos sienos kraštą: žygiuoja savanoriai invalidai. Jau sukilo iš poilsio margoji minia ir traukia su jais prie amžino aukuro žuvusiems už laisvę. Ne dėl komandos žodžių griežtų, ne dėl kokios baimės, kepures keldami, klaupiam dėl maldos Dievui ir artimo pagarbai. Susikaupus miniai, suskambedo maldos žodžiai. Juos palydėdavo ir amžinybę galinti varpų dūžiai. Tu, brangioji, ramiai leidais nuo stiebo, nereikšdama jokių friekiautų dėl sunkios dienos. Tavo pasislėpus tarp sienų storų, visa nurimdavo su stipriais atodūsiais ir meile Tau širdy.

Daug valstybių aš perkeliavau, daugel žemės kampelių išlandžiojau, beišėdodamas Tavo prieglobščio švelnaus. Dar daugiau naciau Tavo tikrų sesių: puošnių ir prastų, meilių ir rūsių, jos visos nevertos Tavo šėšelio. Juk Tu neturėjai kračio didžio, bet priglaudei ne tik našlį ir vargdenį, bet ir išvytą svetimtąjį benamį. Tavo šventam priglobstyje spiedavomės: džiaugsmė, vargė ir skausmas. Aš nuolatos ilgijusi Tavo gražių apeigų, malonių spalvų ir užvis labiausiai Tavo laisvės brangios. Aš nenurimiu tol, kol Tu neiškilsi vėl Karo Muziejiaus bokšte augstai, mano vėliava brangi.

Juozas Palazdys.

AR JAU STALINO GULBĖS GIESMĖ?

(Atkelta iš 1 psl.)

kalui esant informuos svetimtaučius.

• Šiomis dienomis JAV-bių įtaigos paskelbė turinčios oficialius dokumentus, kurie įrodo, jog Volgos-Dono kanalas buvo pastatytas koncentracijos stovyklų kalinių rankomis. Istorija, tokia: rugsėjo 13 d. numirė MVD viceministeris Černyšiov. Pasirašė laikraščiuose užuojautą MVD valdininkai tokie ir tokie. Rugsėjo 20 "Vedomosti" paskelbė sąrašą tarnautojų, kurie už administracinius nuopelnus statant Volgos-Dono kanalą buvo apdovanoti Lenino ordinu, jų tarpe beveik visi suminėti MVD valdininkai. 1934 metų specialiu sovietų potvarkiu MVD (tada NKVD) buvo įpareigota panaudoti politinius kalinius darbams ir buvo oficialiai pažymėta, jog jie pastatė Baltijos ir Baltosios jūros bei Maskvos-Volgos kanalus. Dr. Naum Jasny, sovietų ekspertas, mano, jog prie Volgos-Dono kanalo dirbo apie 3.000.000 vergų. Kiek iš jų pabaltiečių ir kiek jų mirė baidia vergo mitrimu, kas pasakys?

• Kai Stalinas kalba apie "taiką", LTSR spauda rašo neišsivaizduojamus dalykus, Armėnų perspėjami, jog gali prisieiti eiti vaduoti pavergtą Vidurio Azijos tautų, rusų perspėjami sausotis nebūtų šnipų, ukrainiečių perspėjami Melnikov, jog tik susijungimas su Rusija išgelbės ukrainiečius nuo išnaikinimo ir padės jam suklestėti. Ukrainiečiai dėl to esą nepaprastai dėkingi didiesiems rusams ir laiko juos savaisiais broliais. Viskas, kas Ukrainoje geriausia, buvo įepta talkininkaujant rusų didžiai "tautai Stalinui ir Leninui vadovaujant". Itin įdomia kalbą išgirdo neseniai Estijos piliečiai iš savo kompartijos sekretoriaus Kebin. Ypatingai svarbi geografinė padėtis sudaranti Estijai ypatingą pavojų. Dėl to reikia sustiprinti kovą su nacionalistiniais buržuais "10 kartų". Jis pasidžiaugė, jog Estų Moksly Akademią buvo pagrindinai išvalyta nuo buržuazinių nacionalistų elementų.

• Keistai nuskambėjo amerikiečių ausyse kurio tai lietuviu pabėgėlio amerikiečių korespondentui pareiškimai: "Mes norim ir laukiam karo. Gal būt mūsų jis ir sunaikins, bet karas geriau kaip vergija". Ir Trumanas kaltino Ike ir jo partiją, kad jie "karo kurstytojai", gėsdino už Ike šūkaujantį jaunimą "If you like Ike get him, and you'll get what is coming to you". Europoje vakariečiai ir sovietai lenktyniauja, katrie daugiau paleis kalinių

Šis amžius audrų lydimas. Suritę matome visuomeninėse santvarkose, dorovinėje srityje, mąstysenos pakrikime ir dvasinėse išraiškose. Sukurtoji didinga civilizacija išryškina žmogaus tragiką, kai jis jos neapėmia valdyti. Didingas civilizacijos pasaulis, tarytum laivas audringoje jūroje, pernelyg gerai techniška įrengtas, plūduriuoja, nes kapitonas nežino linkmės, o įgula maistauja. Visi yra apimti nežinios baimės. Toji nežinia žmogų verčia mąstyti apie Dievo teismą, kuriame bus atsakietė geri ir blogi darbai. Nelaimai, gidas pats žmogus, įkops Dievo sostan, sviedžiamas į vergiojo glėbį. Pats žmogus save pasmerkia. Ir kai kalbama apie nūdienį politinį pakrikimą, priežastį reikia ieškoti žmogaus atitrūkimu nuo Didžiosios Visatos, pamiršime Dievo įpareigojimų ir atsakomybės jausmo.

Nesusigaudas maistinėkas

Neregėtu įkarščiu kuriamos teorijos politinėje, visuomeninėje ir ūkinėje srityje pasauliui reformuoti. Bet reformatoriai pamiršta, jog pirmiausia turi reformuotis, atgimti pats žmogus, turėti sąlyti su rikiuojančia Galia. Iš žmogaus sielos nepašalinus sūtemų, neįgyvendinus lygsvaros ir be noro tobulėti, bergždžia kurti reforminius planus. Kiekvienas pastatas pirmiausia privalo turėti tvirtus pamatus, kad jo gerai statytos sienos galėtų saugiai remtis. Ne pripuolamai Jose Ortega y Gasset "La Rebelion de las Masas", 1930 m. pa-

menė galėtų ją paplatinti tarp "Kanados mokyklų", neseniai buvo užklaustas Jūsų korespond.

• Rusai perspėjo, jog danai turėsia prisiimti atsakomybę už visas pasekas, jei jie nusilenks Amerikos imperialistų spaudimui ir įsileis į savo aerodromus JAV aviaciją. Amerikiečiai nori iš jos dominuoti Baltijos jūrą ir Skandinavijos kraštus. Danai atsakė, jog šitokia nota yra bandymas išgąsdinti Danijos parlamentą, kad jis atstumtų amerikiečių NATO pasiūlymą.

• Davis Niles, specialus Trumano ir Rooseveltto patarėjas mirė. Jis buvo žydų mažumos Baltuosiuose Rūmuose žmogus. Jo žydiškas patriotizmas neturėjo ribų. Ir NYT pastebėjo, jog į jį itaka buvo svarbiausias Izraelio valstybės nepriklausomybės faktoriaus. Reikalaujant amerikiečiams politikams, jis buvo Trumano atleistas. Tada jis pareiškė, jog jo vienintelis gyvenimo tikslas buvo aplankyti pažadėtą žemę. Pirmiausia jis pravedė DP įstatymą Baltuosiuose Rūmuose, o paskui aršiai kovojo už priėmimą kongrese. Atsitiktinai šis jo žygis buvo palankiai sutiktas irkitų religijų žmonių. Jis niekad nesifotografuodavo. Nekalbėdavo su jokiais žurnalistais. Jis buvo vadinamas Baltųjų Rūmų mistiniu žmogumi.

ATOMINĖ ARTILERIJA

JAV karinė vadovybė paskelbė detales apie milžinišką patranką, skirtą šaudyti atomineis sviediniais. Patranka, pasirodo, buvo pradėta projektuoti 1944 m., vadinasi, kada dar jokia atominė bomba nebuvo baigta. Jai sviedinį jau esą pagamintu, tačiau atominis sviedinys dėl kažkurių priežasčių iš jos dar neiškarto nešautas.

Pagal karinius autoritetus, atomineis sviediniais galima būtų apšaudyti ir puolantį priešą, ir patiemus puolant. Tuo būdu atominio ginklo panaudojimas galės būti įmanomas betkokiam orui esant, ir tada, kai lėktuvai negali skristi.

Atomine patranka yra 280 milimetrų, sveria 85 tonas, šauna 11 colių diametro sviedinį iki 20 mylių ir yra vežiojama ant specialios platformos, kuri pati važiuoja, o be to, dar panaudojami du traktoriai po 500 arklių jėgų kiekvienas. Patranka tuo būdu gali būti pervežama 35 mylių greičiu per vandenį ir net be kelio, per laukus. Atvežta ji galinti pradėti šaudyti per 15 min.

Patranka oficialiai bus pade-monstruota spalio 1 d., kai ji

Sutemu amžius

kartotinai primena, kad žmonės skirstytini į dvi grupes: "Vieni iš savęs daug reikalauja nugalint klijūtis, pasirinktai pareigai atlikti, kiti gi iš savęs nieko nereikalauja, jie lieka tais pačiais, kuo yra, visai nesiekdami tobulinties". Deja, pastarieji žymiai nusveria pirmuosius.

Pereitojo amžiaus optimizmas tampa niekučiu. Žmogus, netekęs lygsvaros, pradeda maistauti nežinodamas tikrojo priešo. Jis, bėgdamas nuo tuštumos, didžiausią auką deda ant vergijos aukuro ir praranda betkuri saugumą. Praradęs tikrąjį tikėjimą, pradeda įtikėti į doktrinas, pilnas nesamonių ir galop atsiduria rankose diktatorių, kurių neretas ruošia kelią Antikristui. Visa tai yra savotiškas bandymas užkimšti tuštumą.

Prarasta riba tarp Gėrio ir Blogio

Nūdienis žmogus praranda tikrą pojąti ir įsitikinimą, kad gėris ir blogis yra tikrovės sąvokos. Pakantumo suklaidintas, jis nuslinksta į didžiulį nepakantumą. G. K. Chesterton giliai įžvelgia į šias problemas:

"Mes kenčiame, nes nūdien nebežinome nusižeminimo tikrosios prasmės. Kukulamas įjautriamas užgaudi. Kukulamas pa-keičiamas įtikimo veiksmu. O to neturėti būti. Anksčiau žmogus dvejavo dėl savęs, bet tikėjo į tiesą. Nūdien kažkurie žmonės žino, kuo turėtų būti, bet dalimi to tesiekia ar visai nuklysta. Dalimį jis tiki ir vėl dalimi visai atšals dieviškąjį išimčiai. Huxley perša nusižeminimą, bet įtelpa tik gamtinėje visuomenėje. Nūdienai skeptikai yra taip nusižeminę, jog dvejuoja galį mokyti... Anų amžių nusižeminimas vertė abejoti savo pajėgomis, nors tai sunkino jo darbą. Dabarties nusižeminimas verčia būti abejungu dėl tikslų, o tai žmogų visai palaužia".

Nusižeminimas yra dorybė, bet visuotinis abejingumas tampa nuodais. Neviltis sutapdinama su nusižeminimu, o abejingumas laikomas pakantumu, kuris paruošia kelią šio pasaulio iškrypimams. Gėris ir blogis, tiesa ir netiesa nustojo buvusios aiškios, savaimingomis sąvokomis. Tas abejingumas ir betkurios pradus dažnai verčia sukeisti sąvokas pagal reikala, o sąvokų sukeitime, tačiau, spekuliacijoje, bolševikai ir jiems ištikimi komunistai tampa nepakeičiamais meistras. Pastarieji išties daro logišką išvadą, nes jie kovoja prieš Dievą, o blogi ir gėrį panaudoja savo doktrina stiprinti. Ši pradą perkeliant į politinę sritį, vergija vadinama laisve, diktatūra — demokratija, nepatikiųjų kankinimas ir marinas — laudies demokratijos stiprinimas, dirbančiųjų skurdas — gerbūviu, o tikėjimas — nuodais. Jų makiavelizmas tarptautinėje politikoje randa tinkamą vietą, nes demokratijos, garbinusios pažangos dievaitį, daugumoje pasirinko tą pačią makiavelinę klampynę.

Tuo metu žmogus nustoja iš-

Aberdeen atvykęs prezidentas Trumanas.

Britai prekiauja isotopais

Atomines energijos gamyboje gaunamos radioaktyvios medžiagos pastariais metais yra pasidariusios labai plačiai naudojamos medicinos reikalmams. Šiuo metu radioaktyvių izotopų eksportuoja JAV, Kanada ir daugiausia D. Britanija, eksportuojanti net 37 kraštus. Britai taip pat yra įsteigę Harwell specialią Isotopų Mokyklą, kurioje mokoma isotopų naudojimo technikos. Ją jau yra perėję 133 mokslininkai, gydytojai bei inžinieriai. Iš jų 102 buvo britai, o 31 iš kitų įvairių pasaulio kraštų. Dauguma jų buvo chemikai ir biochemikai, toliau seka "elektrikai, elektronikai" bei kiti inžinieriai, fizikai ir medikai.

Pirmas Britų atominių bombų bandymas jau įvyko spalio 2 d., ketvirtadienį, Montė Bello salose, apie 50 mylių į šiaurės vakarus nuo Australijos. Apie 5000 kvadratinų mylių plotas apie salą jau anksčiau Australijos vyriausybės buvo paskelbtas neįėjama zona.

GEDIMINAS GALVA.

centrinės jėgos. Vidiniai jo niekas neįpareigoja, jei to nereikalauja socialiniai santykiai. Žmogus išvidinai rikiuojamas individualybės, kuri, ne be vidinių kovos ir pakrypimų, siekia tikslo, pasijunta betkuriu atomu, savęs nebesaisto pradais, kurie galėtų atstatyti vidinę lygsvarą. Kai žmogus tampa morališkai nunuogintas, juntamas morališkumo reikalavimas iš kitų. Reikalaujantis pasitenkina savimi, jo patogi, lanksčiu samprotavimu, kuris pakeičia išvidinį rikiuojantį sąžinės balsą. Ir kaip tik šiuo metu įsivyrąja E. Renan mintis: "Mes gyvename tuščio indo kvapyniu".

Praeities palikimo spąstuose

Didžiųjų istorinių tarpsnių ir to meto kultūrinių aprašų vardas vėliau surandamas. Mums teispūla spėti, kuris vardas bus duotas šiam suirutės tarpsniui, kurio bruožai tegali būti tik aklo nepastebėti.

Tačiau neabejotina, jog mūsų amžius yra gyvam ryšy su artima praeitimi. Juk neseniai, XIX amž., liberalus pozityvizmas nutiesė kelią nūdieniam žmogui tikėti pažanga. Toji pažanga turėjo reikštis visuotiniuose santykiuose, bet sulaukta didelių sukrėtimų, tikėtasi ūkiškas gerbūvis paliestas žiaurių krizių. Pasitikėta mokslo, gamtos apgalėjimu, svajota apie aukso amžių,

o sulaukta nuolatinio pasaulio drebinimo. Moksas tarnauja ne vien žmogui išlaisvinti, bet ir jį pavertti ar net sunaikinti. Tikėjimas į gerbūvį ir pažangą žmogų užliūliavo.

Anksčiau žmogus rikiavosi į Dievą, siekdamas sielos išganymo, dabar yra nukreipęs akis į mokslą, o ypač į technologiją saviems reikalavimams tenkinti. Anuo metu siekta pamirštinio idealo, amžinojo gėrio. Žemėje nelaukta to gėrio įgyvendinimo, jei bent ji laikant gyvenimu tiesoje ir meile. Nūdienis žmogus pasisovė tikėti į pažangą, kuri tebuvo siaurai suprata: visuotinis gerbūvis, o ypač visuomeninės problemos. Pažanga buvo suprata mechanika — ji pati turi savaime ateiti, atsirasti, lyg graikiškasis Deus ex machina. Žmogus, pamiršęs sielą, siekdamas ūkiško gerbūvio, politinių utopijų, praranda ją, svajotasis ūkiškas gerbūvis dažnai krizių pažeidžiamas, o politinės utopijos nuveda į jau minėtą šurpą tikrovę.

Tikėjimas ir pasaulio

savaiminga tobulėjimą pasirodė esąs visai tuščias. Padidėjusi žinią blogio neengali. Teisinga yra jau F. Rabalais pasipa: "Moksas be sąžiningumo tik pažeidžia žmogaus sielą". Praeitės didžiųjų viltys pasiekia nepaprasto kartelio amžių.

Britų didysis filosofas Betrand Russell šiais žodžiais aptaria naująjį posūkį: "Mūsų tikėjimas mokslo atneša beprasmingumą. Idealiai tegali būti ugdomi namų židinyje. Žmogus apsprendžia-

mas vyksmo, todėl jis negali numatyti išdavo. Jo kilmė, brendimas, viltys ir baimė, meilė ir tikėjimas tampa atomų žaismo pripuolamybe. Jis anapus paskutinio kvėptelėjimo — nieko nenusineša, nes poleikis, didvyriškuma, minties sviesumą paleika kapo angoje. Ilgųjų amžių triūsas, pasišventimas, įkvėpimas, žmogaus genijaus vidurdiškas spindesys lemti išnykti saulės sistemos mirties glėbyje, o žmogaus laimėjimai palaidojami visatos griuvėsiuose. Tie visi dalykai yra aiškūs ir nei vieno filosofija negali laukti geresnės lėmties. Tą tiesą išpažinus, telieka vienintelis tvirtas pamatas: nuo šio meto rūpintis sielotvarka.

Trumpas ir apgailėtinas žmogaus gyvenimas. Jo visą giminę laukia negailestinga tamsa. Ji akla gėriui ir blogiui. Ji žiauri naikinti. O viskas rieda be atvangos. Žmogus pasmerkta šiandieną netekti brangiausio, o rytoj jis pats žengia į tamsybės angą. Tuomet tepaliekia nusiramimams, kad jis nuskaidrino sąvąsias trumpas dienas paniekęs baimę, terorą, vergų lemtį ir savo sukurtą kapo šurpuli. Tačiau ten žengiant jau jo negąsdina būti pavergtu šio pasaulio tyronu".

Kai Oswald Spengler atkreipė dėmesį į vakarietiško pasaulio žlugimą, išspraudęs tautų gyvenimo raidą ir schemas, Bertrand Russell, Shakespeares sunkiu dramatiškumu, primena žmogui jo viltį ir neišvengiamai tragišką pabaigą.

(Bus daugiau)

Keturi Kanados lakūnai

Karo metu Kanada davė sąjungininkams didžiulę aviacijos paramą. Apie tūkstantis lėktuvų, grynai Kanados organizuotų, buvo pasiųsta Europon Vokietiją pribaižti. Daug lakūnų buvo skolinata anglų eskadrilėms. Viso Kanada turėjo tuo metu 5000 lėktuvų. Vienos iš kanadiškų eskadrilų atvyko į Europą pervėlai. Nespejo gerai ne parako paustyti. Kitos dalyvavo kovose ilgesnį laiką, įgydamas gerą kanadiškas aviatoriams vardą. Šiame straipsnyje apžvelgsime vieną kitą iš žymesniųjų Kanados lakūnų, nes gyvenant šiame krašte yra neprošali susipažinti su šio krašto didvyriais.

Flt. Lt. H. R. "Wally" McLeod pasižymėjo 1942/43 m. žiemos oro kovose virš Maļos. Gyvenamą vietą: Saskatchewan, bet kiles iš garbingos škotų šeimos McLeod buvo tikras džentelmenas. Pažvelgus į jo melyną akis ir malonų protinę veidą atrodė neįtikėtina, kad jis galėtų šaudyti iš kulkosvaizdžių ir prieš lėktuvą, kuriuo skrenda toki gyvi, protingi žmonės, kaip ir jis pats. Jis ir nebuvo užmušėjas. Yra plačiai pasklidęs pasakojimas apie jo elgseną kovose:

Smarkiose oro kautynėse virš Viduržemio jūros jis kartą numušė ašies valstybių lėktuvą, kurio lakūnas iššokęs su paraištu nusileido į jūrą. Skridamas virš jo McLeod pastebėjo priešą neturint nei gelbėjimosi juostės, nei gumines pripučiamas plūdės. Mirtis jam buvo neišvengiama. Ilgai negalvodamas ir pastatęs savo gyvybę į panašų pavojų, McLeod jam numetė savo plūdę. Ir skraidė tol aplinkui, kol priešas lakūnas įsitaisė ant jos.

Mažai kas iš ašies taip pat ir jo draugų sąjungininkų lakūnų būtų taip padaręs. McLeod prisimeną gerai vieno grupės vado anglo kalbą:

— Aš galvoju, mūsų uždavinys yra sunaikinti kuo daugiau asiai vokiečių pilotų. Lėktuvai yra lengvai pakeičiami naujais, gi išlavinti pilotą ne taip greit. Juo sparčiau mes naikinsime priešą lakūnus, tuo greičiau mes vyrausime ore, ir juo greičiau aš baigsis karas. Aš esu tikras, aš galėčiau šaudyti į pilną plūdę vokiečių lakūnų, lygiai lyg jie būtų skrendančiame bombarduot Anglija bombonesyje. Aš manau vėl būtų mano pareiga nuskandinti juos.

Šis grupės vadas aktyviai dalyvavo oro mūšyje už Britaniją. Jo namai buvo subombarduoti. Jis skraidė virš Londono, kada gaisrai naktį keitė į dieną. Jo pažiūros į beginklį priešą lakūną, kuris vieną dieną išėdęs naują lėktuvą, gali vėl dalyvauti kovose, truputį gal skyrėsi nuo daugumos, bet bendrai pa-

ėjus mažai atsirastų tokių, kurie statydami savo gyvybę į pavojų gelbėtų priešą.

McLeod tos žiemos metu virš Maļos numušė 13 prieš lėktuvų, už tai gavo "Distinguished Flying Cross" su stulpeliais ir buvo to meto Kanados ir kitų britų šeimos tautų (išskyrus Anglija) numuštų lėktuvų skaičiumi pirmasis. Likusius karo metus praleido užfrontėje kaip instruktorius.

R. W. "Buck" McNair daug skyrėsi nuo McLeod. Anas kovėsi daugiausia pareiga atliktamas, o McNair iš nuotykių pamėgimo. Tai buvo tikras pramūgtalvis. Iš tokio kraujo, sakoma, buvo kilę taip garbinami šio krašto pionierai. Tokie tipo žmonės plaukė į garsiausias vidurinių amžių naujųjų kraštų atradejaus. Tai yra žmonės, kurie nemėgsta mirti normalia mirtimi.

MacNair — "Buck" taip pat kurį laiką kovėsi Afrikos fronte ir pasižymėjęs buvo gražintas į Kanadą. Neilgam. Už kelių savaičių jis jau savo noru Anglijoje. Užsispyrimu, nepasidavęs pastatomas ir ramias tarnybas po kurio laiko paskiriamas "Red Indian" eskadrilės vadu.

Virš Prancūzijos 1943 m. liepos mėn. jo "Spitfire" užspringo. Ką nedarė, bet variklis ne susuko. Beliko trys galimybės. Dvi iš jų buvo: šokti su paraištu tur ar bandyti leistis. Abi išieity reikšė patekimą belaisviais ir tuo, kiek ji lieti, užbaigimą karo. Buck pasirinko trečią. Ban dyti nusileisti su be jėgos esančiu lėktuvu į Anglija. Tuo laiku jis radosi prieš teritorijoje 30 mylių nuo artimiausio savo kranto, buvo dideliame augštyje ir tikėjosi pasiekti Anglija. Tačiau tarp jo ir namų buvo Bologne miestas su stipria priešlėktuvine artillerija. Jei sukurtų aplink, prarastų augštį. Patraukė tiesiai. Nors ir sklendantį lėktuvą lengva pataikinti, bet laimė lydejo. Liko nekludytas ir deka pakrančių palankių vėjų pasie-

mis radosi prieš teritorijoje 30 mylių nuo artimiausio savo kranto, buvo dideliame augštyje ir tikėjosi pasiekti Anglija. Tačiau tarp jo ir namų buvo Bologne miestas su stipria priešlėktuvine artillerija. Jei sukurtų aplink, prarastų augštį. Patraukė tiesiai. Nors ir sklendantį lėktuvą lengva pataikinti, bet laimė lydejo. Liko nekludytas ir deka pakrančių palankių vėjų pasie-

mis radosi prieš teritorijoje 30 mylių nuo artimiausio savo kranto, buvo dideliame augštyje ir tikėjosi pasiekti Anglija. Tačiau tarp jo ir namų buvo Bologne miestas su stipria priešlėktuvine artillerija. Jei sukurtų aplink, prarastų augštį. Patraukė tiesiai. Nors ir sklendantį lėktuvą lengva pataikinti, bet laimė lydejo. Liko nekludytas ir deka pakrančių palankių vėjų pasie-

mis radosi prieš teritorijoje 30 mylių nuo artimiausio savo kranto, buvo dideliame augštyje ir tikėjosi pasiekti Anglija. Tačiau tarp jo ir namų buvo Bologne miestas su stipria priešlėktuvine artillerija. Jei sukurtų aplink, prarastų augštį. Patraukė tiesiai. Nors ir sklendantį lėktuvą lengva pataikinti, bet laimė lydejo. Liko nekludytas ir deka pakrančių palankių vėjų pasie-

mis radosi prieš teritorijoje 30 mylių nuo artimiausio savo kranto, buvo dideliame augštyje ir tikėjosi pasiekti Anglija. Tačiau tarp jo ir namų buvo Bologne miestas su stipria priešlėktuvine artillerija. Jei sukurtų aplink, prarastų augštį. Patraukė tiesiai. Nors ir sklendantį lėktuvą lengva pataikinti, bet laimė lydejo. Liko nekludytas ir deka pakrančių palankių vėjų pasie-

mis radosi prieš teritorijoje 30 mylių nuo artimiausio savo kranto, buvo dideliame augštyje ir tikėjosi pasiekti Anglija. Tačiau tarp jo ir namų buvo Bologne miestas su stipria priešlėktuvine artillerija. Jei sukurtų aplink, prarastų augštį. Patraukė tiesiai. Nors ir sklendantį lėktuvą lengva pataikinti, bet laimė lydejo. Liko nekludytas ir deka pakrančių palankių vėjų pasie-

mis radosi prieš teritorijoje 30 mylių nuo artimiausio savo kranto, buvo dideliame augštyje ir tikėjosi pasiekti Anglija. Tačiau tarp jo ir namų buvo Bologne miestas su stipria priešlėktuvine artillerija. Jei sukurtų aplink, prarastų augštį. Patraukė tiesiai. Nors ir sklendantį lėktuvą lengva pataikinti, bet laimė lydejo. Liko nekludytas ir deka pakrančių palankių vėjų pasie-

mis radosi prieš teritorijoje 30 mylių nuo artimiausio savo kranto, buvo dideliame augštyje ir tikėjosi pasiekti Anglija. Tačiau tarp jo ir namų buvo Bologne miestas su stipria priešlėktuvine artillerija. Jei sukurtų aplink, prarastų augštį. Patraukė tiesiai. Nors ir sklendantį lėktuvą lengva pataikinti, bet laimė lydejo. Liko nekludytas ir deka pakrančių palankių vėjų pasie-

mis radosi prieš teritorijoje 30 mylių nuo artimiausio savo kranto, buvo dideliame augštyje ir tikėjosi pasiekti Anglija. Tačiau tarp jo ir namų buvo Bologne miestas su stipria priešlėktuvine artillerija. Jei sukurtų aplink, prarastų augštį. Patraukė tiesiai. Nors ir sklendantį lėktuvą lengva pataikinti, bet laimė lydejo. Liko nekludytas ir deka pakrančių palankių vėjų pasie-

mis radosi prieš teritorijoje 30 mylių nuo artimiausio savo kranto, buvo dideliame augštyje ir tikėjosi pasiekti Anglija. Tačiau tarp jo ir namų buvo Bologne miestas su stipria priešlėktuvine artillerija. Jei sukurtų aplink, prarastų augštį. Patraukė tiesiai. Nors ir sklendantį lėktuvą lengva pataikinti, bet laimė lydejo. Liko nekludytas ir deka pakrančių palankių vėjų pasie-

mis radosi prieš teritorijoje 30 mylių nuo artimiausio savo kranto, buvo dideliame augštyje ir tikėjosi pasiekti Anglija. Tačiau tarp jo ir namų buvo Bologne miestas su stipria priešlėktuvine artillerija. Jei sukurtų aplink, prarastų augštį. Patraukė tiesiai. Nors ir sklendantį lėktuvą lengva pataikinti, bet laimė lydejo. Liko nekludytas ir deka pakrančių palankių vėjų pasie-

mis radosi prieš teritorijoje 30 mylių nuo artimiausio savo kranto, buvo dideliame augštyje ir tikėjosi pasiekti Anglija. Tačiau tarp jo ir namų buvo Bologne miestas su stipria priešlėktuvine artillerija. Jei sukurtų aplink, prarastų augštį. Patraukė tiesiai. Nors ir sklendantį lėktuvą lengva pataikinti, bet laimė lydejo. Liko nekludytas ir deka pakrančių palankių vėjų pasie-

mis radosi prieš teritorijoje 30 mylių nuo artimiausio savo kranto, buvo dideliame augštyje ir tikėjosi pasiekti Anglija. Tačiau tarp jo ir namų buvo Bologne miestas su stipria priešlėktuvine artillerija. Jei sukurtų aplink, prarastų augštį. Patraukė tiesiai. Nors ir sklendantį lėktuvą lengva pataikinti, bet laimė lydejo. Liko nekludytas ir deka pakrančių palankių vėjų pasie-

kė Anglija, kur laimingai nusi-leido.

Neilgai trukus Buck buvo pašautas virš kanalo. Apšvilęs šiek tiek koją, iššoko paraišyti ir pataikė nukristi tiesiai šalia laivelio. Bet bekrisdamas jis blogai apskaičiavo augštį ir perkanksti šimtą pėdų atsispalaidavo nuo paraišyto, todėl nukrito į vandenį kaip akmuo. Laimingai iššvejojtas, pateko ligoninėn, kur pykosi ir barėsi su daktarais ir slaugėmis, kol išleido. Išleido su sąlyga ramiai pailsėti ir galutinai pasveikti. Nė negalvodamas apie atostogas, Buck nuvažiavo tiesiai į savo eskadrilę ir vėl sėstėsi nuotykių ieškodamas virš Prancūzijos. Viršininkai tik po kelių skridimų sugavę išrūdo atostogų.

Po Italijos kapituliacijos atėjo didieji Vokiečių aerodromų puolimai Prancūzijoje. Buck uoliai dalyvavo juose, numušdamas tris lėktuvus. Tuo surinko 15 prieš lėktuvų, išskildamas ir pirmąją vietą Kanados lakūnų tarpe.

Buck mėgdavo sakyti, kad oro kautynės jam yra taip kaip sauninis suvalgyti. Nors tie, kurie žino, kas tai yra oro kautynės, yra kitokios nuomonės. Buck laurus pelnė savo didelio sugebėjimo ir drąsos dėka. Tikimasi, kad jis dar ir ateityje sugebės pridėti savo dalį prie Kanados aviacijos garbės padidinimo. Tos garbės, kurią išskėlė per pirmąjį pasaulinį karą kanadiečiai lakūnai kaip Bishop, Barker, Colishaw, o praeito karo metu sutvirtino lakū

AR NESUKAMA I KLYSTKELIUS

Reikia sutikti, kad moralė — suprantama bendra prasme, kaip viešųjų papročių drausmė — yra universalinis gėris ir todėl įpareigoja visus jos laikytis visuose savo veiksmuose. Tiems gi, kuriems Bažnyčia yra autoritetas, moralės paaisymas dar labiau suprantamas, nes Bažnyčia kategoriškai atmeta ir smerkia dėsni, kad viešas gyvenimas, taipgi ir politinis darbas, gali stovėti už moralinių įstatymų ribų.

Tuo būdu nusilenkimas nemoralios politinės kovos metodams, ar nekaltų žmonių diskriminacija, yra verta pasmerkimo ir pasipriešinimo.

Lietuvių Fronto buvusio VLI Ko atstovo ir Lietuvių Fronto Bičiulių suvažiavimo nesenai ir viešai buvo pasisakyta, kad VLI Ko dauguma nusilenkė nemoralios politinės kovos metodams, pritardama rezistencijos veikėjų apjuodinimui ir jų vadovaujamų asmenų diskriminacijai. Tai yra viešumon iškilė nemalonūs ir skaudūs reiškiniai, verti mūsų visuomenės susisieliojimo ir pasisakymo.

Visuomenė — gal ir negerai — jau yra apsispratusi, kad politikoje (kuriai, kaip sakytą, privola yma yra moralės paaisymas) dažnai nusimaunamos literatūrinės elegancijos pirštines ir apsisivaidoma ir šiurkštoko žodžiais. Taip pasitaikydavo ir pasitaiko pas mus, taip pasitaiko ir mūsų artimoje, ar tolimesnėje aplinkoje. Visuomenė politinės kovos atšiaurumui dažnai pasilieka abuoji, nes manoma, jeigu jau tikrai yra kas prasilenkiančio su teisingumu ir teisėtumu, tai jam atstatyti partneriai neišvengiamai susitinka Temidos akys.

Toliau tuo klausimu kalbant, reikia sutikti, kad dažniausia politinio kontragento priekaištai yra perdėti, bet iš kitos pusės toji aplinkybė, šiaip ar taip, dar neleidžia a priori ir sutartinai tvirtinti, kad primetimai yra tik todėl neteisingi, kadangi jie ateina iš priešingos pusės. Dar mažiau būtų pagrindo tuo atveju besąlyginiai reikalauti iš kitų, kad jie net nesvyruotumė apsispręstų už vieną ar už kitą pusę.

Tai turint galvoje, tenka labai apgailestauti, kad paskutiniųjų VLIKe įvykių eigoje, buvo per daug ir neigiamai linksniuotas Lietuvos rezistencinės kovos žymus asmuo. Tačiau, reikia sutikti, kad šito linksniavimo įtampa pasiekė nepageidaujamo lygio ne vien todėl, kad jo nedraugai buvo piktoji, bet ir dėlto, kad jo draugai labai atkakliai iš stūmė į viešumą, užuot sutikę, kad daromiems priekaištams, kiek nušaliau pasilikus, netaip triukšmingu keliu būtų padarytas galas.

Kai i tai nebuvo nei kiek atsižvelgti, sunku objektyviai pasisakyti: ar Lietuvių Frontas nepertoli nuėjo asmenų principinio linijme ir kad šio asmens nepravaldymas nėra vienas iš pagrindinių motyvų apgailestinam LF pasitraukimui iš VLIKO. Oficialiai paskelbtos LF iš VLIKO pasitraukimo priežastys daugelio neįtikina dar ir dėlto, kad tokia

LF žmonių nuomonė apie VLIKą yra staigiai iškiliusi ir yra labai vėlyvos datos. Dar palyginti neseniai, ne kas kitas, bet prof. J. Brazaitis ("Draugas" š.m. vasario 9 d., nr. 33: "Džiaugsmo ar liūdesio valanda") rašė: "Tačiau pasididžiūtinai pažymėtina, kad lietuvių ligišolinės demokratinės grupės yra išlaikiusios vienybę, turi organus, kurie su visu drausmu gali kalbėti lietuvių tautos vardu, visuomenę jų direktyvomis seka. Tiesa, laikraščiai plačiai parodo apie tuose organuose pasitaikančius nesutikimus. Tačiau visi tie nesutarimai liečia tik vidaus organizaciją, tarpusavio santykius, muzikantų sudėdima orkestre. Jokių nesutarimų, betgi nei ginčų nebuvo ir nėra dėl paties darbo Lietuvos vardu garsinti ir jos reikalams ginti".

Ir taip, šiuos teigimus turint galvoje, yra tvirtu pagrindu manyti, kad LF iš VLIKO išstojimas yra tarpusavio santykių prigimties, atseit muzikantų susidimo orkestre. Muzikantas negavęs orkestre reikalaujamos vietos gali užsigauti, gali net orkestrą apkeisti, pavadant savo pareigas artimam ir gabiam draugui, tačiau nuosirdžiai mylint orkestrą nedera jo griauti ir jam staiga pimesti tokius kaltinimus, kuriems muzikantas, dalyvaudamas orkestre pats netikėjo ir kitus ragino netikėti. Ir juoba todėl, kad tas orkestras — VLIKas yra labai brangus ir reikšmingas, jo klausio visa mūsų visuomenė ir jis sekmingai garsina Lietuvos vardą pasauliui.

Prof. J. Brazaitis, "Draugo" vėlesnės dienos numery (nr. 34) pats pažymi, kad "VLIKas atstovauja Lietuvai ir eina jos seimo funkcijas". Taigi LF, kaip pilnatinės demokratijos sąjūdis, išstodamas iš VLIKO tuo pačiu išstojimo iš šiomis sąlygomis galimo Lietuvos seimo ir padarė labai retą demokratineje santvarkoje precedentą.

Dr. V. Ramdavičius. Red. pastaba. Straipsnis rašytas prieš pasirodant paskutiniam LF ir LVS atstovų pasisakymui, išspausdintam "TZ" pereinam nr. Mums visdėlto atrodo, kad konfliktas turi principinį pobūdį momentų ir gali būti išspręstas tik išeinant iš principų ir momento reikalavimų, bet ne dialektinė akrobatika ar padėti dar labiau supainiojantais formalistikų užsachavimų bandymais.

Ryšys su pastarųjų savaitų žiniomis apie JAV oro bazę, pasaulio spaudoje vis dažniau ir dažniau pradėtas minėti Grenlandijos vardas. Tai milžiniškas kraštas — sala, didžiąją metų dalį padengta ledu ir sniegu sluogsnui, teturinti vos apie 20 tūkstančių pastovių gyventojų.

Senieji Grenlandijos gyventojai buvo eskimai. Kaip dabar yra jau įrodyta, eskimai yra mongoliškos kilmės ir atėjo iš Azijos per Beringo sąsiaurį į Amerikos kontinentą, per Kanadą pasiekė ir Grenlandiją. Tačiau dabartiniai Grenlandijos gyventojai yra

KANADOS LIETUVIŲ KATALIKŲ SUVAŽIAVIMAS

Trečiasis Kanados lietuvių katalikų suvažiavimas įvyksta š.m. spalio mėn. 11-12 dienomis Toronte. Jame norima paminėti didžiojo mūsų tautos vyro Vysk. Motiejaus K. Valančiaus trigubą jubiliejų ir pasvarstyti svarbesnį lietuviams katalikams klausimai tremtyje ruošiantis prie nepriklausomos Tėvynės gyvenimo.

Suvažiavimo vieta — šv. Jono Krikštytojo lietuvių parapijos salė 941 Dundas Str. W. ir šv. Elenos salė Dundas Str. W. prie Brock Ave.

Dalyviai. Kanados Lietuvių K. Veikimo Centro Valdyba ir šį suvažiavimą kviečia visus Kanadoje gyvenančius lietuvius kunigus, čia esančius lietuviškų vienuolių atstovus, katal. spaudos atstovus, religinių brolių atsto-

vus (nuo 20 padalinio narių renkamas vienas atstovas), parapijų ir kolonijų bažnytinį komitetą, atstovus, katal. draugijų atstovus (parinkimo tvarka ta pati kaip broliams), centrinių katal. organizacijų valdybų narius ir padalinių valdybas. Mažesnėse vietovėse, kur katal. organizacijų skyrių nėra, kolonijų kapelionai suaukia tikinčiųjų susirinkimą, kuriame išrenka nuo 50 katalikų vieną atstovą. Suvažiavimo svečiai prasidės būti visus Kanados lietuvių katalikus.

Darbotarkė: 1. Suvažiavimas pradedamas šeštadienį 9 val. lietuvių parapijos bažnyčioje iškilmingom pamaldom už žuvusius dėl Dievo ir Tėvynės.

2. Atstovų registracija parapijos salėje 9 val. 45 min.

O t t a w a,
September 23,
1952.

J. Matulionis, Esq.,
President,
The Council of the Lithuanian
Community Centre in Canada,
235 Ossington Avenue,
Toronto, Ontario.

Dear Mr. Matulionis:

I thank you for the letter of September 13, signed by yourself and Mr. Salkauskas, expressing gratitude and pledging loyalty to the government on behalf of The Council of the Lithuanian Community Centre in Canada.

My colleagues and I much appreciate receiving such indications of loyalty and support.

Yours sincerely,

Louis St. Laurent

Kanados ministeris pirm. Louis St. Laurent

savo ir viso kabineto vardu dėkoja KLB Krašto Valdybai už persiūtą Krašto Tarybos suvažiavimo "sveikinimo rezoliuciją, kartu išreiškiančią visų Kanados lietuvių lojalumą kraštui ir dėkojančią už Genocido Konvencijos ratifikavimą. Ministerio Pirmininko oficialus raštas yra dar vienas įrodymas abejojančiams, kad Kanados Lietuvių Bendruomenės organizacija nesisipriešina krašto įstatymams ir bei priklausymas jai yra suderinamas su Kanados pilietyste.

PASLAPTINGOJI LEDINĖ GRENLANDIJA

jau per daug sumišę su įvairiais ateiviais ir nebelaikomi eskimais. Gyvenimo sąlygos čia gana žiauros. Žiemos metu temperatūra nukrenta iki 50-60 laipsnių Celsijaus. Europiečiai bando sukurti Grenlandijos klimatui atitinkamos statybos namus, tačiau būdinga, kad krašto "modernizavimas" gyventojams atsiliepi neigiamai. Atsirado anksčiau čia nežinomų ligų, jų tarpe ir džiūvė, tad gyventojų skaičius nedidėja.

Ir visdėlto žiaurioji ledų Grenlandija jau įjungiamą į pasaulio tautų gyvenimą. Įjungiamą ne vien kaip karinė ir oro susisie-kimo bazę, bet ir kaip kitoks ūkinis veiksnys. Kraštas yra tyrinėjamas, ieškoma jame turimų, kurie galėtų būti eksploatuojami.

Grenlandija jau seniai yra turėjusi visą eilę tyrinėtojų. Pirmasis iš europiečių į ją atvyko švedas A. E. Nordenskiöld, jis visą pirmąsias pervažiojo norvegės didysis keliautojas Fridtjof Nansen, R. E. Peary 1900 m. pirmąsias pasiekė šio šiaurinį krantą. Toliau ją tyrinėjo šveicaras Quervain, danai Knud Rasmussen ir P. P. Koch, vokiečiai A. Wegener ir kt.

Nors ir daug buvo ekspedicijų į Grenlandiją, tačiau ji dar tebe laikoma paslaptingu kraštu. Ir dabar jos šiaurės rytų krantuos, kur vasaros metu gana dideli plotai pasiliuosuoja nuo ledo ir yra daug fiordų, jau kelintą dešimtmetį dirba danų arktinius tyrinėtojas dr. Lauge Koch su dideliu štabu danų ir svetimšalių bendradarbių. Jis pirmąsias tyrinėja praeities gyvenimą ir yra pasiekęs labai įdomių vaisių, radęs palaikų bei suakmenėjusių gyvūnų, rodančių, kad čia kadaise karšto klimato būta. Visa ta medžiaga esanti labai vertinga žemės istorijai, bet dar tebėra mokslininkai neapdirbta, nesutvarkyta.

Ieškoma Grenlandijoje ir žė-

mės turtų. Protarpiais pasklinda gandų, kad ten esą kalnai sidabro, kad surasta daug aukso ir urano, tačiau tai tik gandai. Ištikrųjų didelių žemės turtų Grenlandijoje nesurasta. Jei ir randa kur brangiųjų metalų ar kokių mineralų, tai labai skystam kiekyje arba dar ir tokiose vietose, kur dėl gamtinių sąlygų jų eksploatavimas būtų sunkiai įmanomas.

Vakariniame krante jau prieš 100 metų surasta ir naudojami gana nemaži kiekiai krysloito, iš kurio gaminamos dabar dulkės vabzdžiams nuodyti — kryocitas. Didelės krysloito kasyklos yra prie Ivigut miesto. Danai iš Grenlandijos gabenasi nemažai marmuro. Taip pat eudialyto, kuris naudojamas emaliavimo bei pieno pramonėje ir nephelino, reikalingo porcelano pramonei. Anglies yra rasta, bet jos vos pakanka pačios Grenlandijos reikalmams. Urano ir aukso dar nerasta tiek, kad apsimokėtų jų kasimas. Bet tas dar neraiškia, kad jų bei kitų žemės turtų nebūna surasta. Grenlandija išėjo į viešumą ir jau, beabejo, nebebus pamiršta.

KOLCHOZAI KANADOJE

Ir Kanadoje yra kolchozų. Tai Alberto hutteritų sektos vokiečių sodybos.

Hutteritai Kanadon atsikėlė iš JAV Dakotos 1918 m., kai valdžia, nebedama jų tikybinių įsitikinimų, pradėjo juos imti kardinuomenėn, o Kanados valdžia pažadėjo jiems tot prievolės netaikyti. Mat, jų religija išviso draudžia vartoti ginklų. Įsikūrę Kanadoje jie greitai sukūrė gana gražius ūkius, o pereinot karometui ir labai prukoto. Kaimynai, kurių vaikai turėjo kautis Europoje, iš šiuos vokiečius emė žiūrėti su pavydu, pavydėti jiems privilegijų.

Hutteritai yra geri ūkininkai

3. Suvažiavimas atidaromas 10 val. 30 min.

4. Prezidiumo, mandatų, sveikinimų-rezoliucijų komisijų rinkimai ir praisto suvažiavimo protokolo skaitymas.

5. Katalikų Veikimo Centro Valdybos ir atskirų vietovių atstovų pranešimai.

6. Statuto pakeitimas ir priėmimas.

7. Diskusijos dėl veikimo ir jo gairės.

8. Valdybos ir revizijos komisijų rinkimai.

9. Prof. dr. A. Šapokos paskaita "Vysk. M. K. Valančius ir jo laikai" 4 val. pp. šv. Elenos salėje suvažiavimo dalyviams ir plačiai Toronto visuomenei.

10. Spalių 12 d., sekmadienį, iškilmingos pamaldos parapijos bažnyčioje 11 val. prašant Dievo pavergtajai Tėvynei laisvės ir kėnciantiems tautiečiams stiprybės.

11. Iškilmingas posėdis 3 val. p. p. šv. Elenos salėje su prof. dr. A. Ramūno-Paplauskio paskaita "Vysk. M. K. Valančiaus kova už katalikišką Lietuvą", sveikinimai, sveikinimų ir rezoliucijų skaitymas. Į šį posėdį kviečiama plačioji lietuvių katalikų visuomenė Toronte ir svečiai iš kitur atvykę.

12. Suvažiavimo uždarymas. Pramogos. Sekmadienį 8 val. v. suvažiavimo dalyviams pobūvis parapijos salėje ir jaunimui susipažinimo pasilinksminimas šv. Elenos salėje.

Iš visų Kanados vietovių laukiami atstovų ir svečių, prašome pasirošti aktyviai dalyvauti šiame taip svarbiame suvažiavime.

Kanados Lietuvių Katalikų Veikimo Centras
941 Dundas St. W., Toronto, Ont.
Tel. EM. 4-7646.

ATBUNDANTI AZIJA

Azija, mūsų civilizacijos ir kultūros lopšys, ilgą laikotarpį buvo pasitraukusi iš istorijos ratų. Europa dominavo karuose, moksle, civilizacijoje, mene ir politikoje. Po šio Antrojo Pasaulinio karo, Europai apsilpus ir nuvargus, Azija emė bruzdėti. Ji yra vėl pasiryžusi išeiti į viešąjį gyvenimą ir pati tvarkyti savo politinius ir ūkiškus reikalus.

Azijos dalis, valdoma kietos Stalino rankos, duoda jam akų ir žiaurių kareivių pulkus tvarkyti Vakarų Europos užgrobtus kraštus. Nesenai patekusios į komunizmą įtaką Šiaurės Korėja ir Kinija yra tiesioginiai jungtys į kovą su vakariečiais. Visas gi vidaus bruzdėjimas reišikiasi europiečių valdomuose ar valdytuose kraštuose. Šio bruzdėjimo šalininkai įvairiai vadinami: Malajūs jie vadinami banditais, Burmoje — riaušinininkais, Indijoje — sukilėliais, Irane — islamo fanatikais. Visur čia jaučiama komunizmo ranka, skelbianti, kad Azija turinti būti tvarkoma pačių azijiečių. Neapykanta europiečių atitenka ir amerikiečiams, kurie dabar vadovauja pasaulio politikai.

Komunizmas išnaudoja masių nepasitenkinimą. Tautos, turėjusios žemiausią pragyvenimo standartą, daugeliu atvejų ir pačios kalto dėl to, dabar visą bėdą verčia vakariečiams. Komunizmas, siūlydamas masėms duoną, randa rtytiečiuose daugiau pritarimo negu amerikiečių idėja — pavienių žmonių gerbūvis.

Stalino diktatorinė priespauda ir bėteis žmonių padėtis jiems neatrodo baisesnė už kolonialinę ir feodalinę priespaudą. Amerikiečiai siūlo taikius ir ilgus demokratijos ir evoliucijos keliu kelti vietos žmonių gerbūvį, nedarant

DU SOVIETIŠKI "Z"

ARBA: ZARUBINAS SU ZORINU ATVYKO Į JAV

Beveik i visas svarbiasias pasaulio valstybių sostines ir į JT forumą Kremlius paskyrė naujus diplomatus. Kas žino, gal tai padaryta vadovaujantis mūsiškiu priežodžiu, kad: "Nauja sluota gražiau sluoja", o gal daug reikšmingesniais motyvais?

Sulaukė naujų svečių ir "Dėdės Samo" žemė, net dviejų iš karto — Zarubino ir Zorino. Pirmasis paskirtas į JAV Maskvos ambasadorium, o antrasis — Kremliaus "garsiaakalbiu" Jungtinių Tautų tribūnoje vieton iškalbingojo Maliko.

Georgijus Zarubinas — amerikietiškių laikraščių teigimu, stipriai subudavotas vyras, 52 m., paskutiniuosius šešeris metus ambasadoriavęs Londone, o prieš tai — ligi garsiosios šnipų bylos — buvus ambasadoriumi Kanadoje. Tai, asmuo su bolševikiška "patirtimi". Jis rugšėjo 25 d. įteikė savo diplomatinis kredencialus JAV prezidentui Trumanui. Oficialusis diplomatinio protokolo gestas tęsėsis tik 5 minutes. Ta prga Zarubinas užtikrino, jog esą netiesa, kad Maskva veda prieš Ameriką neapykantos politiką. Prezidentui, matyt, ir to "užtikrinimo" visiškai užteko ir jis tiek jam tepasakė: "Amerikoniškoji visuomenė taipogi turi savo širdyse vien nuosirdžiausiu jausmus Sovietų Sąjungos žmonių atžvilgiu".

Po to Zarubiną užpuolė JAV laikraštinių. Aiems jis visdėlto spėjęs paskaityti iš savo užrašų bent vieną pastraipą: "Sovietų Sąjungos gyventojai yra nuosirdžiai nusistatę amerikiečių atžvilgiu, o vyriausybė — diena iš dienos vis stiprina savo politiką, kad būtų išlaikyta taika pasaulyje".

Po to Zarubiną užpuolė JAV laikraštinių. Aiems jis visdėlto spėjęs paskaityti iš savo užrašų bent vieną pastraipą: "Sovietų Sąjungos gyventojai yra nuosirdžiai nusistatę amerikiečių atžvilgiu, o vyriausybė — diena iš dienos vis stiprina savo politiką, kad būtų išlaikyta taika pasaulyje".

Po to Zarubiną užpuolė JAV laikraštinių. Aiems jis visdėlto spėjęs paskaityti iš savo užrašų bent vieną pastraipą: "Sovietų Sąjungos gyventojai yra nuosirdžiai nusistatę amerikiečių atžvilgiu, o vyriausybė — diena iš dienos vis stiprina savo politiką, kad būtų išlaikyta taika pasaulyje".

Po to Zarubiną užpuolė JAV laikraštinių. Aiems jis visdėlto spėjęs paskaityti iš savo užrašų bent vieną pastraipą: "Sovietų Sąjungos gyventojai yra nuosirdžiai nusistatę amerikiečių atžvilgiu, o vyriausybė — diena iš dienos vis stiprina savo politiką, kad būtų išlaikyta taika pasaulyje".

Po to Zarubiną užpuolė JAV laikraštinių. Aiems jis visdėlto spėjęs paskaityti iš savo užrašų bent vieną pastraipą: "Sovietų Sąjungos gyventojai yra nuosirdžiai nusistatę amerikiečių atžvilgiu, o vyriausybė — diena iš dienos vis stiprina savo politiką, kad būtų išlaikyta taika pasaulyje".

Po to Zarubiną užpuolė JAV laikraštinių. Aiems jis visdėlto spėjęs paskaityti iš savo užrašų bent vieną pastraipą: "Sovietų Sąjungos gyventojai yra nuosirdžiai nusistatę amerikiečių atžvilgiu, o vyriausybė — diena iš dienos vis stiprina savo politiką, kad būtų išlaikyta taika pasaulyje".

Po to Zarubiną užpuolė JAV laikraštinių. Aiems jis visdėlto spėjęs paskaityti iš savo užrašų bent vieną pastraipą: "Sovietų Sąjungos gyventojai yra nuosirdžiai nusistatę amerikiečių atžvilgiu, o vyriausybė — diena iš dienos vis stiprina savo politiką, kad būtų išlaikyta taika pasaulyje".

Po to Zarubiną užpuolė JAV laikraštinių. Aiems jis visdėlto spėjęs paskaityti iš savo užrašų bent vieną pastraipą: "Sovietų Sąjungos gyventojai yra nuosirdžiai nusistatę amerikiečių atžvilgiu, o vyriausybė — diena iš dienos vis stiprina savo politiką, kad būtų išlaikyta taika pasaulyje".

Po to Zarubiną užpuolė JAV laikraštinių. Aiems jis visdėlto spėjęs paskaityti iš savo užrašų bent vieną pastraipą: "Sovietų Sąjungos gyventojai yra nuosirdžiai nusistatę amerikiečių atžvilgiu, o vyriausybė — diena iš dienos vis stiprina savo politiką, kad būtų išlaikyta taika pasaulyje".

Po to Zarubiną užpuolė JAV laikraštinių. Aiems jis visdėlto spėjęs paskaityti iš savo užrašų bent vieną pastraipą: "Sovietų Sąjungos gyventojai yra nuosirdžiai nusistatę amerikiečių atžvilgiu, o vyriausybė — diena iš dienos vis stiprina savo politiką, kad būtų išlaikyta taika pasaulyje".

Po to Zarubiną užpuolė JAV laikraštinių. Aiems jis visdėlto spėjęs paskaityti iš savo užrašų bent vieną pastraipą: "Sovietų Sąjungos gyventojai yra nuosirdžiai nusistatę amerikiečių atžvilgiu, o vyriausybė — diena iš dienos vis stiprina savo politiką, kad būtų išlaikyta taika pasaulyje".

Po to Zarubiną užpuolė JAV laikraštinių. Aiems jis visdėlto spėjęs paskaityti iš savo užrašų bent vieną pastraipą: "Sovietų Sąjungos gyventojai yra nuosirdžiai nusistatę amerikiečių atžvilgiu, o vyriausybė — diena iš dienos vis stiprina savo politiką, kad būtų išlaikyta taika pasaulyje".

Po to Zarubiną užpuolė JAV laikraštinių. Aiems jis visdėlto spėjęs paskaityti iš savo užrašų bent vieną pastraipą: "Sovietų Sąjungos gyventojai yra nuosirdžiai nusistatę amerikiečių atžvilgiu, o vyriausybė — diena iš dienos vis stiprina savo politiką, kad būtų išlaikyta taika pasaulyje".

Po to Zarubiną užpuolė JAV laikraštinių. Aiems jis visdėlto spėjęs paskaityti iš savo užrašų bent vieną pastraipą: "Sovietų Sąjungos gyventojai yra nuosirdžiai nusistatę amerikiečių atžvilgiu, o vyriausybė — diena iš dienos vis stiprina savo politiką, kad būtų išlaikyta taika pasaulyje".

Po to Zarubiną užpuolė JAV laikraštinių. Aiems jis visdėlto spėjęs paskaityti iš savo užrašų bent vieną pastraipą: "Sovietų Sąjungos gyventojai yra nuosirdžiai nusistatę amerikiečių atžvilgiu, o vyriausybė — diena iš dienos vis stiprina savo politiką, kad būtų išlaikyta taika pasaulyje".

Po to Zarubiną užpuolė JAV laikraštinių. Aiems jis visdėlto spėjęs paskaityti iš savo užrašų bent vieną pastraipą: "Sovietų Sąjungos gyventojai yra nuosirdžiai nusistatę amerikiečių atžvilgiu, o vyriausybė — diena iš dienos vis stiprina savo politiką, kad būtų išlaikyta taika pasaulyje".

Po to Zarubiną užpuolė JAV laikraštinių. Aiems jis visdėlto spėjęs paskaityti iš savo užrašų bent vieną pastraipą: "Sovietų Sąjungos gyventojai yra nuosirdžiai nusistatę amerikiečių atžvilgiu, o vyriausybė — diena iš dienos vis stiprina savo politiką, kad būtų išlaikyta taika pasaulyje".

Po to Zarubiną užpuolė JAV laikraštinių. Aiems jis visdėlto spėjęs paskaityti iš savo užrašų bent vieną pastraipą: "Sovietų Sąjungos gyventojai yra nuosirdžiai nusistatę amerikiečių atžvilgiu, o vyriausybė — diena iš dienos vis stiprina savo politiką, kad būtų išlaikyta taika pasaulyje".

Po to Zarubiną užpuolė JAV laikraštinių. Aiems jis visdėlto spėjęs paskaityti iš savo užrašų bent vieną pastraipą: "Sovietų Sąjungos gyventojai yra nuosirdžiai nusistatę amerikiečių atžvilgiu, o vyriausybė — diena iš dienos vis stiprina savo politiką, kad būtų išlaikyta taika pasaulyje".

Po to Zarubiną užpuolė JAV laikraštinių. Aiems jis visdėlto spėjęs paskaityti iš savo užrašų bent vieną pastraipą: "Sovietų Sąjungos gyventojai yra nuosirdžiai nusistatę amerikiečių atžvilgiu, o vyriausybė — diena iš dienos vis stiprina savo politiką, kad būtų išlaikyta taika pasaulyje".

Po to Zarubiną užpuolė JAV laikraštinių. Aiems jis visdėlto spėjęs paskaityti iš savo užrašų bent vieną pastraipą: "Sovietų Sąjungos gyventojai yra nuosirdžiai nusistatę amerikiečių atžvilgiu, o vyriausybė — diena iš dienos vis stiprina savo politiką, kad būtų išlaikyta taika pasaulyje".

Po to Zarubiną užpuolė JAV laikraštinių. Aiems jis visdėlto spėjęs paskaityti iš savo užrašų bent vieną pastraipą: "Sovietų Sąjungos gyventojai yra nuosirdžiai nusistatę amerikiečių atžvilgiu, o vyriausybė — diena iš dienos vis stiprina savo politiką, kad būtų išlaikyta taika pasaulyje".

Po to Zarubiną užpuolė JAV laikraštinių. Aiems jis visdėlto spėjęs paskaityti iš savo užrašų bent vieną pastraipą: "Sovietų Sąjungos gyventojai yra nuosirdžiai nusistatę amerikiečių atžvilgiu, o vyriausybė — diena iš dienos vis stiprina savo politiką, kad būtų išlaikyta taika pasaulyje".

Po to Zarubiną užpuolė JAV laikraštinių. Aiems jis visdėlto spėjęs paskaityti iš savo užrašų bent vieną pastraipą: "Sovietų Sąjungos gyventojai yra nuosirdžiai nusistatę amerikiečių atžvilgiu, o vyriausybė — diena iš dienos vis stiprina savo politiką, kad būtų išlaikyta taika pasaulyje".

Po to Zarubiną užpuolė JAV laikraštinių. Aiems jis visdėlto spėjęs paskaityti iš savo užrašų bent vieną pastraipą: "Sovietų Sąjungos gyventojai yra nuosirdžiai nusistatę amerikiečių atžvilgiu, o vyriausybė — diena iš dienos vis stiprina savo politiką, kad būtų išlaikyta taika pasaulyje".

Po to Zarubiną užpuolė JAV laikraštinių. Aiems jis visdėlto spėjęs paskaityti iš savo užrašų bent vieną pastraipą: "Sovietų Sąjungos gyventojai yra nuosirdžiai nusistatę amerikiečių atžvilgiu, o vyriausybė — diena iš dienos vis stiprina savo politiką, kad būtų išlaikyta taika pasaulyje".

Po to Zarubiną užpuolė JAV laikraštinių. Aiems jis visdėlto spėjęs paskaityti iš savo užrašų bent vieną pastraipą: "Sovietų Sąjungos gyventojai yra nuosirdžiai nusistatę amerikiečių atžvilgiu, o vyriausybė — diena iš dienos vis stiprina savo politiką, kad būtų išlaikyta taika pasaulyje".

Po to Zarubiną užpuolė JAV laikraštinių. Aiems jis visdėlto spėjęs paskaityti iš savo užrašų bent vieną pastraipą: "Sovietų Sąjungos gyventojai yra nuosirdžiai nusistatę amerikiečių atžvilgiu, o vyriausybė — diena iš dienos vis stiprina savo politiką, kad būtų išlaikyta taika pasaulyje".

Taigi, nelengva būtų kitur rasti tokio "nuosirdumo" ir "taikos" mylėtojų, kokių randasi Sovietų Sąjungoje...

Valerijus Zorinas — tai naujas Sovietų JT delegacijos vadas ir svarbiausias kalbėtojas. Jis eina 50-tuosius metus. Tai antrosios komunistų generacijos produktas, išaugęs iš komolėčių eilių. Nuo 1922 iki 1932 m. Zorinas užiminėjo komjaunolių eilėse augščiausias vietas, vėliau — ligi II-jo Pasaulinio karo — buvo lektoriumi Komunistinio Lavinimo Institute. 1941 m. jis jau buvo Sovietų užs. reik. ministerijoje generalinio sekretoriaus pavaduotoju. O dar kiek vėliau pasidarė europinių reikalų šefu. Svarbiausias jo "nuopelnas" — tai galutinė Cekoslovakijos komunistinė aneksija. Jis yra apdovanojtas Lenino, Raudonosios Vėliavos ir kit. ordinais. Taigi, pasižymėjusi bolševikinė figura.

Amerikietiški laikraštiniųkai Zoriną apibūdina trumpai, bet ryškiai — storžieviskas vyriokas (Bully Boy)...

1945 m. kovo mėn., kada Čekoslovakijos prez. Benešas ir jo egzilinė vyriausybė grįžo į išlaisvintą kraštą, Zorinas atskubėjo į Prahą, kaip sovietinis ambasadorius. Deja, jo tikslai buvo daug platesni, negu "paprastam" kitos valstybės ambasadoriui priklaus. Jo uždavinys, kaip vėliau paaiškėjo, buvo paruošti atgimstančią Čekoslovakiją, kaip sąnaują kšni, Kremliaus besočiam smaktui. Jis tą pareigą ir atliko...

Davergtoji Tevynė

Veda ALMUS

* Iš Vilniaus pranešama, jog LTSR Statybos ministerijai neįvykdė birželio mėn. plano. Labiausiai atsilieka Valtininkų Statybos Trestas Vilniuje. „Šiame trešyje žymiai pabrango statybos kaina... priekastis cemento, žerpių, kalkių poreikio...“

* Vytautas Sirijos Gero, poetas gerio tėvo vaikas, pasirodė J. Dovydaičiui mokslobernių padidavime nusileisiant. Jis, kaip ir anksčiau, ne tik dargia viską, kas primena Lietuvą, bet jau tikrai per uolius vykdo visus Maskvos įsakymus. Šiuo metu jis labai užsiėmęs propaganda prieš amerikiečius.

* LTSR Politinių ir Mokslo Zinių sklaidimo draugija leidžia paskaitas viešumai. Žymūs lietuviai intelektualai įpareigojami rašyti paskaitas „Gogolis ir lietuvių literatūra“, parengę Mykolaitis-Putinas. J. Palfonis, Vilniaus universiteto dėstytojas parengė „Draugo J. V. Stalino veikalai kalbos mokslo klausimais“; mokyklų kandidatas J. Bulavas „Liaudies demokratijos žalsų kelių ir socializmo“; J. Jasienas — „Žemės ūkio ateitis įstatas“ — pagrindiniai kolkos gyvenimo įstatai“.

* LTS jaučiamas nepaprastai dėstytojų ir iš viešųjų kalbų trūkumas. Rugpjūčio 20 d. Vilniaus Valtininkų Universitetas padarė konkursą užimti sekančioms vietoms: Docento — statistikos, buhalterijos, apskaitos, finansų ir kredito katedros vedėjo; Valtininkų teisės katedros docento; Docento — archeologijos-etnografijos katedros vedėjo; TSRS istorijos katedros docento; Docento — bendrosios chemijos katedros vedėjo; Organinės chemijos katedros docento; Matematikos analizės katedros docento; Docento — anatomijos, histologijos ir embriologijos katedros vedėjo; Docento — bendrosios chirurgijos ir topografijos anatomijos katedros vedėjo; Docento — hospitalinės terapijos katedros docento; Patologinės anatomijos ir fiziologijos katedros docento; Botanikos katedros docento; Meteorologijos ir klimatologijos ir kartografijos katedros docento; Konkurso terminas iki 1952 m. rugpjūčio mėn. 20 d. Dokumentus siųsti adresu: Vilniaus Valtininkų Universitetas, Vilnius, Universiteto g-vė 3, kankūnini komisijai.

* Kaip patiriame „Lietuvos Aviacijos Būrys“ užsiima ne tik švedijos ar kitų valstybių lėktuvų virš Baltijos numušimais, bet taip pat ir orlaiviams reikalingas. Pav., laukus iš oro su tokiais, baltais jau mizeriai atrodančiais, dvimotoriais lėktuvais tręšia, jdomiausia, jog lakunū lėpse nerastė nė vieno lietuvio — įėjus tik žemę arti ar Sibian važiuoti. Tokį biesą jie įdodini į „samoliotą“, tuoj už marų atsirastu...

* AL Varkulevičius pyksta, kas gi iš tų kompartijos konferencijų, jei niekas nekreipia į jų nutarimus jokio dėmesio. Ir svarbiausia, jog ne dėl inteligentijos, bet dėl „politines padėties“ pačių darbininkų tarpe. Nurodomi visi didesni fabrikai, kad juose agitinai darbas yra labai apleistas. Už tai pylos duodama kompartijos vadams Kau-nė, kur visi šie nenormalumai įtartinai ilgai užsėdę. Ir buržuaziniai nacionalistai, esą, labai retai demaskuojami.

* LTSR nors ir pastatyta „daug“ naujų butų, senųjų, neremontuotų nuo nepriklausomybės laikų, padėtis darosi katastrofiška. Tam „Tiesos“ rado reikalingą net pašvęstą iššį vedamą. Pradėjus Stalino pamokinimui, jog darbininkas turi gyventi patogiai, randa, jog remontai esą gerai vykdomi Šiauliuose, Klaipėdoje, bet kitur padėtis nesanti gera. Kaip pavyzdys, nurodomas Kaunas. Jei Šiauliuose remontas planas buvo įvykdytas 116%, tai Kaune vos 37%. Ką keblėbit apie jų kokybę. Ir štai kaip tokių remontai atliekami. Tris metus gyventojai prašė remonto. Atidėję komisijos, buvo su-dorinėjamos sėmatos. Gyventojams vis buvo žadama. Tuo tarpu per tą laiką gyvenimo sąlygos nome pasidarė visai neįmanomos. Dabar jau reikia kapitalinio remonto. Kaip priekastis nurodoma namų valdytojų netikamas parinkimas.

* Visą keilę augstųjų LTSR mokyklų dėl įstojančių studentų stokos priėmimą pratęsė kelioms savaitėms. Taip gi ir Bučės Vilniaus universiteto profesorius primena, jog įstojimui pratestas taip pat ir teikis mokslų, ekonomikos (prekybos, ekonomikos ir finansų), istorijos (filologijos ir bibliotekininkystės) bei fizikos ir matematikos fakultetas.

* Taip pat ir Žemės ūkio Akademija Gorkio 15 (Kęstutis g.) skelbia įeikanti profesorius augalininkystės, hidrotechnikos įrengimų ir traktorių automobilių skyriui...

* Iš Vilniaus į Kuršių marios rugpjūčio mėn. pradžioje išvyko hidrogeologinė ekspedicija, kuri tyrinė mario dugno struktūrą bei tirdarumą, vandens dinamiką ir sąsątas. Ten pat buvo nuykusi ir biologų ekspedicija, kuri tyrinėjo tolesnio žuvininkystės išvystymą ir žvejybos verslo galimumus. Rugpjūčio pradžioje Vilniun sugrįžo ir etnografų ekspedicija, vadovaujama TSRS Mokslo Akademijos Etnografijos instituto sekretoriaus prof. N. N. Čebokarov. Savo tyrimus ji atlikusi Pandėlio, Rokiškio ir Obelių rajonuose, o tikslas buvo išsiaiškinti turimų etnogenetinės kilmės. Tuo tikslu buvo tiriami krašto gemybiniai būitai — amės šūiai, žvejybos, bitininkystės istorija, liaudies architektūra, audiniai. Išvarta kolkos būitai (Apie tai nebesakoma). Surinkta daug etnografinės medžiagos. Ekspedicija aprašė ling, vėną, metalo, odos, molio apdirbimo naminių techniką ir metodus bei meninį jų dirbinį apipavidalinimą. Ekspedicijos nariai parsiėmė apie 600 naujų eksponatų, tame tarpe daug audinių, drabužių, gemybos įrankių pavyzdžių ir apie 2000 pastatų, sodų...

by ir kit. suotraukų. Surinkta daug suotraukų, revoliucinių dainų, jų tarpe 50-60 dainų iš 1905 m. ir 1918-19 m. laikotarpio. Užrašyta 15 naujų tarbinių dainų(?), surinkto ir tradicinė tautosakos medžiaga.

* Rudonop Vilniaus Žemės ūkio technikumą baigė 31 jaunesnysis agronomas, kuriems teikti diplomai. Pokariniais metais technikumus paruošė 243 žemės ūkio specialistai.

* Vilniaus valstybinį universitetą šiais metais turi būti priimta apie 2500 studentų, bet iki šiol susirado vargais negalais 2000. Į Pedagoginį institutą priimta 200 studentų, bet daugiausia ir neakivaizdinį kursą — net 800. Daug jaunųjų stoja į konservatorių ir dailės akademiją — tai vis jaunoji inteligentija, kuri atmetė, suksim, 10% komjaunulių ir sveltinųjų vadovus Lietuvai ateinančioms generacijoms.

* Lietuvos kompartija susirūpinus, jog, jų organizacija taip išsiplėtus, jaunieji komunistai labai lengvabūdiškai priimami, bet neauklejami.

* Vilniaus „Dailės“ kombinatas rūpestingai ruošiasi Maskvos dekadai ruošiamas įvairius pobūdžio meno išdiršinys. Medžio drožinių dirbtuvėje numatyta padaryti įvairius skulptūrėles, inkrustuotas lėkštes su gintaro ir metalo papuošalais, tradicines kraičio skrynius, rašalines ir kt. Iš bronzos nuliendintos stovyklės, taip liustrų pavyzdžius, nuliendintas metalinių dirbinių skyrius, lietuvių liaudies ornamentais puoštus rankinukus, albumus ir kitus pavyzdžius — peruoš meninių odos dirbinių įmonė. Iš viso numatyta pateikti apie 200 įvairių odos, medžio ir metalo dirbinių.

* Rugpjūčio pradžioje ir LTSR palietė partijos augstusius sluoksnius užgulus rūpestis dėl būsimos kongreso ir velymas kadru. Pagal „Pravdą“, kalbėjus Sniečkus, pareiškęs „Kai kuriuose partijos rajonų komitetuose, ministerijose ir ūkinės žinybose prileidžiama bolševikinio principo pežidimai, parenkant kadrus pagal politinius ir dalykinius požymius“. Taip pat Sniečkus sutikęs, jog „per dažnai keičiami žmonės. Pereitais metais, pav., pasikeitė pusė partijos rajonų komitetų skyrių vedėjų. Po kolkos ataskaitinių susirinkimų pasikeitė daug kolkos valdybų pirmininkų“. Tik gal geriau būtų pasikeitė varotai terminas „buvo ištota“.

* Pravda rašo, jog plenumo, įvykusio rugpjūtyje, buvo daug kalbėta apie lietuvišką inteligentiją. Plenumo dalyviai pastebėjo, kad „yra stambūs trūkumai dstant marksizmo leninizmo universitetuose, politiški auklėjant mokslinius darbuotojus ir aspirantus. Plenumas reikalauja ryžtingai kovoti su buržuazizmu — nacionalistinės ideologijos pasireikimais išrūstyti kritika ir savikritika.“

* Apie tą patį laiką įvyko Vilniaus miesto VII rajono partinė konferencija. Joje dalyvavo drs. Naumov, kuris rado partinės organizacijos daug trūkumų. Scerbakov ir Denisenko puolė politikus, kad jie nepriziūrą prekybos organizacijų. Eidekvičius vardo odos avalynės kombinato direktorius dr. Nekrasovas visai susigraudino, kad dėl tų trūkumų tik kalbama, bet konkrečiai nieko nedaroma padėčiai atitaisyti. Kalbėjo dr. Semenova, Bogacjonok, Baslakov, Gir-dziakusienė, kuri tarp rusų upo pasirodė pažangi ir ištikima Stalino partijos linijai. Būdamas konservatorijos politruke, ji randanti, jog „konservatorijos darbe yra daug trūkumų. Žemės paskaitų idejinis lygis. Konservatorijoj silpnai vystoma bolševikinė kritika ir savikritika. Kaikurie dėstytojai ir net vadovaujantieji konservatorijos darbuotojai išsėdžia dėl kritikos“ Konfesių užbaigė patį Partinės LKP (b) miesto komiteto draugas sekretorius (meiliai mirtelėjus lietuviški mokslemergi Girdziauskienei už jos pažymintį stropumą, taip neapkenčiamą lietuviškai inteligentijai).

* Kupiškėje, sakoma, šiais metais atlikti dideli pertvarkymo darbai — „atremontuoti viešbutis“, įrengta universal. parduotuvė. Pastatyta daug gyvenamųjų namų. Sutvarkytas skveras, aikštės apsidintos geleimis. Išgrįsta 200 metų šilagatvių. Aikštės apšviestos elektra. Prie upės išsikrėtus sklypas parkui įrengti.

* LAST Šokių ir Dainų ansamblio orkestrinės dalies vedėjas drs. Stepulis ginasi, kad pokariniais metais iš pagrindų Lietuvoje pogrindinė kanklio vimo technika, atgaivinant ir žymiai pabūlinant lietuviškas naudotą brok-tuvinį būdą. Veliaus imta tobulinti ir pačių liaudies instrumentų konstrukciją... „Kūrybiškai bendradarbiaujant su liaudies instrumentų gamintojais — meistrais Pranu Šerpa, pavyko sukurti naujų kontrabasinių kanklių pavyzdį, suaukštinant jam trečdaliu mažiau medienos, padidinant vidutinę kanklių tūtumą ir tuo pačiu pagerinant rezonansą ir skambėjimą. Perna-pažio principu sukurtos ir bosinės kanklės. Neseniai pagamintos ir pirmasis chromatinis kanklių pavyzdys. Šios kanklės turi specialius kolkos valdymo kanklius, kurie duoda galimybę keisti kanklių tonaciją atlikimo metu, nedarant pauzės ir neaukštinant medijos. Naujo tipo kanklėmis galima groti visose tonacijose, atlikti sudėtingiausius kūrinius. Povilas Simuitis, pučiamųjų koncertmeisteris, padarė chromatinės augstgais birbynės. Išdrokti naujo pavyzdžio birbynės vidaus tuštumą nepaprastai sudėtingas. Geras iš Gorkio specialios didelio precizikumo tekimo staklės, iš klausimas buvo išspėstas. Naujosios staklės iš gilaus me gaminai geriau skambantis ir geriau darbinamos medinės triušas-dudytes. Dabar siekiame su-kurti chromatinės bosinės ir kontrabasines birbynes... Instrumentų gamybai šiuo metu naudojamas išlaikyti kanklių ir obelų medis“.

HAMILTON, Ont.

L. Pasų ir zenklų platinimo vaju

Spalio 1 d. Hamiltone pradėtas didysis aukų vaju TF paremti. Į jį aktyviai įsijungė 20 tautiečių, kurie aplankys visus hamiltoniečius. Šia proga bus platina mi „Lietuvio pasai“ ir specialūs zenkleliai, kurie kiekvienam lietuviui liks gražiu prisiminimu ir geriausiu liudininku, kad jis sunkioju Lietuvai laiku buvo vieningas ir aktyvus kovoje dėl jos laisvės ne tik žodžiais, bet ir darbais.

Tikime, kad neatsiras nė vieno tautiečio, kuris šio vajuš vienu kitu doleriu neparemtų. Palkime vienokią ar kitokią kritiką nuošaly ir pažvelkime į šį reikalą giliau. TF Hamiltone yra apjungęs visus lietuvius ir turi beveik simpatrocentinį pritarimą. Remdami jį savo auka, mes tuo ačiu parodome, kad mums mūsų krašto reikalai nėra mirę, — lyg tie šluotos virbai esame surišti ir tvirtą vieningą jėgą, kuri imponuoja ir besitraukiantiems iš mūsų tarpo tautiečiams. Mes žinome iš praeties, kad TF Hamiltone, praktiškai yra apjungęs visus tautiečius, nežinūnt jų įsitikinimų. Jis pasistatęs vienintelį tikslą: kova, kova ne silpnėjanti, bet nuolatos veikli už Lietuvos atvadavimą. O tas juk kiekvieno lietuviu širdin jo motinos idiegtas... Tad ir šio vajuš metu mes parodykim, kad visi iki vieno esame didelės lietuviškos šeimos vaikai.

Didelės pagarbos verti šie 20 pasiryžėlių, kurie netik kad praleis keletą dešimčių valandų savo laisvalaikio, bet dar viener kitur (kiek praktika parodė) ir nemaloniai priimti bus. Viso šio didelio vargo atlyginimas — vil-tis, kad jų darbas ateity atneš laisvę milijonams mūsų tautiečių, kenciančių sovietų despotų vergijoj. Toks pasiaukojimas šiam krašte, kur viskas įvertinta pinigų, yra retas. Tad nors daliniai kompensuokime jų vargą, maloniai juos priimdami.

MALONUS HAMILTONIEČIAI
Visi pagerbime mūsų rašytojus, suvažiujančius į TF ruošiamą **LITERATŪROS VAKARĄ** kuris įvyks š.m. spalio 11 d. „Dainavos“ salėje, 469 Bay St. N.

Dalyvauja:
Iš Toronto — Vyt. Kastytis, Pr. Kozulis, Vyt. Pescekas ir B. Rukša
Iš Hamiltono — Z. Grabauskaitė-Sukienė.
Ištraukus iš operų skambins Lil Šumtė.

Brangūs Tautiečiai! Maloniai kviečiame Tamstas skaitlingai dalyvauti ir savo atvykimu pagerbti mūsų jaunesniosios kartos rašytojus.

Po programos — šokiai, grojant italų Benni-Ferri orkestrui. Pradžią 7 val. vak., Veiks įvairūs bufetas. TF A-bės Kanadoj Hamiltono sk.

WELLAND, Ont.
Spalio 11 d. Slovakų salėje, 162 Hagar St., Kanados Lietuvių Tautinės Sąjungos Wellando skyrius rengia didelį šokių vakarą. Veiks didelis bufetas su minkštais ir kietais gerimais. Šokiams gros graži, europietiška muzika. Wellando, St. Catharines, Niagara Falls, Buffalo ir kitų apylinkių lietuvių prašomi skaitlingai dalyvauti. Pradžią 6 val. vak. Įėjimas 75 centai.

KLTS Wellando sk.
SUDBURY, Ont.
PAREIŠKIMAS
Kadangi š.m. sausio mėn. 22 d. Augščiausiame Ontario teisme buvo pradėta Mrs. Natalie Gudrunas ir Joe Stopczinski byla, kurioje Natalie Gudrunas kaltino Joe Stopczinskį, kad melaginiai ir neteislingai pasisakęs apie N. G. ta prasme, kad Natalie Gudrunas yra nepadori, ištvirkus moteris ir neištikima žmona bei motina.

Kadangi aš bylos metu pareiškiau, kad tokių žodžių apie Natalie Gudrunas nesu sakęs, Todėl dabar aš Joe Stopczinskį, čia atvirai ir viešai pareiškiau: Kiek aš žinau ir pagal mano nuosirdų ir tvirtą įsitikinimą, minėtoji Natalie Gudrunas yra morali, ištikima, dora ir įstatymus pildanti žmona ir motina ir kaipio tokia yra žinoma Sudbury ir apylinkių visuomenei. Ir jeigu kada nors kas kitaip su-prato, aš širdingai apgailestauju, kad toks įspūdis buvo susidaręs ir todėl tvirtinu, kad toks įsitikinimas arba įspūdis yra visiškai melagingas, neteisingas, klaidingas ir visiškai be pagrindo.

Šis pareiškimas man prieš tai buvo perskaitytas, lietuviškai iš-aikštinat ir aš jį supratau. Datuota Sudburyje šiandien, 1952 m. rugšėjo mėn. 19 diena.

(pas.) Joe Stopczinski.
(pas.) A. Valaitis liudininkas.

DELHI, Ont.
Geras tabako derlius
Šiais metais dėl didelių saus-rų niekas nesitiekė gero tabako derliaus, bet įvyko atvirkščiai. Ontario Flu-Cured Tobacco Marketing Association praneša, kad tikimasi gauti apie 110-115 milijonų svarų tabako.

Tabako nuėmimo metu oras tikrai buvo idealus. Iš 82.000 akrų auginamo tabako perėjus savaitei vidury jau buvo nuimta virš 90%. Nežiūrint labai vėlyvo šiais metais tabako nuėmimo laiko, šalna dar nepadarė jokio nuostolio. Šių metų pavasarį ir vasarą tabako augintojai laikė nedėkingaisiais. Po sodinimo kilo dideli vėjai ir daugel tabako išpūtė, o vasaros metu dėl didelių karščių ir sausų tabakas atrodė katastrofiškai. Bet gamta kartais net „stebuklus“ parodo. Rugpjūčio pradžioje pakankamai paliojo ir tabakas pradėjo kilti kaip ant „mielių“. Nors vėlyvas lietus nuėmimo laiką suvėlino, bet šilts rauduo be šalnų, atrodė, leis nuimti ir vėliausiai nokstantį tabaką.

Perėjais metais esant palankiam orui buvo užauginta rekordinis kiekis tabako, bet šiais metais, visų nustebimui, jau viršijo suakuties proga L. Kat. Moterų D-jos valdyba padarė rinkliavą tarp lietuvių moterų. Surinko \$51 ir nupirko vaikui didelę gra-

Moterų meilė
Bronei Simanavičienė gulint St. Boniface sanatorijoje, jos sūnelio Ricardo Arūno 1-rių metų suakuties proga L. Kat. Moterų D-jos valdyba padarė rinkliavą tarp lietuvių moterų. Surinko \$51 ir nupirko vaikui didelę gra-

Modernaus šokio koncertas
Šokėja Birutė Vaitkūnaitė ruošiasi atvykti į Hamiltoną su moderna šokio koncertu, kuris įvyks š.m. spalio mėn. 26 d. Programai talkininkauti sutiko dramos aktorė Birutė Pūkelevičiūtė. Šokėja vadovauja antrus metų veikiančiai Ritminės Mankštos ir Moderna šokio Studijai Montrealy, kurią lanko lietuvių tės ir kanadiečiai.

Birutė Vaitkūnaitė ir Birutė Pūkelevičiūtė į Hamiltoną atvyksta pirmą kartą.

Atleido darbininkų
Spalio 3 d. International Harvester Co. atleido 500 darbininkų. Atleidimas palietė visus darbininkus, išdirbusius šiam fabrikui mažiau kaip tris metus. Atleistių tarpe yra nuo 30 iki 50 lietuvių. Nėra jokių žinių, kada fabrikas juos vėl pašauks. Šis netikėtas atleidimas yra didokas ekonominis smūgis mūsų lietuviškai kolonijai, ypač, šiuo rudens metu, kada naujo darbo gavimo galimybės yra ribotos.

Spalio 20 d. prie bažnyčios buvo platinami TF vietinio sk. atsišaukimai Liet. pasų platinimo reikalui. Lapelį gavo kiekvienas buvęs bažnyčioje tautietis. Lapelį išdalinta 376, neskaitynt vaikų. Kad kolonija priskaito apie 1000 lietuvių katalikų, išei-tų, jog pamaldose dalyvavo apie 40%.

Literatūros vakaras jau čia pat. Spalio 11 d. „Dainavos“ salėje įsigrisime naujausios Pr. Kozulio, Vyt. Kastytio, Vyt. Pesceko ir B. Rukšos grožinės kūrybos. Mieli Hamiltoniečiai! Būkime pakime „pavyzdinių“ šeiminiųkai ir mūsų brangiuosius svečius — jaunuosius kūrėjus paremkime moraliai. Tą mes atliksime, jei kuo skaitlingiausiai susirinkime pasiklausyti jų kūrybos.

Seštad. mokyklos vaikams, atvykusiems su tėvais ar globėjais, įėjimas laisvas. Knygos mėgėjai galės čia iš-gyti pačių autorių dedikuotą knygą. Sk. St.

Iš lietuviškojo pasaulio

JA VALSTYBĖS

ALRKF kongresas Detroitė rugšėjo 26-28 d. praėjo darbingoje ir pakiloje nuotaikoje. Greta reikšmingų vykdomųjų organų pranešimų, daugelis sveikinimų ir iškilnių, buvo išklausyta eilė referatų, po kurių sekė gyvos diskusijos. Apie ateities veiklos gaires kalbėjo prof. B. Vitkus, iš-keldamas reikalą įtraukti jaunų jėgų, apie jaunimo reikalus kun. Činikas, pasiūles centre turėti specialų žmogų jaunimo reika-lams. Trečią dieną įvyko akade-mija vysk. Valanciu paminėti. Kalbėjo dr. A. Kučas ir prel. Bal-kūnas, baigiamąjį žodį pasakė vysk. V. Brizgys.

Kongrese dalyvavo daug aug-tų svečių: atidarymo pamaldose Detroito kardinolo atstovas vysk. A. Zaleski, iškilminguose pietu-se — Mich gubernatoriaus atsto-vas U. S. district attorney Ph. A. Hart, akademijoje Michigan se-natorius Blair Moody, Oklahoma sen. Mourney. Šio pastarojo kalba, kurioje užtikrino, jog JAV padarys viską, kad lietuvių viltys išsipildytų, buvo užrašyta į plokšteles „Am. Balso“.

Pažymėtini šie kongreso nuta-rimai:

1. Federacijos veiklai sustip-rinti kongresas įpareigojo CV daryti žygį, kad visus lietuvių parapijose būtų įsteigti Federa-cijos skyriai, kad CV nariai ar atstovai lankytų skyrius ir vie-toj tikrintų veiklą, kad būtų iš-plėstas akcių fondas;

2. Jaunimui organizuoti kon-gresas prašo lietuvių parapijas steigti jaunimo ramoves ir imtis kitų patrauklių priemonių jaun-imui suburti ir jo lietuviųbei pa-laikyti bei ugdyti; Federacijos centre turėti specialų jaunimo reikalams žmogų;

3. Kongresas ragina visus lie-tuvius katalikus aktyviai daly-vauti Lietuvos laisvinimo kovo-jė;

4. Kongresas teigiamai verti-na jau atliktus Am. Liet. Ben-druomenės organizacijos sudary-mo darbus ir prašo LOKA orga-nizacijos darbą paspartinti;

5. BALFO reikalui kongresas ragina Amerikos lietuvius katali-kus savo darbą ir aukomis remti BALFO veiklą;

6. Spaudos reikalui kongresas, dėkodamas pranciškonams, ma-rijonams, jėzuitams, prel. Jurui ir kitoms organizacijoms bei as-menims už atsidėjimą spaudos reikalams, kviečia organizuoti

WELLAND, Ont.
Spalio 11 d. Slovakų salėje, 162 Hagar St., Kanados Lietuvių Tautinės Sąjungos Wellando skyrius rengia didelį šokių vakarą. Veiks didelis bufetas su minkštais ir kietais gerimais. Šokiams gros graži, europietiška muzika. Wellando, St. Catharines, Niagara Falls, Buffalo ir kitų apylinkių lietuvių prašomi skaitlingai dalyvauti. Pradžią 6 val. vak. Įėjimas 75 centai.

KLTS Wellando sk.
SUDBURY, Ont.
PAREIŠKIMAS
Kadangi š.m. sausio mėn. 22 d. Augščiausiame Ontario teisme buvo pradėta Mrs. Natalie Gudrunas ir Joe Stopczinski byla, kurioje Natalie Gudrunas kaltino Joe Stopczinskį, kad melaginiai ir neteislingai pasisakęs apie N. G. ta prasme, kad Natalie Gudrunas yra nepadori, ištvirkus moteris ir neištikima žmona bei motina.

Kadangi aš bylos metu pareiškiau, kad tokių žodžių apie Natalie Gudrunas nesu sakęs, Todėl dabar aš Joe Stopczinskį, čia atvirai ir viešai pareiškiau: Kiek aš žinau ir pagal mano nuosirdų ir tvirtą įsitikinimą, minėtoji Natalie Gudrunas yra morali, ištikima, dora ir įstatymus pildanti žmona ir motina ir kaipio tokia yra žinoma Sudbury ir apylinkių visuomenei. Ir jeigu kada nors kas kitaip su-prato, aš širdingai apgailestauju, kad toks įspūdis buvo susida-ręs ir todėl tvirtinu, kad toks įsitikinimas arba įspūdis yra visiškai melagingas, neteisingas, klaidingas ir visiškai be pagrindo.

Šis pareiškimas man prieš tai buvo perskaitytas, lietuviškai iš-aikštinat ir aš jį supratau. Datuota Sudburyje šiandien, 1952 m. rugšėjo mėn. 19 diena.

(pas.) Joe Stopczinski.
(pas.) A. Valaitis liudininkas.

spaudos platinimo agentūrų tinklą;

7. Kongresas kviečia ir skyrius organizuoti katalikų radio valandas;

8. Kongresas skatina JAV lie-tuvius dar labiau remti Ateiti-ninkų Federacijos veiklą;

9. Kongresas ragina visus JAV lietuvius katalikus gilintis į po-piežių enciklikas ir jų nurody-mus vykdyti.

ALR Kat. Federacijos suvažiavimo išrinktoji vadovybė: dvasi-vo vad. prel. J. Balkūnas, pirm. St. Pieža, vykd. vicepirm. L. Šimutis, vicepirm. kun. Ig. Albavičius, sekret. ir organiza-torius prof. B. Vitkus, išd. prel. Pr. Juras, valdybos nariai — prof. A. Damušis, kun. dr. A. Juška ir Dona Kaminskienė. Jaunimo organizavimo direktorių paskir-tas kun. P. Činikas, MIC, atstovu į ALT prof. Vitkus.

Čikagos ALTO konferencija įvyks spalio 12 d. Liet. Auditori-joje.

ALT metinis seimas įvyks Niujorke lapkričio 21-22 d.

Clevelando liet. radio valan-dėlė, lig šiol tvarkytą J. Nasvy-čio, Balio Augino ir K. Šukio, perėmė specialiai sukurtais klubas, kurio valdybą rugšėjo 21 d. išrinkti: B. Auginas, J. Nas-vytis, J. Stempužis, A. Mikulskis ir V. Rocevičius.

„Ateities“ administravimą per-ėmė kun. V. Dabušis.

Alg. Brazil, Metropolitan ope-ros solistas, neseniai grįžo į Niujorką iš didelės kelionės su ope-ros gastrolėmis, padaręs 6000 mylių kelionę. Po to dar buvo Toronte, kur dalyvavo Pirmyn choro „Linksomosios našlės“ pa-statyme.

Solisto žmona ir trys dukrelės gyvena Čikagoje, tad ir jis pat-s ten dažnai buvuoja. Niujorke šio kitių patrauklių priemonių jaun-imui suburti ir jo lietuviųbei pa-laikyti bei ugdyti; Federacijos centre turėti specialų jaunimo reikalams žmogų;

3. Kongresas ragina visus lie-tuvius katalikus aktyviai daly-vauti Lietuvos laisvinimo kovo-jė;

4. Kongresas teigiamai verti-na jau atliktus Am. Liet. Ben-druomenės organizacijos sudary-mo darbus ir prašo LOKA orga-nizacijos darbą paspartinti;

5. BALFO reikalui kongresas ragina Amerikos lietuvius katali-kus savo darbą ir aukomis remti BALFO veiklą;

6. Spaudos reikalui kongresas, dėkodamas pranciškonams, ma-rijonams, jėzuitams, prel. Jurui ir kitoms organizacijoms bei as-menims už atsidėjimą spaudos reikalams, kviečia organizuoti

WELLAND, Ont.
Spalio 11 d. Slovakų salėje, 162 Hagar St., Kanados Lietuvių Tautinės Sąjungos Wellando skyrius rengia didelį šokių vakarą. Veiks didelis bufetas su minkštais ir kietais gerimais. Šokiams gros graži, europietiška muzika. Wellando, St. Catharines, Niagara Falls, Buffalo ir kitų apylinkių lietuvių prašomi skaitlingai dalyvauti. Pradžią 6 val. vak. Įėjimas 75 centai.

KLTS Wellando sk.
SUDBURY, Ont.
PAREIŠKIMAS
Kadangi š.m. sausio mėn. 22 d. Augščiausiame Ontario teisme buvo pradėta Mrs. Natalie Gudrunas ir Joe Stopczinski byla, kurioje Natalie Gudrunas kaltino Joe Stopczinskį, kad melaginiai ir neteislingai pasisakęs apie N. G. ta prasme, kad Natalie Gudrunas yra nepadori, ištvirkus moteris ir neištikima žmona bei motina.

Kadangi aš bylos metu pareiškiau, kad tokių žodžių apie Natalie Gudrunas nesu sakęs, Todėl dabar aš Joe Stopczinskį, čia atvirai ir viešai pareiškiau: Kiek aš žinau ir pagal mano nuosirdų ir tvirtą įsitikinimą, minėtoji Natalie Gudrunas yra morali, ištikima, dora ir įstatymus pildanti žmona ir motina ir kaipio tokia yra žinoma Sudbury ir apylinkių visuomenei. Ir jeigu kada nors kas kitaip su-prato, aš širdingai apgailestauju, kad toks įspūdis buvo susida-ręs ir todėl tvirtinu, kad toks įsitikinimas arba įspūdis yra visiškai melagingas, neteisingas, klaidingas ir visiškai be pagrindo.

Šis pareiškimas man prieš tai buvo perskaitytas, lietuviškai iš-aikštinat ir aš jį supratau. Datuota Sudburyje šiandien, 1952 m. rugšėjo mėn. 19 diena.

(pas.) Joe Stopczinski.
(pas.) A. Valaitis liudininkas.

WELLAND, Ont.
Spalio 11 d. Slovakų salėje, 162 Hagar St., Kanados Lietuvių Tautinės Sąjungos Wellando skyrius rengia didelį šokių vakarą. Veiks didelis bufetas su minkštais ir kietais gerimais. Šokiams gros graži, europietiška muzika. Wellando, St. Catharines, Niagara Falls, Buffalo ir kitų apylinkių lietuvių prašomi skaitlingai dalyvauti. Pradžią 6 val. vak. Įėjimas 75 centai.

KLTS Wellando sk.
SUDBURY, Ont.
PAREIŠKIMAS
Kadangi š.m. sausio mėn. 22 d. Augščiausiame Ontario teisme buvo pradėta Mrs. Natalie Gudrunas ir Joe Stopczinski byla, kurioje Natalie Gudrunas kaltino Joe Stopczinskį, kad melaginiai ir neteislingai pas

PROTINIŲ GALIŲ TYRINĖJIMAI

Zmogaus smegenys, kaip proto instrumentas, yra jo sekmingos veiklos centras, įėjus į jį tik moka tinkamai jomis naudotis. Mokslininkai yra atlikę šiais laikais nuodugniausius tyrimus žmogaus smegenų funkcijose, atidėdami dar daug negirdėtų faktų. Kaikurie iš jų tikrai įdomūs.

Kas yra inteligencija?

Bendrai inteligencija yra laikoma sugebėjimas (galia) naudotis praeities patirtimi, iširti dabarties ir pramatyti naujas problemas. Reikia daryti griežtą skirtumą tarp žinojimo ir inteligencijos. Žinojimas yra pasisavimas faktų arba išvadų apie ką nors. Inteligencija yra sugebėjimas naudotis žinojimu.

Ar gera atmintis yra ženklas inteligencijos?

Ne. Galima turėti puikią atmintį ir būti labai neišmintingu arba turėti blogą atmintį ir labai augstą inteligenciją. Dažnai žemos inteligencijos žmonės turi geresnę atmintį už tuos, kurie turi augstą inteligencijos lygį. Tai rodo ir kasmėtiniai Niujorko miesto vaikų atminties tyrimai. Mažesnės inteligencijos asmenys mokosi labiau mechanškai dalyką daugiau kartojant, negu protaujant; tai padeda jiems išvystyti savo atmintį. Tuo tarpu didesnės inteligencijos mokiniai stengiasi viską pagrįsti savo protu.

Amerikos katalikiškų universitetų psichologai darė tyrimus, lyginami žmogaus atmintį su inteligencija, ir priėjo išvados, kad inteligencija yra mažame ryšyje su tuo, kaip gerai prisimename.

Ar grožis ir išmintis eina ranka rankon?

Pagal kasdienišką žmonių galvoseną, mergaitės, kurios yra labai augsto išsilavinimo, retai yra laikomos iš tų, apie kurias „suktųsi“ vyrai. Lygiai taip pat ir vyrai, turį didelį protą laikomi tik tokie, kurie yra išdžiūję, išbalę ir sunykę. Tačiau mokslinės studijos įrodė, kad tai yra didelė netiesa.

Columbijos universitete buvo sudarytos dvi studentų grupės: viena iš labiausiai gabių, o kita tik iš vidutiniųjų. Taip pat buvo sudaryta komisija iš profesorių ir jų žmonių, kuri turėjo nustatyti studentų grožį — išvaizdą ir fizinį patrauklumą. Pasirodė, kad tie studentai, kurie buvo labiausiai gabių grupėje, jie ir savo grožiu viršijo vidutiniųjų.

M. SLUCKIS

Kolūkinė duona

(Apybraiža)

M. Sluckis yra LTSR rašytojų naujoji žvaigždė. Verčiamas ir taikydami pagal užsakymą jis parašė žemiau paduotą „apvybraižą“. Mat, praeities metais, esą, kolūkiečiai labai grobė Stalino turtą — Lietuvos žemės derlių, kuris turėjęs visas būt perduotas didžiuliai rusų tautai. Del to Stalinas reikalauja iš komunistų ypatingo budrumo. „Tiesio“ cituoja: „Jei partija turi žinoti viską, kas dedasi kolūkiuose, kad laiku ateitų į pagalbą...“ Šis „Tiesioje“ spausdintas rašinukas tik paliustruoja, jog tokių Cūzų tereba mažą pavergetoję tėvynėje. O iš teksto išdėmėmas pasididžiavimas, kad pirmą kartą kolūkininkams už darbo dienų (darbo norma, kurio darbininkai popraui įveikia per 1½ o net 2 dienas) buvo sumokėta „po du kilogramus ir 400 gramų“. Štai tau, baudžiamas, džiugiamas — už darbdarį 5 svarai duonos; kai normie gal daugiau nei 5 burnos žiojosi ir rankutės tiesios į duoną... Išdėmėkit visi „rojaus“ garbintojai: uždirbo 5 svarai duonos už darbdarį. Tų darbdarinių per metus apie 150-170, o valgymini dienų jų 365!

— Ar jau čia pamazė, jei žiupsnelį miltų nuo kiaulės paimsiu? — kalbėjo tetulė Vanagienė.
— Kaip sugalvojo, taip ir padarė.
— Raudonosios vėliavos“ kolūkyje kiaulių nemaža — apie 300, — miltų išduoda taip pat nemaža, tad ko čia žmogus terliosi su žiupsneliu. Geriau iš karto riešukui semti. O Vanagienės delnai platus, gili, kiekviena sauja, skaityk, puskilogramį sveria. Šeria kolūkio miltai savo paršus tetulė, siekeli kitą ir į turgų nuneša, pinigų pasidare.

Nėra ko sakyti, sekėsi Vanagienei gyventi. Net kiaulė nesukruksėjo apie miltus. Kad ne tas kolūkio valdybos narys Petras Čyžas, tai gal ir toliau taip būtų. Vieną vakarą Vanagienei „besirušiant“ išdygo lyg iš žemės. „Pasakyk, sako, tetule, ką neši? Gal, sako, nešti sunku, padėsiu“. Čia pat ir liudininkai besą. „Mat, sako jie, kodėl mūsų kolūkio kiaulės blogos, o Vanagienės, lyg iš pieno plaukė — migyje nebeišstenka“.

Pasitaiko dar ir toks valdybos narys ar brigadininkų tarpe: pamato, kad kaimyno gyvulys kolūkinė duona gležnia, pakrapšto pakaušį ir numoja ranka. Neišdrįsta sudrausti... Petras Čyžas tokių bičiulysčių nepakenčia. Klūva už nugalytą ne tik kaltininkams, bet ir negrietam valdybos nariui ar brigadininkui.

Kaip akies vyzdį saugo kolūkinė duona Petras Čyžas.

Dar ankstyvą pavasarį, vos želmėms prasikalus, Čyžas ėmė raginti pirmininką Juozą Šutą.

— Sank, pirmininke, valdybą. Reikia imtis priemonių derliui apsaugoti...

— Kada dar duona užderės... Vos pasisėjom... — vis delse pirmininkas, kuriam plyšo galva nuo gausybės reikalų reikalėlių. Rūpėjo ir plytinė, ir kalkių degkla, ir prasidėjusi didžiulės karvidės statyba... Miško medžiagą gabeno blogai, statybininkams trūko cemento, trašos vežamos iš toli... Bene suskaitys, kiek pirmininkui yra neatidėliotų dalykų?

— Kolūkinė duona už vis svarbiau, — gintijo Čyžas. — Juo daugiau jos turėsim, tuo daugiau savai valdžiai duosim... Jinai,

proto darbininkui reikia mažiau, sėdint 8 val. poilsio.

Ar tiesa, kad juo protingesnis, tuo ilgiau gyvena?

Bendrai kalbant, taip. Westminster kolegijos prof. Chester Alexander su savo kolegomis ištyrė gyvenimo laikotarpį maždaug 10.000 gudrausių žmonių iš viso pasaulio. Tai apėmė maždaug visas profesijas ir 18 įvairiausių kraštų. Jų daviniai aiškiai rodo, kad protaują žmonės ilgiau gyvena. Todėl daugiau mąstykite, protaukite ir kurkime, tuomet ilgiau gyvensime.

Ar galima pakelti savo inteligencijos laipsnį?

Mokslu autoritetai sutinka, kad galima truputį padidinti savo turimus proto sugebėjimus. Tačiau, jų nuomone, daug yra didesnis dalykas žinoti, kaip pilnai išnaudoti jau turimus savo gabumus. Čia yra svarbus du dalykai: duoti savo protui tinkamą išlavimą ir nuolat užsiminti kokiu nors intelektualiniu darbu.

Juo kuris labiau naudoja savo intelektualines galias, tuo labiau atsiekia geresnių rezultatų.

Vikt. Skilandžiūnas.

Kelionė į laisvę

Voyage to Freedom, the Story of Three Young Seafarers and Their Escape from Tyranny! — taip pavadinta trijų mūsų žvejų pabėgimo pavaizdavimas „Comicy“ priimta technika — piešiniais su trumpais paaiškinimais arba dialogais. Leidinį išleido Lithuanian American Information Center, A Service of the Lithuanian American Council, Inc., New York, iš viso — įskaitant viršelį — 16 psl. Pirmajame puslapy trijų bėglių atvaizdai išrikiuoti iš viršaus žemyn greta antraštės ir piešinio, kaip jie nuplaukia valtele nuo savojo laivo prie Švedijos krantų, o paskutiniame psl. jų visų trijų nuotrauka grupėje ir bendras žodis, kad savo pasiekta laisvę jie dar nepasitenkina, kad nenurims, kol nebus laisva mylima Lietuva; kad jie jau daug apkeliavę ir dar keliaus visur, kur bus reikalo paspaokoti tie „tiranių mūsų pavergtame krašte. Mes visada liksime keleiviai... laisvės keleiviai... kol tiranija bus sutriuškinta“.

Paveikslais bei įrašais pirmiausia para brožuoj pavaizduotas visų trijų bėglių — Kublicko, Grišmanausko ir Paulausko

Seserijos. Vadija nutarė sušaukti skautininkų konferenciją svarbiems reikalams aptarti. Ši konferencija įvyks spalio 18-19 d. Windsor, Ont., taigi, sudarytos sąlygos dalyvauti ir Kanadoje gyvenančioms sėms.

Pirmąjį dieną yra gauta salė Croatian National Home, 2520 Seminole St., o antrąjį dieną St. Francis Church salė, 1479 Albert Rd.

Visos skautininkės prašomos kuo skubliausiai pranešti apie savo dalyvavimą sktn. Ir. Jonaitienei, 7417 Myron Ave., Cleveland 3, Ohio, USA. Nakvynės ir apsiostojimo reikalu prašau kreiptis į sktn. Kodatiene, 117 Tyler Highland Park 3, Detroit, Mich., kuri sustarūsi su Windsore gyvenančiais lietuviais, sutiko pasirūpinti apgyvendinimu.

Kreipiuosi į visas Kanadoje gyvenančias skautininkes, o ypačiai į tas, kurių adresai mums nežinomi ir kurios nėra gavusios jokių pranešimų ir nuosirdžiai prašau šioje konferencijoje dalyvauti. Siandien mūsų visų gyvenimas yra nelengvas, o kaikuroms skautininkėms sąlygos yra taip susidėję, kad jos negali

dalyvauti aktyviam skautiškam darbe. Bet šioje konferencijoje, pirmoje užjūriuose, yra kaip tik progą mums visoms susitikti, pasidalinti rūpesčiais ir mintimis, pagyvėti ir atsigauti skautišką dvasią. Žinau, kad mes visos pulkiai suprantam šio mūsų susitikimo reikšmę, ir todėl tikiu, kad visos skautininkės gyvenančios Kanadoje pasistengs nugalėti sunkinamas kliūtis ir į konferenciją atvyk. Sėses skautininkės, parodykim savo skautišką susipratimą.

Budėk!

Sktn. Ir. Lukosevičienė

Kanados Rāj. Seserijos Vadeivė.

Kun. dr. V. Bakiūno disertacija apie visuotinio pašaukimo ir krikščioniškąjį tobulėjimą klaušimą pagal sv. Pranciškų Saleziečių išspausdino Saleziečių Studijų akademija Annecy.

Kun. dr. J. Bičiūnas parašė antrą disertaciją apie vysk. Valančiaus santykius su rusų valdžia.

Prel. Tulaba baigia ruošti spaudai sekmadienio evangelijų aiškinimus, kuriuos išleis prel. Pr. Juras.

kes „draugas“. Kaikurios pastabos gal jau per daug išduoda amerikonišką galvoseną apie bolševikus.

Bet vienu šūviu 100 žukių neušausi. Galime tik pasidžiaugti, kad toks leidinys pasirodė. Politinėje propagandoje šitokios technikos tai bus bene pirmas leidinys. Gerai, kad jis yra mūsų — lietuvių.

Kultūros žurnalo „Aidai“ administracija nuo šių metų rugsėjo 15 d. perkelta iš Kennebunkport, Maine į Brooklyn, N.Y. Visais to žurnalo administracijos reikalais prašome kreiptis šiuo adresu: „Aidai“ 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N.Y.

„Amerikos Balsas“ dabar turi 3 lietuviškas programas, kurias kartojant gausiai 8 lietuviškos transliacijos kasdien. Kiekviena transliacija po 15 min., atseit lietuviškai kalbama kasdien po 2 valandas.

DĖMESIO ŠEŠTADIENINĖMS LIETUVIŲ MOKYKLOMS!

Ar jau turite klasių žurnalus ir mokinio pažymių knygeles šiems mokslo metams?

Rašykite „Žiburių“ Spaudos Bendrovei 941 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada. Žurnalo kaina \$1, knygelės 15c.

paskutiniųjų su skurdū...

Dėl jos jis atkakliai kovojo su buožėmis pirmaisiais kolektyvizavimo metais...

...Dar kitų kolūkių pirmininkai ne manyti nemaną tartis su mechanizatoriais dėl kūlimo, o Juozas Šutas jau kelyje į MTS.

— Duosit kuliama? — dėsto jis reikalus, pėrženęs kontoros slenkstį. — Mažų mažiausia 200 tonų turėsit iškulti... Bent pradžia...

Jam atsako:

— Jei turėsim, duosim...

Pirmininkas iš anksto žino, kad duos, kad negali neduoti, ir todėl patenkintas kalba:

— Aš ne prašyti atėjau, draugai, o reikalauju... Laimūs šiemet metai... Be mūsų neapsidirsim... Draugai Staliniui pasidėjom pirmus geriausius grūdus valstybei pristatyti... Turite pagelbėti!

Juozas Šutas nepasitenkina pasirašyta sutartimi. Jam svarbu žinoti kokius mašininius piskirs „Raudonajai vėliavai“.

— E-e-e... palaukit! — atmeta siūlomą kandidatūrą pirmininkas.

— Kodėl?

— Šitas vyrukas tik per mergas eis... Žinom tokius!

MTS darbuotojai įsiseidžia:

— Negali savo traktorininkams mylėtis uždrausti... Draugas dirba gerai.

Pirmininkas nieko nenori žinoti. Jis tvirtai laikosi savo:

— Kirogalvi Adolftuk... Reikalaujame...

— Bene bus kitur paskirtas...

— Kaip jis gali kitiems kulti, jei jis mūsų Plyšiskėse gimęs, augęs? Jo seserys „Raudonojoje vėliavoje“ dirba. Viena prie kiaulių, kita plytinėje...

— Nebūtina kiekvienam savo kaime dirbti...

Bet pašauktas Adolfas Kirogalvis tikrai apsidžiaugia, kad kuls „Raudonosios vėliavos“ kolūkyje.

— Jau pasistengsiu, — sako jis, spausdamas pirmininko delną.

...Kelias vingiuoja paskutiniai šieno vežimai, o pirmininkas jau lanko brigadas, kalbasi dėl rūgiapiūtės. (Dėliaus nuėmimo planas jau seniau patvirtintas valdybos posėdyje).

— Klauoniai, svirnai tvarkoje?

— Inventorius visas paruoštas?

— Priešgaisrinės priemonės įvykdytos?

Pirmininkas apžiūri arklius, ilgai kalbasi su kolūkiečiais, tariasi dėl išrankinės puities. Ant kalvelių rugiai prinkosta anksčiau.

Nerimsta pirmininkas dėl trečiosios brigados.

Pereita rudenį brigada laiku paruošė dirvas, bet „sėją atliko neorganizuotai“, kaip buvo pažymėta kovos lapelyje. Pasitaikydavo atskiri brigados nariai neišsina į darbą. Jaunesni blogai prižiūrėjo arklius, pakinktus. Reikia arti, o žiūrėk, vienas reikalauja, kad kitas jo įnarus paimęs. „Ir manųjų nėra, — teisindavosi kaltininkas. — Tai kas buvo daryti? — Arba vel patsai brigadininkas Grigas Rybakovas nepasiklausęs išvyko į Daugpilį.“

Trečiosios brigados laukuose, kaip ir visame kolūkyje, jėvai virsta iš dirvos. Brigadininkas Grigas žada patempti brigadą, atsiųgti už nesėkmingą pavasarį, ir smarkiai ruošiasi rūgiapiūtei. Vyrai vienu balsu pritaria brigadininkui:

— Daugiau uodegoj nesivilkisime...

Pakili džiaugsminga notaika vyrauja visose brigadose.

Dusetų rajonas, „Raudonosios vėliavos“ kolūkis.

Iš kultūros ir knygų pasaulio

Prof. V. Krėvė dirba Filadelfijos universitete. Vasarą buvo susirgęs, bet jau pradėjo dirbti. Spalio 19 d. V. Krėvė sukanka 70 metų, o tai yra amžiaus riba dirbti universitete. Vyresnio amžiaus profesorius gali likti dirbti tik išimties keliu. Ar prof. Krėvė bus suteikta toji išimtinė teisė, tuo tarpu dar neaišku. Jei ne, tai šie metai jo darbo universitete bus paskutiniai, o dirbęs šiam universitete vos keletą metų, prof. Krėvė gautų pensijos vos \$13.50 mėnesiui. Taip didysis mūsų rašytojas kitais metais gali likti be pragyvenimo šaltinio.

Vinco Krėvės 70 m. sukakčiai paminėti sekančiame „T2“ numeryje mes spausdinsime dr. V. Maciūno specialų straipsnį.

V. Krėvės 70 metų amžiaus sukaityvėms Romoje leidžiamam „Studi Baltici“ žurnalui dr. V. Maciūnas parašė specialų straipsnį apie mūsų didžiojo rašytojo kūrybą.

L. Rašytojų Draugijos naujoji valdyba: B. Babrauskas, V. Ramonas, P. Gaučys ir St. Tamulaitis; kandidatai Alb. Valentinas ir L. Šimutis. Revizijos kom.: P. Orinitaitė, J. Švaistas-Balčiūnas ir A. M. Katiliškis; kandidatai — S. Pipiraitė ir An. Kairys.

Valdyba buvo renkama korespondenciniu būdu. Juose dalyvavo 73 nariai, t.y. 77% visų narių.

Studentų Šalpos klausimui apsvastyti rugpiūčio 24 d. įvyko Cikagos liet. organizacijų ir studentų draugijų atstovų pasitarimas, nutaręs sudaryti tam reikalui platesnį komitetą. Tuo reikalu nutarta sušaukti platesnį susirinkimą spalio 5 d.

Passalio liet. žinyno pirmoji dalis jau spausdinama, o antroji renkamą. Žinyno kaina bus \$5, o iš anksto užsisakiusiems \$4.

Illinois universitetan šiemet priimta apie 40 naujų studentų lietuvių, atvykusių iš Europos arba Cikagoje baigusiu augštesnias mokyklas. Žymia naujų studentų dalį sudaro mergaitės baigusios šv. Kazimiero akademiją.

„Karys“ pradėjo šluvuoti — 3 mėnesius neišėjęs, liepos ir rugpiūčio mėnesiais išėjo vos 8 psl. Rugpiūčio Nr. išspausdintas kap. S. Urbono pareiškimas, kad jis iš leidyklos ir redakcijos pasitraukia, pasilikdamas teisę iki gruodžio 1 d. grįžti. Tuo tarpu Karys paliekamas tvarkyti Dom. Penikui ir Br. Aušrotui.

Inž. K. Rimkus iš LŪA Komisijos Energijos u. skyr. vadovo pareigų pasitraukė. Jo vieton pakeičia inž. Pr. Drąsutis, gyv.

Clevelande, autorius L. elektrifikacijos plano projekto, paskelbto LŪA Stud. Kom. Darbuose.

Žurnalistikos Institutas, suorganizuotas „Draugo“ bendradarbių klubo, yra globojamas Loyolo universitetu. Koordinatorius yra prof. J. A. Zvetina, direktorius kun. V. Bagdonavičius. Paskaitos vyksta antradieniais ir ketvirtadieniais Aušros Vartų parapijos mokykloje. Institutas atidarytas spalio 2 d.

„Lietuvių Enciklopedijos“ leidykla

praneša, kad enciklopedijos leidimo reikalas jau baigiamas aiškintis. Redakcija ir redakcinė komisija jau sudaryta. Numatoma išleisti 20-24 tomai, po 600-640 psl. kiekvienas buvusio LE formato. Kiekvieno tomo kaina numatyta \$750.

Prieš pradėdam spausdinti leidėjas nori įsitikinti ar atsiras prenumeratorių minimumas, tad didesnę lietuvių kolonijose yra paskyręs savo generalinius atstovus, kurie rinks prenumeratorius. Prenumeratos mokesčio iš anksto mokėti nereikės, bet reikės pasidėti, kad bus išperkama, kai jam bus LE tomas prisiunčiamas paštu.

Kanadoje šitokiais atstovais yra: V. Meilus — 178 Earesdale Ave., Toronto, Ont. ir V. Kapocius — 421 Caster Ave., Sudbury, Ont. Jei kas sutiktų apsiimti tokias pareigas tose kolonijose, kur dar jų nėra, prašomas pranešti LE administracijai — 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y., USA.

Pranešama, kad LE bus spausdinama tik tiek, kiek bus užsiskaičius. Jis leidėjas neturi atsisargos kapitalo, tad vėliau užsiskaičiusieji pirmųjų tomų nebegaletų gauti.

Redakcijos reikalais kreiptis į vyr. redaktorių prof. Vc. Biržišką — 1222 11th St. N. W. Washington, D.C.

Am. Liet. Inžinierių ir Architektų Sąj. suvažiavimas, vykęs rugpiūčio 30 d. — rugsėjo 1 d. Cikagoje, nutarė kiekvienam skyriui išrinkti po vieną valdybos narį Liet. Atstatymo reikalams, kuris palaikys ryšį su LŪA St. Kom. atitinkamomis sekcijomis. Sekanti suvažiavimą nutarta šaukti šūkiu: Lietuvos Atstatymas.

Sol. St. Liepas atstovavo lietuvių rugsėjo 27 d. Jordan Hall koncerte Bostone.

Albert Hall, Londone, spalio 4 d. įvyko net 25 tautų meninis pasirodymas. Iš lietuvių dalyvavo vyrų choras, diriguojamas J. Černiaus, ir solistų varžybose B. Paulavičius.

L. Simučiui ir Ignui Sakalui, „Draugo“ redaktoriams jubiliumams pagerbti spalio 19 d. Cikagoje, Bismarck viešbuty rengiamas bankietas.

Kolumbijos Lietuvini rugsėjo mėn. suėjo 2 metai. Jį leidžia kun. Tamosišius.

S. Narkelinaitė įsirašė žiemos semestru Columbia University žurnalistikos studijoms, ruošia knygą apie Niujorko lietuvių ir lanko JT posėdžius, kaip liet. spaudos atstovė.

Liet. Frontas, kaip girdėti, galvoja atgaivinti savo leidinį „Laisvė“.

Paryžiuje dabar studijuoja: Jonas Baltrušaitis, Rič. Bačkis, Ugnė Karvelytė, Danutė Lanskonskytė, Angelika Matukaitė, atvykusios muzikos studijoti iš Kanados, pianistė; A. Markevičienė, Leonas Pabedinkas, Alb. Švirnickas, Birutė Venskuvienė, Adolis Venskus ir menininkai: Gailius, Kasilius, Monėys. Birutė Strankauskaitė lanko dramos mokyklą. Ji buvo susilaužiusi ranką dirbdama kino studijoje.

Strasburgo universitete studiuoja techniką Aleksandravičius, kurio motina gydytoja dirba Mulhouse seselių ligoninėje.

Laisvosios Europos kolegijoje stipendininkas Kvietelaitis liepos 31 d. sėkmingai apgynė Strasburgo universiteto med. fakultete disertaciją. Tai buvo pirmasis mokslą baigęs Laisvosios Europos kolegijos stipendininkas.

Lapkričio 14 jis išvyksta į JAV. LE kolegijoje dar studijuoja: R. Garbauskaitė, S. Garbauskas, K. Jasutytė, P. Klimas, J. Macevičiūtė ir J. Norkaitis.

Dail. M. Dobuzinskis dabar yra Paryžiuje ir ten ruošia eskizus Metropolitan operos Musorgskio „Boris Godunov“ pastatymui.

R. TESLIA

REAL ESTATE BROKER

863 BLOOR STREET WEST
(prie Ossington Ave.)

Parduodant ar perkant namą mielai Jums patarnausiu!

Galio sudaryti paskolas. Veltui suteikti informaciją
apie parduodamus namus, paskolas, būstus ir tt.

Jūsų patarnavimui

VACYS VASILIAUSKAS
skambinkite tel. KE. 9459, KE. 9450, LA. 2612

Parduodama:

\$14.500 Indian Rd.—Radford
8 kamb., mūrinis atskiras su
garažu namas. Įmokėti
\$4.500.

\$14.400 Indian Rd.—Constance
8 kamb., mūrinis, vandeniu
šild., didelis kiemas, 2 ga-
ražai. Įmokėti \$4.500.

\$21.900 Indian Rd.—High Park Blvd.
12 did. kamb., su baldais, at-
skiras, mūrinis, vandeniu šil-
domas, didelis kiemas ir 3
garažai. \$250 pajamų ir mė-
nesį ir 4 kamb. naujam sei-
mininkui arba visos tuščias.
Įmokėti \$9.000.

\$12.900 Bloor—Dovercourt Rd.
7 did. kamb., mūrinis, atski-
ras, 2-jų augštų, alyva šil-
domas, labai didelis kiemas, 2
garažai. Įmokėti \$9.000.

\$14.400 College—Dovercourt Rd.
8 kamb., 2 atskirų butų, mū-
rinis, vandeniu-alyva šil-
domas, 2 garažai. Įmokėti
\$5.500.

Parduodamas dėl paskirstymo turto
Bloor—Jane (gražiausioj ya-
kario vietoj), didelis apart-
mentų blokas, 14 metų se-
numo, kiekvienas po 6-5
kamborių butus, su gerais
ir moderniais įrengimais. Tu-
ri didelius kiemus ir priva-
čius įvažiavimus. Met. po-
mos kiekvienam po \$10.200.
Lieką grynais virš \$7.000.
Prašoma kaina po \$59.000.
Įmokėti \$22.000. Labai ge-
ras pirkimas.

PARDUODAMI NAMAI

High Park rajone
\$19.000. už atskirą 11 kambarių, ge-
rų plytų, nesukilusių namų.
Vandeniu-alyva šild. Kieto
medžio grindys. 2 modern.
virtuvės. 2 vonios. Visi kam-
bariai naujai išdėstyti. Plytų
garažas.

\$14.500. Pusiaus atskiras, 10 kamb.
gerų plytų namas. Oru-ang-
lim šild. Kietos grindys. Vi-
si kambariai dideli. Trečiam
augšte irgi yra virtuvė. Įva-
žiavimas į kiemą bendras.

\$15.000. Pusiaus atskiras, 9 kamb.,
geram stovų. Amerikoniškas
įėjimas. Kietos grindys. Van-
deniu-anglim šild. Namai
visai nepasiskolinti.

Spadina Ave.
\$13.000. Prijuogintas, 12 kamb. Oru-
anglim šild. Kambariai ne-
praėjimais. Garažas vieto.
Namai mūrinis, bet nelabai
geras. Žemas įmokėjimas.

Parliament St.
\$12.800. už 14 kamb. mūrinį namą.
Oru-alyva šild. 9 kamb. su
baldais. Savaitinių pajamų
\$90. Perimti namai galima
nuotai.

Argyle St.
\$14.000. Atskiras, mūrinis, 9 kamb.
Kietos grindys, nepereinami
kambariai. 2 virtuvės. Pri-
vatus įvažiavimas į kiemą.
Yarmouth Gdns.

\$12.500. Mūrinis 7 kamb. Moderni
virtuvė. Oru-alyva šild. Ge-
rų plytų ir gražiai dekoruo-
tas. Įmokėti \$3.000.

Delaware Ave.
\$16.000. Atskiras 11 kamb. mūrinis
namas. Vandeniu - anglim
šildomas. Kietos grindys.
Nepereinami kamb. Įmoke-
ti \$5.000.

Shaftsbury St.
\$8.500. už 8 kambarių mūrinę, pu-
siaus atskirą namą. Oru-ang-
lim šild. Rūsiai nelabai ge-
ras. Vieta garažui.

Bathurst—Nisega St.
\$6.000. už plytų 6 kamb. namą. Per
visą namą rūsiai. Įvažiavi-
mo į kiemą nėra. Apylinkė
ir oras nėra blogesnis kaip
Anglijos didmiesčių. Įmo-
kejimas \$1.000, gal ir ma-
žiau.

Pasirinkti įvairia kaina namų, krau-
tuvų, valgyklų, ypač lietuvių rajonuose,
prašome kreiptis į

Dr. J. Kaškelis
Telef.: W. 2646, WA. 2647 ir
WA. 2648.
575 Queen St. W. (prie Bathurst)

R. TESLIA
REAL ESTATE

Dėmesio, Hamiltoniečiai!

Mūsų tautietis **BALYS KRONAS**, anksčiau dirbęs drau-
dimo bendrovės atstovu, dabar perėmė dar ir namų bei
biznį pirkimo ir pardavimo tarpininkavimo įmonės
R. TESLIA 1294 King St. E., Real Estate & Insurance
Broker, tel. 9-3558, atstovavimą.
Tai viena iš didžiausių tos rūšies įmonių Kanadoje, tu-
rinti didžiausią pasirinkimą anamų-biznį bei farmų.
Geromis sąlygomis parūpiname morgiačius. Kreipkitės,
patarimai Jums nieko nekainuos.

BALYS KRONAS

FOR REAL ESTATE & GENERAL INSURANCE
Darbovietės telefonai: 9-3558, 3-1108, 2-4641
Butas: 112 Ontario Ave. Tel. 2-9077

R. TESLIA

REAL ESTATE BROKER

863 BLOOR STR. WEST • 575 QUEEN STR. W.
TORONTO

KANADOJ DIDŽIAUSIA
NUOSAVYBIŲ PARDAVIMO
ĮSTAIGA.

SAUGU — PATIKIMA

PIRKDAMI AR PARUODAMI

pasitarkite su mūsų ekspertais.

MES TURIME ŠIMTUS ĮVAIRIAUSIŲ NAMŲ

Dundas—Gladstone
\$7.500. 6 kambarių namas įmokėti
tik \$2.500.

Borden—Harbord
\$7.500. 6 kamb., įmokėti \$1.800.
George—College
\$10.900. 7 kamb. plytinis namas at-
skiras, gero plano, įmokėti tik \$3.000

Lansdowne—Dupont
\$11.500. 6 kamb. pusiau atskiras na-
mas, įmokėjimas pagal galimybe.

Etobico—Longbranch
\$11.900. 6 kamb. plytinis vieno augš-
to, bungalow, nauji namai, įmokėti
\$3.200.

Shaw—Dundas
\$12.000. plytinis 8 kamb. namas, du
garažai, alyva šild., įmokėti \$4.000.
Reta proga — nepraleiskite!

Markham—Dupont
\$12.000. 9 kamb. išnuomoti, be su-
turties, tad galima iškraustyti, tik
\$3.500 įmokant.

Bloor—Shaw
\$12.500. plytinis namas, 7 kamb.,
dvi virtuvės, įmokėti \$4.500.

Cristie—Bloor
\$12.800. plytinis 7 kambarių namas,
garažas, karštu vandeniu-alyva šil-
domas.

Bloor—Dufferin
\$12.900. plytinis, atskiras, 8 kam-
barių namas. Trys garažai.

Annette—High Park
\$13.500. 8 kamb., plytinis, atskiras
namas, ant 2 augštų; įmokėti \$4.700.

Close—King
\$14.000. plytinis, 8 kamb. namas,
geras planas, įmokėti \$4.000.

Bloor—St. Clarens
\$14.500. Plytinis namas, 9 kambarių,
garažas, didelis sklypas, geros paj-
mos.

Pacific—Glenlake
\$14.900. plytinis 9 kamb., pusiau at-
skiras namas, įmokėti \$5.000.

High Park
\$15.000 įmokant galite pirkti šešių
butų, viso 28 kambarių atskirą namą.
Puikus rajonas, didelis sklypas, ide-
alius pajamos.

Dovercourt—Dundas
\$15.500. plytinis atskiras namas, 8
kambarių, ant 2-jų augštų, alyva šil-
domas. Kietos grindys, dideli kamba-
riai.

Cowan—King
\$15.500. Plytinis atskiras namas. 10
kambarių, puikus planas, idealu nu-
omavimui. Įmokėti tik \$4.000.

Taip pat duodame paskolas.

Platesnių informacijų ir visais namų pirkimo-pardavimo
reikalais kreipkitės į

Bronius Sergautis
MU. 7377

W. Morkis
MU. 7377

Jonas Matulaitis
MU. 7377

2390 Bloor St. West, Toronto

ERNEST RIDOUT

REAL ESTATE LIMITED REALTORS

HAMILTONE MUS ATSTOVAUJA

V. TUKLERIS

Hamilton, 913 Main St. E., Tel. 9-4121

Centrinė įstaiga 1172 Bay St. Toronto, Ont.

Specialus rugpjūčio mėn. išpardavimas

Lietuviškai kalbąs kailininkas
Parduodami gatavi ir siuvami pagal Jūsų užsakymą kailiai.
Kailinių taisyms ir persiuovs.
Duodama lengvam išsimokėjimui

BERGMAN FUR CO TORONTO

197 Spadina Ave. Prieš atėidami skambinkite: EM 4-6509

JEI

perkant - parduodant

namą ar bet kokią biznį, pageidautumėte skubaus ir sąžiningo
patarnavimo, kreipkitės į:

ALGIMANTĄ MINIOTĄ
Telefonas EM. 6-2024

Mes taip pat patarnaujame ir paskolų gavimo, morgičių
pratęsimo, sutarčių sudarymo, vertimų, imigracijos ir
visais kitais atvejais.

A. KRYZANOWSKI
REAL ESTATE
762 DUNDAS ST. W., TORONTO

Parduodant ar perkant namą ar biznesį

JŪSŲ PATARNAVIMUI

Antanas-Tony MORKIS

Real Estate darbe turįs didelio patyrimo

ROY BURBANK REAL ESTATE
1385 QUEEN ST. W. Toronto (prie Lansdowne)

KE. 7904

Vakaraš LL. 5143

MARGIS VAISTINĖ

JONAS V. MARGIS — vaistininkas
19 St. John's Rd. (prieš 3131 Dundas St. W.)

Receptams naujiesiems ar seniems — tik paskambink ar parašyk —
mes pristatysime kuo greičiausiai. Pristatymas visame mieste
VELTUI. Taip pat turime: trejos devynerios, ramunėlių, Celsi-
jaus termometrus, foto reikmenų, mažų vaikų valgių, 4711 odo-
lono, vitaminų ir tt.

TELEFONAS
MU. 9543

VALANDOS
9 a.m. — 9 p.m.

SVARA — GYVENIMO PAGRINDAS!!

Valymas rūbų naujaisiais metodais išsaugo jūsų rūbus.

Garantuotas saugojimas. Mokama
atsiimant. Garantuojama.
Pasiimame ir pristatome.

City DYE WORKS Limited
Specialybė:
Cheminis valymas įvairių
rūšių užuolaidų.

Atsiminkite, kad vasariniai rūbai
netinkamai laikomi sugenda. Mū-
sų sandėliuose jūsų vasariniai rū-
bai bus rūpestingai saugomi. Kai
darysite rudeninį apsitvarkymą,
valyti viską duokite žinomai
firmai:
138-46 Claremont Str. — Tel. WA. 4557
30 metų valymo patyrimas

SPORTO ŽINIOS

15 metų sukaktis

Dauguma, tur būt, esame už-
mirę, kad 1937 m. Europos krep-
šinio meistro titulą buvo par-
vežtas į Lietuvą. Kiek džiaugs-
mo tada buvo mūsų tėvynėje.
Nuo to laiko šis sportas taip pra-
plito po kraštą, kad sunku at-
vaizduoti. 1938 m. šis titulas ap-
gintas Kaune vykusiame Euro-
pos krepšinio turnyre. Tai graži
mūsų tautos suaktis, kurios ta-
čiau nebegalime švęsti savame
krašte, bei garsinti savo vardą
pasaulyje. Mūsų vyrų jėgos ir
sugebėjimai naudojamos po sve-
timu ir mums nemielu vardu,
mūsų antrojo Muravjovo — Sta-
lino vardui garsinti. Tikėkim,
kad ateinančias suaktis švęsime
laisvai, vėl ginsim Lietuvos var-
dą ir krepšinio istoriją pakarto-
sim.

Pabaltijo turnyre Montrealy
praėjusį šeštadienį krepšinių pe-
lyntai laimėjo latviai, lietuviams
pralaimėjus latviams 29:36, teko
antra vieta.

Tinklinį ir vyrų ir moterų, lai-
mėjo latviai, lietuviui nedalyva-
vo. Vakare įvyko šokiai gausiai
dalyvaujant pabaltiečiams.

Sporto klubas "Tauras" šio-
mies dien. priimtas į Montrealio
Sporto Intermediate Lygue. Klū-
bo klasei nustatyti š. mėn. paba-
igoje įvyks taip vad. "golden ball"
žaidynės. "Tauras" išsinuomavo
patalpas West Hill Highschool,
Drape Ave ir Summerland kam-
pe ir ruošiasi stipriai pasirodyti.

• Manchesterio liet. sporto kl.
"Kovas" krepšinio komanda per-
eitą mėn. gastroliavusi Prancū-
zijoje, deja, parsivežė tik pralai-
mėjimus. O prancūzai iki šiol lie-
tuvių krepšinininkus laikė pirma-
eiliais žaidėjais.

"NL" Redaktorius J. Kardelis
kalba nesąmonės.
"NL" Nr. 38, 2-me puslapyje,
4-toje skiltyje, 25 eiluteje nuo

GERAS NAMŲ PASIRINKIMAS
per
BOYCE & LATOUR
REAL ESTATE BROKERS
1537A Queen St. W., Toronto

\$10.300, įmokėti \$3.000.
Bloor—Ossington rajone, 8 kamb.
namas. Gražiai sutvarkytas, vieta
garažui.

\$11.000, įmokėti \$2.000.
Stirling—Bloor rajone 6 kamb. at-
skiras mūrinis namas. 6 garažai,
geras šildymas. \$174 pajamų mėn.

\$12.000, įmokėti \$3.500.
Dundas — Roncesvalles rajone 2-jų
atškirų butų, 12 kamb. mūrinis na-
mas. Vandeniu-anglimis šildomas,
vieta garažui.

\$16.000, įmokėti \$5.000.
Glenlake—Dundas rajone, atskiras
8 kamb. mūrinis namas, dvigubos
garažas, oru-alyva šildomas, gra-
žiai sutvarkytas vidus, geras pir-
kimas.

\$21.000, įmokėti \$8.000.
Dunn—King ekstra modernus, 10
kamb., atskiras mūrinis namas. 2
modernios virtuvės. Privatus įva-
žiavimas. Puikus parko kieme.

Puikūs ūkiai įvairiose vietose,
pagal Jūsų pasirinktą dydį bei
kainą.

Jūsų patarnavimui

Juozas Tamulionis
OL. 2324, OL. 2325

DEMESIO PANELEMS!

Svedas pirmos klasės
MOTERISKŲ RŪBŲ
SIUVEJAS

prima užsakymus visų rūšių kostiu-
mų, paltų ir suknelių. Europietiškas
stilius.
Kalba angliškai, vokiškai ir svediskai.
BOB HELLMAN
T46 Close Ave. Telef. LL. 9397
Toronto.

Dr. L. SIMON

(Budapešto diplomas)
Odos ir venerinių ligų specialistas
3 Spadina Road, Toronto
(Bloor-Spadina kampas)
Derbo valandos:
10-12 A.M., 3-7 P.M. arba susitarus
Tel. RA. 6614 arba KI. 8015

"ALEKSANDRA" modistė

Namuose prima užsakymus
atnaujinimams ir naujoms
MOTERISKOMS
SKRYBELĖMS
Kaina prieinama
22 Lakeview Ave., tel. ME.2398
(prie Dundas ir Ossington)
Toronto, Ont.

apačios, aprašydamas KL Ben-
druomenės Krašto Tarybos po-
sėdžių eigą, J. Kardelis išreiškia
savo nuomonę šiais žodžiais:
"Atst. Kardelis dėl sąrašo pa-
reiškė: Jų grupė šiame sąraše tu-
ri 5 vietas, o visi kiti, sudaro ir
KL Tarybos, ir skautų ir SPOR-
TININKŲ, ir visų kitų, gauna 4
vietas, santykiu 5:4..."

Jei J. Kardelis, dar nepriklaus-
omybės metais redaguodamas
"LZ" ir būdamas pats žurnalis-
tas, nežinojo sporto ir sportininko
sąvokos, tai gali būti atleista.
Bet jei praleidęs kelis metus
tremy ir dar net Vakarų Euro-
poje to nesugebėjo sužinoti, tai
to negalima atleisti, kai jis tą nežino-
jimą vartoja visuomenės
klaidinimui. Paprastai žurnalis-
tai, jei neturi supratimo kurioje
srityje, vengia apie ją rašyti ir
pareikšti savo nuomonę. Bet su
J. Kardeliu kitaip. Jis paprastai
pleikia į laikraštį kas tik ateina
į galvą, nesvarbu, kad tai prieš-
tarauja logikai.

J. Kardeliui būtų patartina pa-
siskaityti enciklopedijose ar
sportinėje literatūroje ir išsiai-
škinti sportininko prasme.

Sportininkas yra tas asmuo,
kuris užsiima sportu vien iš ma-
lumumo, nesiekdamas ir neturė-
damas iš to sau materialinės na-
udos. Tai yra sportininko sąvoka
pagal Olimpinus ir Internacio-
nalinus nuostatus. Iš to aišku,
kad sportininkas negali dalyva-
ti tokiuose suvažiavimuose, kai-
po sportininkas. Skautai irgi yra
jaunimą auklėjanti organizacija
ir kaipo tokiai irgi nepriderėtų
tokiuose suvažiavimuose daly-
vauti. Tą turėtų skautų vadai iš-
svarstyti.

Jei "sportininkai" dalyvauja
tokiuose suvažiavimuose, tai jau
tuo pačiu negali būti vadinami
sportininkais. O gal jiems tiktų
geriau profesionalo vardas? Pro-
fesionalai sportininkai nieko ne-
turi bendro su auklėjimu, jie už-
sidirba sau pragyvenimą, kaip ir
kiti profesionalai ir dėl to nega-
li būti įleisti į tokius suvažiavi-
mus, kaip siuvėjai, staliai ir ki-
ti amatininkai. Tikri sportininkai
turėtų pasipiktinti J. Karde-
lio pareiškimu ir žiūrėti, kad to-
liu tokie nesuprastimai nepa-
sikartotų.

K. Astravas.

— Londonas. — Sir Roger Ma-
kiaus, Britų atominės energijos
komiteto pirmininkas, paskirtas
ambasadoriu į Vašingtoną vietoj
Sir Oliver Franks. Manoma, kad
numatomi pasiekimai atominės
paslaptimis.

— Londonas. — Šiais metais
per pirmus 6 mėn. iš D. Britani-
jos emigravo 85.626 žmonės, iš
jų 30.528 į Australiją, 26.822 į
Kanadą. Tuo pat metu iš Com-
monwealtho kraštų į D. Brita-
niją grįžo 29.514 britų.

— Otava. — Į karalienės El-
zabetos karūnacijos iškilmes Ka-
nada žada siųsti daugiau žmonių,
tarp kitko ir karių, negu buvo
pasituntus per jos tėvo karūnaci-
ją. Ir vietų Kanadai bus paskir-
ta daugiau — 9000.

NAMAI

LIETUVIAMS TINKAMUOSE
RAJONUOSE

Montrose—College
\$10.000, įmokėti \$3.000. Pusiaus at-
skiras, mūrinis 7 kamb. namas.
Claremont—Dundas
\$11.000, žemas įmokėjimas. Pusiaus
atskiras, 6 kambarių, gražus na-
mas. Didelis kiemas. Garažas.

St. Anne's—Rusholme
\$14.500, įmokėti apie \$5.000. Pu-
siaus atskiras, mūrinis, 8 kamb. na-
mas—dupleksas. Alyvos šildymas.
Garažui vieta.

Ossington—College
\$16.000, įmokėti \$6.000 gal mažiau.
Pusiaus atskiras, mūrinis 11 kamb.
namas—dupleksas. 2 garažai.

Durie—Annette
\$12.900, įmokėti \$4.000. Atskiras,
mūrinis 6 kamb. namas. Alyvos šil-
domas. Garažas.

Glenlake—Dundas
\$16.000, įmokėti \$5.000. Atskiras,
mūrinis, 8 kamb. namas. Alyvos šil-
domas. 2 garažai.

Hewitt—Roncesvalles
\$15.500, įmokėti \$5.500. Atskiras,
mūrinis, 9 kamb. namas. Alyvos šil-
domas. Geras mūras, dideli kam-
bariai. Svorus namas.

Indian Rd.—Garden
\$21.000, prieinamos įmokėjimas. At-
skiras, mūrinis, 11 didelių kamb.
namas. Trys garažai. Į kainą įeina
dalis baldų.

Daug gerų ir didelių namų High Parko
ir kituose rajonuose. Informacijų su-
teiks ir padės išrinkti

MANN-MARTEL

DUNDAS—SCHERIDAN
\$9.500 6 kamb. mūrinis namas, 2 virtuvės, didelės kambarios, vieta garažui. Pajamos iš 11-aro augšto padengia visas išlaidas.

LANSDOWNE—DAVENPORT
\$9.500 6 kamb., svarus, gerame stovyklavime, namas, vieta garažui. \$3.500 įmokėti.

HALLAM—OSSINGTON
\$10.500 8 kamb. namas, mūro frontas, karšto vandens-alyvos apšildymas, augštas įmokėjimas.

QUEENSWAY
\$10.900 5 kamb. modernus mūrinis bungalow, privatus įvažiavimas, erdvus sklypas.

BROCK—BLOOR
\$11.000 8 kamb., pusiau mūrinis namas, karšto oro apšildymas, vieta garažui. Įmokėti \$4.000.

DUFFERIN—DAVENPORT
\$11.000 6 gerame stovyklavime kambarių namas, moderniška virtuvė, gražus kiemas. Zemas įmokėjimas.

ARGYLE—OSSINGTON
\$12.500 10 kamb. pajamų namas, karšto vandens-alyvos apšildymas, vieta garažui. \$3.500 įmokėti.

SCOTT RD.—ROGERS RD.
\$12.900 5 kamb. modernus bungalow, karšto vandens-alyvos apšildymas, garažas, didelis ir gražus kambarių rūšys, atskiras tualetas, nešio \$9 į savaitę. Įmokėti \$5.000.

INDIAN RD. CRS.
\$13.500 atskiras mūrinis 6 kamb. namas, gražioje vietoje, karšto vandens apšild., garažas.

PARKDALE
\$13.500 8 kamb. pusiau atskiras mūrinis namas, karšto vandens apšild., Geras nuomavimo distrikto. Įmokėti \$4.000.

DUPONT—CHRISTIE
\$14.200 8 kamb. atskiras mūrinis dviejų augštų namas, 3 virtuvės, karšto vandens ir alyvos apšildymas. Viskas gerame stovyklavime Geras pajamos.

EMERSON—BLOOR
\$14.500 8 kamb. mūrinis namas, garažas. Gerokai apieštas iš vidaus. \$5.500 įmokėti.

GRACE—HARBORD
\$15.000 8 kamb. mūrinis namas, alyvos apšildymas, vieta garažui. Brangūs kilimai (broadloom) įeina į pirkimą. Augštas įmokėjimas.

MANNING—BLOOR
\$15.000 8 kamb. mūrinis namas, karšto vandens apšildymas, dvi virtuvės (moderniška). \$5.000 įmokėti.

HUMBERSIDE—PACIFIC
\$15.500 6 kamb. atskiras mūrinis namas, karšto vandens ir alyvos apšildymas, privatus įvažiavimas, garažas.

BLOOR—ST. CLARENS
\$15.500 8 kamb. atskiras mūrinis namas, vieta garažui. \$6.000 įmokėti.

ABBOT—INDIAN RD.
\$16.000 7 kamb. atskiras mūrinis namas, alyvos apšild., 2 virtuvės, 2 garažai.

CRAWFORD—DUNDAS
\$16.000 8 kamb. mūrinis namas, karšto vandens apšildymas, įvažiavimas.

GLENLAKE—INDIAN RD.
\$17.000 9 kamb. atskiras mūrinis namas. Karšto vandens apšild. Vieta garažui. Namai gerame ir švariame stovyklavime.

ROXTON RD.—HARBORD
\$17.500 9 kamb. atskiras mūrinis namas, alyvos šild. 2 virtuvės, vieta garažui.

DOVERCOURT—COLLEGE
\$18.000 10 kamb. atskiras mūrinis namas, karšto vandens apšildymas, vieta garažui. Augštas įmokėjimas.

EVELYN AVE.
\$19.800 8 kamb. per 2 augštus mūrinis namas. Karšto vandens ir alyvos šildymas, 2 virtuvės, garažas, švarus tinkuotas rūšys. Augštas įmokėjimas.

INDIAN RD.
\$22.800 10 kamb. atskiras mūrinis namas, karšto vandens-alyvos šildymas, mūrinis garažas, augštas įmokėjimas.

DUNDAS—DOVERCOURT RD.
\$23.600 mūrinis biznio namas, su pilnai įrengtu ir gerą apyvartą darantiu restoranu, 4 kamb. butas su atskiru įėjimu. Proga norintiems eiti į biznį. Idealus 2-veis partneriams.

Mes duodame metines paskolas palengvinti sudaryti įmokėjimą grynai. Platus informacijos ir visais kitais namų pirkimo - pardavimo reikais kreipkitės į

V. MEILUS

1663 Bloor St. W. Tel. OL 1106
Namų telef. RU. 1-0203.MANN & MARTEL
REALTORS

.. SYDSENOS ..

Sloga pagydoma
Dr. Gudavičius Kaune pacientams, kurie kreipdavosi pagalbos jų siūgai, sakydavo:
— Sloga negydoma praeina per 14 dienų, o pagydoma per dvi savaites.

Išsiblaškęs

Du draugai susitinka Toronto gatvėje.

— Kurgi dingai, kad niekur nesimat? Pakeitė butą? Duok savo naująjį telefoną.

— Gaila, bet jau kitam atidaviau.

Ar verta būti gera?

Viena poniutė moterų seklyčioje pasakojo savo gyvenimo vargus.

— Vyrui buvau visada nepakenčiama — bardavau, kad daug rūko, kad jo kojines vėl kiauros, tarytum aš mieko daugiau neturiu, kaip jas adyti, Pykau, kad įeidamas nenuvalo gerai kojų, kad duris palieka atviras arba tranko, o pietų išvirdavau vis jo nemėgiamų kukulių. Vyras viską pakentė, net neprarado geros nuotaikos. Įprato prie mano erzumo ir "pielavojimų".

— Bet vieną dieną man dingtelėjo į galvą mintis, kodėl aš tokia negerai? Gal ir dažnai iš mūsų taip užsina. Nutariau pasitaisyti.

— Kai tik vyras grįžo iš darbo, sutikau jį su šypsena, priėjau ir pabučiavau. Jis pažūrėjo susirūpinęs, suraukė antakius. Padaviau jo mėgiamus koldūnus — jis pažūrėjo į mane įtartinais. Atsitiktinai ant staltiesės jis užlaidavo kavos. "Tai nieko Brangusis!" — sakau ir atnešiau paties nupirktus du pakučius cigarečių.

— Ką tai reiškia? — pagaliau pratarė vyras. — Ką tu nuo manęs slepi?

— Nieko, — sakau.

— Tas tavo gerumas man įtartinas. Sakyk, kas čia slepiasi?

— Aš nieko nežinau, — sakau.

— Vyras vis netiki. Vaikšto po kambarį susinervinęs ir vis dainuoja. Net virtuvės spintelės, miegamajam taip pat visur apžiūrėjo. Vis susierzinęs ir įtaringas. Taip tęsėsi keletą dienų. Pagaliau, man to užteko. Kai kartą netyčia nukrito jo cigaretės pelenai ant stalo, pratarė:

— O tu tai nieko neboji. Ar aš tau tarnaitė. Nuo ryto iki vakaro plušu, o jis kur tik eina, viską doko! Čia ir arklys nepajętu aptarnauti. Ar neužteks rūkyti? Jau visas butas dvokia! — išdrožiau pamokslėlių, kaip ankščiau. Net lengviau pasidarė.

— Ačiū Dievui! — Pagaliau!

— atsiliepė vyras. Priėjęs apkabino mane ir pabučiavo į plaukus. — O aš buvau toks neramus. Maniau, kad jau kas įvyko ir kad nuo manęs slepi, — tęsė jis.

— Taip aš ir suabejojau ar verta būti gerai. Kitą dieną pietums vėl išvirdavau vyrą nemėgiamų kukulių. Ir druskos dar tyčia padauginau.

Laimė jau buvo saujoje

Valteris sapnavo keistą sapną. Sapnavo, kad buvo kareivis 5 kuopoj, gulėjo lovoje Nr. 55, o kai pabudęs prisiminė, kad tai 5 mėnesio 5 d. ir dar penktadienis, jis nusprendė, kad sapnas prasmingas turi būti. Jis turi reikšti laimę.

— Žinoma, patvirtino žmona.

— Juk ir žodis laimė turi 5 raides.

Jie nusprendė vykti į arklių lenktynes. Pasiėmė dar sūnelį ir žmonos seserį su švogeri. Susėdė taxi, pastebėjo, kad sūneliui 5 m., švogeri lygiai prieš 5 m. susipažinęs su savo žmona, prisiminė, kad arklių lenktynės prasidėdavo 5 val., o kai taxi sustojo, taxometras rodė \$1.55. Valterienė entuziastingai nusprendė: "Mes tikrai laimėsime! Ryt, 5 val. aš kviečiu arbatos 5 svečius!"

— Penktas takas, arklys Nr. 5, — suriko Valteris, — pagaliau prisibūrus prieš kasos ir nupirko 5 bilietus.

Kasininkė, pasiūrėjus į tvarkaraštį, paaiškino: "Arklio vardas Quintus".

Nuotaikos dar labiau visų pakilo.

Pagaliau prasidėjo lenktynės. Visi įsmeigė akis į Quintą, kuris jau pradžioje prasimušė į priekį. Toliau viską padengė dulės, susimaišė ir nebegalima buvo atskirti. Būdami tikri laimėjimu, visi įtemptai laukė pranešimo per garsiakalbį.

Pagaliau pranešė:

— Quintus atbėgo penktuoju...

— Quintus atbėgo penktuoju...

— Quintus atbėgo penktuoju...

— Quintus atbėgo penktuoju...

— Quintus atbėgo penktuoju...

— Quintus atbėgo penktuoju...

— Quintus atbėgo penktuoju...

— Quintus atbėgo penktuoju...

— Quintus atbėgo penktuoju...

— Quintus atbėgo penktuoju...

— Quintus atbėgo penktuoju...

— Quintus atbėgo penktuoju...

— Quintus atbėgo penktuoju...

— Quintus atbėgo penktuoju...

— Quintus atbėgo penktuoju...

— Quintus atbėgo penktuoju...

— Quintus atbėgo penktuoju...

— Quintus atbėgo penktuoju...

— Quintus atbėgo penktuoju...

— Quintus atbėgo penktuoju...

— Quintus atbėgo penktuoju...

— Quintus atbėgo penktuoju...

— Quintus atbėgo penktuoju...

— Quintus atbėgo penktuoju...

— Quintus atbėgo penktuoju...

— Quintus atbėgo penktuoju...

— Quintus atbėgo penktuoju...

— Quintus atbėgo penktuoju...

— Quintus atbėgo penktuoju...

— Quintus atbėgo penktuoju...

— Quintus atbėgo penktuoju...

— Quintus atbėgo penktuoju...

— Quintus atbėgo penktuoju...

— Quintus atbėgo penktuoju...

— Quintus atbėgo penktuoju...

— Quintus atbėgo penktuoju...

— Quintus atbėgo penktuoju...

— Quintus atbėgo penktuoju...

— Quintus atbėgo penktuoju...

— Quintus atbėgo penktuoju...

— Quintus atbėgo penktuoju...

— Quintus atbėgo penktuoju...

— Quintus atbėgo penktuoju...

— Quintus atbėgo penktuoju...

— Quintus atbėgo penktuoju...

— Quintus atbėgo penktuoju...

— Quintus atbėgo penktuoju...

— Quintus atbėgo penktuoju...

— Quintus atbėgo penktuoju...

— Quintus atbėgo penktuoju...

— Quintus atbėgo penktuoju...

— Quintus atbėgo penktuoju...

— Quintus atbėgo penktuoju...

NESIOJAMOS
RASOMOSIOS
MASINĖS

Siūlome Jums visų rūšių rašomąsias masines su Jūsų kalbos akcentais. Išsimekėjimui.

THOMAS & CORNEY
88 Adelaide St. West.
Toronto, Ont.

Dėmesio!

Pigiai ir sąžiningai taisomi televizijos ir radijo aparatai.

Taip pat mes pravedame ir televizijos instaliacijas. Darbas atliekamas prietaisų radijo-televizijos techniku. Jūsų patogumui aparatus mes paimame iš namų ir pristatome.

Skambinti telefonu OL 5039
67 LAKEVIEW AVE., Toronto
B. Kalibatas, A. Virkutis ir Co.

STASYS PERMINAS
Generalinis Apdraudėjas
Box 328, Delhi, Ont.

Geriausiomis sąlygomis atlieku visų rūšių draudimus. * Imigracijos reikalams parūpinu darbo ir buto garantijas

PARDAVIMAI:

Tabako farmos su derliumi arba be jo. Taipogi namai, sklypai ir mišrios farmos. Kreipiantis laisuku prašau pažymėti su kokių įmokėjimų pageidaujate.

Atstovauju

J. W. KOCIUK,
Reals Estate, Delhi

DEMESIO NAMŲ SAVININKAI!

Sutaupysit laiką ir turėsit patogumą pakeisdami namų apšildymo sistemą

- alyvine

Parduodu ir instaliuoju: Aero, Heat Ray, Fess ir kt. alyvos degtuvus — Oil Burners. Burneriai ir darbas garantuojamas.

J. NACEVIČIUS

5 Montrose Ave., Toronto
Telefonas OL 1523
Skambinti tarp 6-8 val. vak.

Siuvėjas

A. BERESNEVIČIUS

Priimu moteriškų ir vyriškų rūbų užsakymus iš savo ir klientų medžiagos. Darbą atlieku pagal naujausias madas švariai ir sąžiningai. Kainos visiems priimanamos

1004 Dundas Street W.

Toronto, Ont.

Laikinas telefonas ME. 6498

W. A. LENCKI, B.A., LL.B.

Teisininkas —

Advokatas — Notaras

100 Adelaide St. W.

Room 107

Telefonas EM. 6-4182

Toronto

DANIEL D. STOKAL

B.A.

TEISININKAS,

ADVOKATAS,

NOTARAS

Kalbu slavų kalbomis.

Room 204, 221 Victoria St.

Office EM. 6-1753

Res. tel. LY 5797

DEMESIO!

Lietuviai Elektros — Radio Technikas

ANTANAS ČEPONIS

Taisau visų firmų radio aparatus, patefonus ir kitus toje srityje susijusius darbus atlieku greitai, pigiai ir sąžiningai.

Darbas garantuojamas. Paskambinus atvažiuoju į namus tel. KE. 1080.

190 Wright Ave., Toronto

DEMESIO!

Valgyklą "BALTIC"

870 DUNDAS ST. W., TORONTO, Ont

perėmė naujas savininkas. — Valgiai gaminami pagal lietuvių skonį iš šviežių produktų. Gamina prityrusios virėjos

Sav. Feliksas Jonynas

Dr. Jonas Yčas

Gydytojas ir chirurgas

2 RUSHOLME DRIVE

(ėjimas iš Dundas St.)

Priima ligonius ir gimdyves šokiadieniais nuo 2-4 ir 6.30-8 val vak. arba pagal susitarimą.

Telefonas LO. 1794

DR. A. RATINOW

L.M.C.C.

Dirbęs Europos ir Kanados ligoninėse. Vidaus ligų specialistas (širdies, astmos, feumatiszmo, skilvio ir kt.), 479½ Euclid Ave., Toronto
Tel. RA. 6708.

AKIŲ SPECIALISTAS

M. STEFANUK

(optometrist)

Patikrina akis ir pritaiko akinius, jei reikalinga
Bathurst Medical Building
312 Bathurst. Telef. EM 3-6373

Dr. WILLIAM J. ZINCHESIN

B.A., M.D., L.M.C.C.

GYDYTOJAS ir

CHIRURGAS

Priėmimo valandos 2-4.30 ir

7-9 po pietų

386 Bathurst St. Toronto

Tel. WA 1344

DR. F. TICKETT

Gydytojas

ir

chirurgas

Priėmimo valandos 2-3 ir

7-9 po pietų

11 Gore Vale Ave. Toronto

Telef.: WA 3754

DANTISTAS

Dr. ELIAS WACHNA

Priėmimo val. 10-12, 2-6

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais priima taip pat 7-9 popiet

386 Bathurst St. Toronto

Tel. EM. 4-6515

Dr. Chas. OKUN

DANTISTAS

838 Dundas St. W. Toronto

(kampas Euclid Ave.)

Priima vakarais pagal susitarimą.

Tel. WA 9822

STANLEY SHOE STORE

Aukščiausios rūšies moterų,

vaikų ir vyrų batai, normalaus dydžio ir platūs

(EE—EEE)

1438 Dundas St. W. Toronto

(prie Gladstone)

"EUROPA" FOTO STUDIO

Tel. WA 6849

615 Queen St. W. Toronto

Mūsų specialybė vestuvinių, šeimų nuotraukos ir spalvoti portretai

Darbas pirmos rūšies

AKIŲ SPECIALISTAS

L. LUNSKY, R.O.

Pritaiko akinius visiems akių

TORONTO, Ont.

Katalikų suvažiavimas

vieši posėdžiai bus šį šeštadienį 4 val. pp. ir sekmadienį 3 val. po pietų. Abu posėdžiai skirti vysk. Valančiaus minėjimui. Abu posėdžiai vyks šv. Elenos parapijos salėje. Į juos kviečiama visa lietuviškoji visuomenė. Visą suvažiavimo darbų tvarką skelbiame 3 psl.

Per liet. radijo valandą šį šeštadienį bus paminėtas vysk. Valančius.

Steigiamas Lituanistikos Institutas

LB Švietimo Skyriaus iniciatyva rugsėjo mėn. 4 d. buvo sušauktas lietuvių pirmasis susirinkimas aptarti Lituanistikos Instituto steigimo reikalą. Posėdyje dalyvavo Švietimo Skyriaus pirmininkas A. Rinkūnas, dr. Šapoka, dr. Anyšas, kun. Gutauskas, mokyt. Gečas, O. Gailiūnaitė ir Iz. Matusevičiūtė.

Iš pareiktų nuomonių paaiškėjo, jog institutas turėtų apimti tris skyrius: vidurinių mokyklų (gimnazijų), augštesnio laipsnio seminarijų ir liaudies universiteto placią prasmę.

Lituanistikos Instituto tikslas yra palaikyti ir ugdyti tautinę dvasią jaunimo tarpe, rūpintis lietuvių kalbos ir lietuvių kultūros išlaikymu ir tolimesne jos pažanga.

Posėdyje dalyvavusiųjų pavedimu buvo sudaryta komisija paruošti Lituanistikos Instituto statutą ir vidurinių mokyklų programas, į kurią įėjo: dr. M. Anyšas, mokyt. Gečas ir Iz. Matusevičiūtė.

Komisija jau paruošė Lituanistikos Instituto projektą, kuris šią savaitę bus galutinai apsvarytas ir priimtas, o po to bus einama prie jo vykdymo.

Susivienijimo Liet. Amerikoje 236 kuopa

metinį balių rengia spalio 18 d. 8 val. vak. Lietuvių Namų salėje. Bus gera kapela, turtingas bufetas. Nariams atsilankymas būtinas.

Mėnesinis narių susirinkimas įvyks spalio 12 d. 2 val. pp. Lietuvių Namuose. Nariams dalyvavimas būtinas.

Svarbus verslininkų susirinkimas

Lietuvių Namuose yra tinkamų patalpų įsteigti nuolatinę susitikimo vietą — klubą. Atrodo, kad šiam sumanymui įvykdyti iniciatyvos turėtų imtis "Verslo" Sąjunga. Lietuvių Namų Fondo valdyba šiam sumanymui pritaria. Tam reikalui aptarti spalio 26 d., 3 val. pp., yra šaukiamas "Verslo" Sąjungos susirinkimas šia dienos tvarka:

1. Valdybos ir Revizijos Kom. pranešimai,
 2. Valdybos ir Rev. Komisijos perrinkimas,
 3. Klubo steigimo klausimas,
 4. Naujų narių priėmimas,
 5. Klausimai ir sumanymai.
- Susirinkimas įvyks Lietuvių Namuose Dundas-Ossington gat. kampe. Nariai ir prijuočiantieji kviečiami atsilankyti.

"Verslo" S-ga.

Susizeidė B. Vaičiūnas

Pereitą savaitę, dirbdamas Toronto Hydro įmonėje, sunkiai susizeidė artimas "T2" bičiulis ir rėmėjas Bronius Vaičiūnas. Iš 15 pėdų augščio nukritus su kopėčiomis į keletą gabalų lūžo abi kojos. Ligonis gydomi šv. Juozapo ligoninėje, 3 augšte.

BSF vakaras

Spalio 19 d. BSF Valdyba bažnyčios statymo naudai rengia vakarą šv. Elenos par. salėje.

"Fabiola" vaidinimas

Ryšium su Vėlinių susikaupimo rimbim, Toronto liet. parapijos laimėjimo statomas scenos veiklas "Fabiola" yra nukeliamas vieną savaitę vėliau. Toronto "Fabiola" bus statoma dviem seansais: lapkričio 1 d., sekmadienį, 8 val. vak. ir lapkričio 1 d. 3 val. po pietų šv. Kazimiero parapijos salėje, Roncesvalles gt.

BSF Valdyba

nuoširdžiai dėkoja Toronto lietuvių moterų "Dainos" grupei naujos bažnyčios statymo tikslui paaukojusiai \$100.

Salomejai Pundžiūvienei,

lietuviškos spaudos mylėtojai ir rėmėjai, rugpjūčio mėn. Londono St. Joseph Hospital padaryta operacija. Ligoninėje p. P. išbuvo apie tris savaites.

Pasveikis, p. S. Pundžiūvienei užsuko į pp. Plėtų pereitais metais naujai pirktą gražią tabakų farmą Mt. Bridges, Ont., pabuvoti bei tyru oru pasidžiaugti.

Ten išbuvo apie tris savaites p. Pundžiūvienei rugsėjo 21 d. grįžo į Torontą, kur jos laukė vyrai Alfonsas ir dukrelė Aldutė. J. A.

Pirmas Kanados lietuvių socialdemokratų suvažiavimas

Šį šeštadienį ir sekmadienį, spalio 11-12 d. Toronto, Woodsworth House (CCF namuose) 565 Jarvis St., įvyks pirmas Kanados lietuvių socialdemokratų suvažiavimas. Posėdžiai prasidės lygiai 10 val. šeštadienio rytė. Suvažiavime dalyvaus svečiai iš JAV — buvęs Lietuvos Demokratinio Seimų narys drg. Kipras Bielinis. Svečias padarys pranešimus temomis: 1. Esamos padėties vertinimas ir kova už Lietuvos išlaisvinimą, 2. Bendruomeninė lietuvių organizacija, 3. Mūsų uždaviniai išeivijoje.

Šeštadienį, spalio 11 d. 7 val. vakare, Lietuvių Namuose — Dundas ir Ossington g-vių kampe, įvyks suvažiavimo bankietas vakarienė, kurioje kalbės drg. Kipras Bielinis ir CCF Ontario provincijos lyderis E. B. Joliffe.

Jau žinoma, kad į suvažiavimą savo delegatus prisiūs montrealiečiai. Tikimasi turėti delegatų iš Windsor, Wellando ir mažesnių apylinkių. Į suvažiavimą pakviesti svečiai v. liaudininkų, KLCT ir pavieniai demokratinio nusistatymo tautiečiai.

Laik. KL Socialdemokratų C. Komitetas.

"BALTIC" VALGYKLAI, 870 Dundas Str. W., reikalinga moteris virtuvės darbams.

PARDUODAMAS BIZNIS — krautuvių-valgykla 1620 Bloor St. W., prieš būsimą liet. katalikų bažnyčią. Skambinti 8-23 val. tel. ME. 0430.

PARDUODAMAS ŪKIS, 140 akru, geri torbesiai, naujas traktorius ir visas kitas inventorių, geras susisiekimas — netoli Toronto. Gerom sąlygom. Kreiptis į Joną J. Juškaitį, 907 Dundas St. West, Toronto. EM. 6-4880.

TIK LIGI SPALIO 31 d.:
LIFE — 70 sav. \$7.87
TIME — 78 sav. 6.87
Colliers — 40 sav. 3.00
Woman's Home Companion — 30 mėn. 4.00
US News & World Report 44 sav. 3.27
Pasinaudokite papiginiu! Laikraščių ir žurnalų reikalais kreipkitės į atstovą:

V. AUŠROTA

206 Gilmour Ave., Toronto
Tel. LY. 0305
Sėkmadieniais parapijos salėje.

Iš "Dainos" Grupės veikimo Rugsėjo 20 d. įvyko mėnesinis susirinkimas pas narę Stasę Yokubynienę. Nors ir toli reikėjo keliauti, bet diena graži, šeštadienio popietis, tad susirinkome net 22 narės ir 3 viešnios: pp. Elytė Kuzmickienė, Janina Rimbutienė ir Marija Kybartaitė, kurios visos tapo "Dainos" narėmis.

Buvo nemažai padėkos laišku ir keletas prašymų. Vieni patenkinti dabar, kiti atidėti prieškalėdiniam svarstymui.

Ponia Jasinevičienė pranešė, jog 2 siuntiniai maisto po 20 sv. pradžioje mėnesio išsiųsti dviem vargšom šeimom Vokietijoje. Iždininkė N. Kaveckienė pranešė, kad šokiai ruošti rugpjūčio 31 d. šv. Elenos salėje pasisekė ir abu fondai — Bažnyčios Statymo ir Liet. Namų — apdovanojami po \$100. Šia proga norime širdingai padėkoti p-lei Birutei Indrelytei, kuri išrūpino salę ir Rengimo Komisijai: N. Kaveckienei, S. Sakalienei, V. Jasinevičienei, E. Liaudinskenei, G. Lelienei ir Kybartaitėi, kuri net nebūdama narė, atsidėjusiai tame vakare dirbo. Taiigi buvo vyrų, kurie moterims gelbėjo, bet prašė vardų neskelbti. Ačiū jiems ir mielai publikai už gausų atsilankymą.

Paimta salė Lietuvių Namuose lapkričio 15 dienai, kur manoma atšvęsti "Dainos" Grupės metines. Tikimės, kad lietuvių visuomenė gausiai atsilankys. Vietos turėsime, nes abi salės bus pavestos svečiams. Rengimo Komisijai sudaro: Vl. Slizienė, J. Rimbutienė, Pr. Radzevičiūtė ir M. Kybartaitė.

Malonu prisiminti, kad mūsų miela narė p. Aldona Rusinienė susilaukė sūnelio. Sveikiname ir linkime užauginti jį geru lietuviu.

Džiaugiamės, kad antroji narė p. S. Pundžiūviene po sunkios operacijos Londono ligoninėje, jau grįžo į namus, 21 Rosemount Ave. ir pasilėsama sveiksta. Narės, atliekamos valandomis, prašomos ją lankyti — suturpinti ilgus, nuobodžius valandas.

Sekantis susirinkimas įvyks spalio 31 d. 8 val. vak. pas narę A. Grubevičienę, 331 Lawrence Ave. ir pasilėsama sveiksta.

Išnuomojamas 1 frontinis kambarys ir virtuvė. Kreiptis 65, Niagara St.

Išnuomojamas kambarys su maistu viengungiui. 82 Campbell Ave. Skambinti kiekvieną laiką LA. 6922.

Išnuomojamas 1 kambarys ir virtuvė. 129 Indian Rd. Telef. KE. 8457.

III-me augšte išnuomojamas didelis kambarys viengungiui College-Ossington rajone. Galima virti. Teirautis: 286 Roxton Rd. Telef. LL. 5730.

Išnuomojamas I augšte didelis šviesus kambarys su baldais. Teirautis kasdien nuo 5-8 val. Tel. EM. 6-1596.

Išnuomojamas kambarys ir virtuvė su baldais vedusiu porai III-me augšte. Dovercourt - Lisgar rajone, 52 McKenzie Cresc. Tel. OL. 4166. Sužinoti betkada.

Išnuomojamas šeimai butas antroje augšte, Sunnyside rajone. Telef. LA. 6338.

Išnuomojami 2 kambariai ir virtuvė II-me augšte su baldais, 220 Dufferin St., arti parodos pastatų. Tel. LL. 4214.

Išnuomojami du kambariai (vienas iš jų frontinis) ir virtuvė. 461 Dovercourt Rd., skambinti po 6 val. LL. 3567.

Išnuomojama frontinis kambarys II augšte su baldais vedusiu porai. Galima naudotis virtuve. III augšte išnuomojamas vienam asmeniui kambarys. 523 Euclid Ave. Tel. PR. 1089.

Išnuomojami 3 kambariai ir virtuvė "sūnrumy" ir garažas. Tel. LA. 6743.

BALTIC CARTAGE & MOVERS

pergabena baldus, specialistas pervežti šaldytuvus. Transportas visų rūšių. Didelis sunkvežimis. Informacijų kreiptis OL. 1403 9 Delaware Ave., Toronto, Ont 24 valandų tarnyba.

6 įstaigų parduodamų namų sąrašuose Jūs visada turėsite didesnę galimybę susirasti pageidaujamą namą. Visuose rajonuose įvairių namų pasirinkimas. Norėdamas pirkti ar parduoti savo nuosavybę pirmiausia pasitark su

J. KARPIS

K. WILES REAL ESTATE
(Centrinė įstaiga)
1 St. Clair Ave. W.
Toronto
Ist. tel. RA. 1232
Rez. JU. 6975

Neradę manęs įstaigoje, malonėkite palikti savo telefoną.

VISADA IR VISUOMET
įvairius apsidraudimo reikalus Jums sutvarkys

J. BERŽINSKAS
1212 Dundas St. W. Toronto - - - Tel. LA. 9547 ir MU. 3940

NAMŲ PIRKIMO REIKALAI
HIGH PARK — BLOOR RAJONE
geresniems namams ir geresniam patarnavimui kreipkitės pas:

A. GARBENIS
MENARY & SON REAL ESTATE
431 Roncesvalles Ave., Toronto
TEL. LL. 1112 - - - VAKARAIS HY. 1543

Penktasis KLB Kr. Valdybos posėdis

Rugsėjo 30 d., savo biuro patalpose, vėl posėdžiavo KLB Kr. Valdyba.

Valdybos pirmininkas J. Matulionis, atidavęs posėdį, pirmiausia paprašė sudarysimų komisijų prie Kr. Valdybos iniciatorių painformuoti kas tuo reikalui padaryta. K. Grigaitis pranešė, kad į Statuto ir KLB Kr. Tarybos rinkimų taisyklių komisiją pakviesti ir sutiko būti nariais teisininkas Palsys, ekonomistas Gurevičius ir lituanistas S. Treigys. Numatytas kviešti ir komisiją ir teisininkas Sudikas, tačiau su pastaruoju dar nesusisiekta.

Meno ir Sporto reikalų komisijos sudarymo reikalui išrinkti iniciatoriai jau yra kalbėjęsi su tų sričių atstovais, tačiau su jais posėdis dar nebuvo sušauktas.

Izd. J. R. Simanavičius pateikė aplinkraščio apylinkės projekto tekstą, kuris bus išsiųstas apylinkių valdyboms. Aplinkrašties liečia solidarumo mokesčio surinkimo tvarką. Mokesčiai bus pradėti rinkti skaitant KLB įsikūrimo pradžią 1952 m. rugsėjo 1 d.

Socialinių reikalų komisijos sudarymo išrinktas iniciatorių kun. dr. J. Gutauskas pažadėjo greitu laiku susisiekti su numatytais kviešti ir komisiją asmeniškai ir susitarti su jais dėl posėdžio. Komisiją sudarius — visuomenė bus painformuota apie komiteto veiklą.

Ave. W. Visos narės ir prijuočianties maloniai prašomos atsilankyti.

Ačiū Stasytei Yokubynienei už praeto susirinkimo priėmimą ir visoms narėms už gausų atsilankymą. Lai šis kartas bus pavyzdžiu ateičiai. Skaitlingesnis narių atsilankymas ne tik darba našesniu padaro, bet jįsu pačių išrinktas pareigūnes moraliai sustiprina.

M. F. Y-nė.

Brahmso kūrinų koncertas

Spalio 18 d., 5 val., Toronto konservatorijos koncerto salėje, College ir University g. kampas, solistas prof. dr. Ernesto Vincini. Bus išpildytas Brahmsio kūrinų ciklas "Fair Magelone". Tokių koncertų retai pastaiško. Bilietų galima gauti iš anksto pas V. Verikaitį, tel. KI. 2449.

Šį sekmadienį,

spalio 12 d., per 11 val. pamaldas giedos L. op. solisto K. Oranto dainavimo studijos mokiniai pp. Pranė Prankienė ir Liudas Januška. Vargonais akompanuos muz.-komp. St. Gailevičius.

6 įstaigų parduodamų namų sąrašuose Jūs visada turėsite didesnę galimybę susirasti pageidaujamą namą. Visuose rajonuose įvairių namų pasirinkimas. Norėdamas pirkti ar parduoti savo nuosavybę pirmiausia pasitark su

J. KARPIS

K. WILES REAL ESTATE
(Centrinė įstaiga)
1 St. Clair Ave. W.
Toronto
Ist. tel. RA. 1232
Rez. JU. 6975

Neradę manęs įstaigoje, malonėkite palikti savo telefoną.

VISADA IR VISUOMET
įvairius apsidraudimo reikalus Jums sutvarkys

J. BERŽINSKAS
1212 Dundas St. W. Toronto - - - Tel. LA. 9547 ir MU. 3940

NAMŲ PIRKIMO REIKALAI
HIGH PARK — BLOOR RAJONE
geresniems namams ir geresniam patarnavimui kreipkitės pas:

A. GARBENIS
MENARY & SON REAL ESTATE
431 Roncesvalles Ave., Toronto
TEL. LL. 1112 - - - VAKARAIS HY. 1543

misijos sąstata.

Intelektualų klubo steigimo reikalais rūpinčtis išrinktas inž. Slizys pareiškė, jog jis yra išsiuntęs laisną prof. Jurskiui į JAV, kuris tremtyje buvo panašaus klubo, vardu "Alka", pirmininku, prašydamas jo patirties informaciją. Gavęs atsakymą ir nurodąs savo turimomis žiniomis, kaip buvęs ano klubo narys, inž. Slizys pasižadėjo greitai sudaryti tokio klubo steigiamųjų taisyklių projektą.

Pirm. Matulionis iškėlė tremtiję egzistuojančios Vasario 16 Lietuvių Gimnazijos rėmimo klausimą, suponuodamas, kad šį reikalą reikėtų spręsti Kanadoje centralizuotai. Šį reikalą parasytas referuoti J. R. Simanavičius, kaip Toronto LOKo pirmininkas. J. Simanavičius pranešė, jog Vasario 16 gimnazijai Toronto buvo padaryta tik viena rinkliava ir surinkta apie \$300 pinigais, kurie ir pasiūsti į gimnaziją. Po to šį reikalą prisiėmusi Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugija. Valdyba nutarė ir toliau prašyti Maž. Lietuvos Bičiulių Draugiją tuo reikalui rūpintis. Žinoma, ten, kur jos skyriai yra įsteigti. Dėl kitų vietovių, kun. dr. Gutauskas pasiūlė visoms KLB apylinkių valdyboms parašyti bendrąrašį, kad ir jos imtųsi tuo svarbiu reikalui iniciatyvos, kviečiant bent kurią toje vietoje esamą organizaciją ar draugiją, o kur jų nėra — net pavienius asmenis, kad mūsiškių tremtinių moksleivių šelpimas nesustotų vietoje, o tolydžio didėtų.

Taipogi nutarta pasiūsti rašus visoms apylinkių valdyboms, prašant prie kiekvienos valdybos susidaryti grupes po porą ar trejetą asmenų, pajėgiančių sekti vietos angliskąją spaudą ir atitinkamai nors retkarčiais reaguoti į lietuviams pasitaikančius užmetimus, kuriuos subfinkuoja komunistuojantieji asmenys. Taipogi prieita bendros nuomonės, jog reikėtų iš viso lietuviams mėginti daugiau įsiskverbti į vietinę spaudą, laikas nuo laiko parašant informacinių rašinių arba nors laisčių redakcijai formoj nušviesti mūsų krašto žiauriai ir sunkią nūdienę padėtį, nesant jam sunkų okupacinį holševikų jungą.

Valdybos pirmininkas pranešė, jog yra gautas Kanados ministro pirmininko St. Laurent atsakymas, kuriame Ekselencija dėkoja KLB Valdybai už prisiūstą sveikinimą Tarybos atstovų suvažiavimo proga.

Kitas Valdybos posėdis įvyks rugsėjo 7 d. Pr. Alšenas.

MONTREAL, Que.

KLB Montrealejo Apylinkės organizavimo reikalais gyvai diskutuojamas visose organizacijose ir asmenų rateliuose. Yra daug vilčių, kad Montrealejo visuomenė pervertins esamą padėtį, kurioje daugiau pasididinio, negu sugyvenimo, daugiau atsirišimo, negu bendradarbiavimo, pasuks bendruomenės link ir ten spręs savo tautinius reikalus. Sunku šiandien ką tiksliai pasakyti, bet noris tikėti, kad bent pora tūkstančių montrealečių dalyvaus apylinkės vykdomųjų organų rinkimuose, kurie įvyks dar prieš Kalėdas.

Šeštadieninės mokyklos mokinių tėvų susirinkimas įvyko perieitą sekmadienį. Konstatuota, kad praeitais metais buvo užsiregistravę 80 mokinių, mokyklą lankė 70, iš jų 50 egz. metu buvo perkelti į augštesnes grupes. Veikė 4 grupės. Iš parengimų mokykla turėjo \$135 pajamų, iš kurių \$20 paskyrė naujos AV bažnyčios statybai, \$20 Vasario 16 gimnazijai Vokietijoje ir 3 geriausiems mokiniams iš kiekvienos grupės buvo nupirkti dovanų — knygų. Kasoje liko \$70.

Siems metams išrinkta tėvų komiteta: pp. Šipeliene, Zubas ir Grybaitienė. Mokyklą šiuo metu lanko 80 mokinių. Šiais metais mokiniai bus spazindinami ir su prancūzų kalba, atsižvelgiant į tai, kad Mokyklų Komisija apmoka mokyklos patalpas ir skiria pašalpą mokytojams. Be to, bus proročiai rodomos filmos, rengiama Kalėdų eglutė, Motinos dienos minėjimas ir mokslo metų užbaiga.

Mokykloje dirba mokytojai: p. A. Ališauskas, mok. vedėjas; J. Juknevičienė, B. Lukoševičienė ir Pakulienė.

Nauji mokiniai mielai laukiami.

Lietuvių Akademino Sambūrio Stipendijų ir Pašalpų Fondas artimoje ateityje numato skirstyti pašalpas Montrealejo universitetuose studijuojantiems lietuviams studentams. Suinteresuotieji prašomi paduoti pareiškimą Liet. Akad. Sambūrio valdybai — c.o. Petras Lukoševičius, 440 Principal Rd., Boucherville, P. Q. — ne vėliau š.m. spalio 15 d.

Visuomenės aukos priimamos ir pašalpas paskirsčius Stipendijų ir Pašalpų Fondo papildymui. Aukos priima Juozas Dabkus, 7017 Cartier Str. Telef. DO. 7422. Nepamirškime paremti išeivijos studentų.

Liet. Akad. Samb.

Vasario 16 Gimnazijai šelpti Komitetas. Sudarytas dar prieš buv. KLB LOKo, tęsia savo darbą ir praneša, kad Šeštadieninė mokykla iš parengimų pajamų paskyrė Vasario 16 gimnazijai Vokietijoje \$20. Lapkričio 2 d. AV bažnyčioje bus rinkliava tam pačiam tikslui.

Komitetas yra nusistatęs vykdyti rinkliavas kiekvieno pobūvio metu, susitaręs su rengėjais ir platinti Vargo Mokyklos ženklelius.

Aukos siųsti Komitetui per P. Šimelaitį, 1271 Allard Ave., Verdun, telef. TR. 2859. Bus mielai atsižvelgta į visus aukotojų pageidavimus.

Anglų ir prancūzų kalbų kursai Notre Dame de la Paix patalpose, Church ir Wellington Ave., prasidės kitą savaitę. Prašoma registruotis pas kleboną kun. J. Kubilių, SJ. Apie kursų

laiką bus pranešta sekmadienį AV parap. bažnyčioje, vėliau ir spaudoje.

Ateitininkų susirinkimas šaukiamas spalio 12 d., sekmadienį, tuoj po pamaldų AV bažnyčioje. Aktualūs dienos ir šaukiamas Atkų suvažiavimo reikalai bus apžvelgti trijuose referatuose.

Vaikų kaukių balių ir vaišes rengia LK Motery Draugija spalio 19 d., sekmadienį, 4 val. AV parapijos salėje. Įdomiausiai pasipuošę vaikūčiai ir pasižymėję pasirodymuose bus palydėti ilgu rankų plojimu.

Vaikams įėjimas po 25 c., o suaugusiems 50 c. Kviečiami visi jau dabar ruošti ir dalyvauti.

Krikščioniai, prieš du metus išsikėlę ūkininkauti į Sten Bridge East, apie 60 mylių nuo Montrealejo, rugsėjo 27 d. buvo nusteibinti atvykusių giminių ir draugų sveikinti jų 25 metų vedybinės sukakties proga ir įteikė dovanų. Po to sekė vaišės, šokiai ir dainos per dvi dienas, kuriose dalyvavo apie 70 asmenų.

Vyčiams 25 m. vedybinės sukakties proga jų giminės ir draugai pas pp. Gutavičius, Verdune, surengė iškilmingą vakarienę, sveikino ir dovanas įteikė dalyvaujant 60 asmenų.

Sporto klubo "Taurus" šokių vakaras įvyks šį šeštadienį, spalio 11 d. 8 val. vak. Dom Polski salėje, 1862. Wellington Ave., Verdun. Vakaro metu bus skiriamos premijos už linksmumą, veiklus bufetas ir loterija. Šokiams gros Brolių Lapinų orkestras.

Kun. S. Kulbis, Kanados liet. kolonijų ir skautų kapelionas, šią savaitę išvyksta į Čikagą ir ten pasiliks iki pavasario. Apsistos 5541 So. Paulina St., Chicago 36, III. USA.

Sunki operacija padaryta perieitą savaitę p. Matulienė iš Vilės Lasalle. Ji guli Gen. Zydy ligoninėje.

Bažnyčios statymo reikalais AV par. klebonas savo biuleteny skelbia: "Kaip visi jau žino, žemė yra nupirkta, planai ruošiami ir pavasarį turime pradėti statyti. Prašau visų apgalvoti, kiek kas galės prisidėti. Reikia žiemos laiku surinkti pinigų nors dalį statymui. Kalėdomas as visų paklausiu, kiek kas galės pasidėti įmokėti į Statymo Fondo kasą".

Šį sekmadienį dėl vykstančio KLB Veikimo Centro suvažiavimo AV parapijos klebonas nebūna namie.

Darbo prie vaikų dienos metu ieško p. Maculevičienė — 1763 Springland, Ville Emard, tel. TR. 8995.

"T2" korespondencijų skyrius perteikia redakcijai visas žinias iš Montrealejo greitai ir tiksliai. Prašome jo patarnavimais pasinaudoti informuojant skaitytojus savais reikalais arba perteikiant žinias apie vietos gyvenimo įvykius.

Trumpas žinutes galima pranešti kasdien po 8 val. vak. telefonu HE. 0850, o ilgesnius rašus prašoma palikti Spaudos kioske AV parapijos salėje po pamaldų. Iki sekmadienio pateiktos žinios išspausdinamos dar tos pačios savaitės numery.

OTTAWA, Ont.

Lietuvių pamaldų Otavoje, kaip praneša Tėvas Kubilius, spalio 12 d. nebus.

Šios savaitės namų pirkimai:

\$13,000, 6 kamb., mūrinis namas su garažu. Įmokėti \$3,500. (Apygyventas nuomininkų).

\$13,000, 6 kamb., atskiras mūrinis namas su garažu, Annette-High Park rajone. Įmokėti \$4,500, namas tuščias.

\$14,000, 8 kamb., atskiras mūrinis namas, Bloor-Sunnyside rajone, 2 garažai. Įmokėti \$5,000.